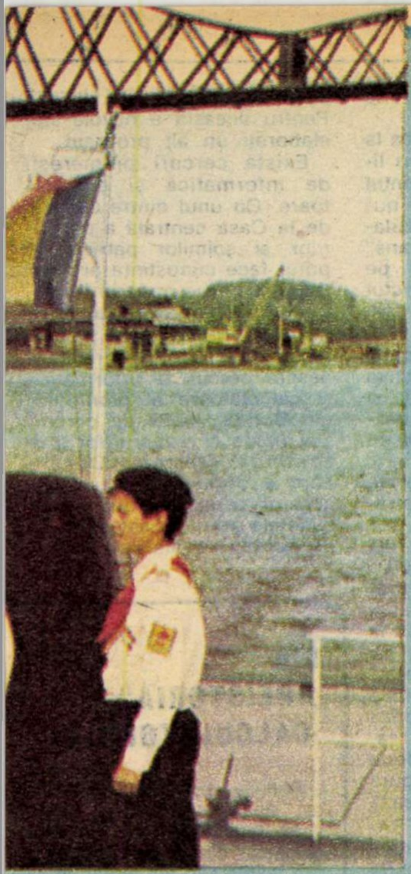

stînga, în timp ce din partea dreaptă vine spre noi, suspendată maiestuos deasupra apelor, silueta masivă, binecunoscută, a podului lui Saligny. Dar imaginea oarecum nostalgică a acestuia, desenată cu mai bine de un secol în urmă, e completată de alta, cu totul deosebită de ea, dar care o întregește armonios: de săgețile de fier și de beton, care țîșnesc peste apele bătrînului fluviu, ale noului și modernului pod ce se construiește alături de cel vechi, și acesta apărut aici tot datorită Magistralei Albastre, pentru a putea face față transportului de mărfuri sporit de zeci de ori. Copiii cunosc istoria podului vechi și în discuțiile ce au loc la bord, stîrnite de revederea acestuia, ei își exprimă toată admirația față de înaintașii care au fost în stare să realizeze, în condițiile tehnice de-atunci, o asemenea lucrare. Dar și mai impresionați sînt de faptul că oamenii de azi, părinții și frații lor mai mari sînt, iată, capabili să facă lucrări mult mai grele, mai impresionante.

Cu motoarele duduind din plin, vaporașul nostru depășește acum un mic promontoriu. Și dintr-o dată, silueta altei construcții, și ea grandioasă prin dimensiunile ei, răsare impunătoare din ape. Este ecluza de la Cernavoda.

— Acolo lucrează tata, ca dispecer! — se grăbește să ne informeze... tot Narcisa Neagu, cea cu „Atomul". Trebuie să urcăm sus, în turn, că de acolo totul se vede ca în palmă și pînă departe.

În timp ce vaporașul nostru își... mai trage sufletul, urcăm în turnul de comandă de la înălțimea căruia avem sub ochi un tablou realmente impresionant: ecluza, construcție uriașă și de o înaltă complexitate tehnică, ni se oferă în întregime privirilor. Inginerul Romeo Căpățînă ne explică modul în care funcționează, dirijată de la pupitrul de comandă prin simpla apăsare pe butoane, această instalație ciclopică, cum sînt deschise și închise uriașele porți duble, cum intră și cum ies convoaiele de nave în și din „sasurile" (canalele) care permit circulația simultană în ambele sensuri.

— Aș vrea să ajung și eu ca dumneavoastră — i se adresează pionierul Cătălin Dudeanu, elev în clasa a VI-a. Ce trebuie să fac pentru asta?

— Să înveți bine — îi răspunde inginerul, zîmbind. Să urmezi o facultate de specialitate și să-ți formezi, totodată, o atenție deosebită. Aici n-avem voie să greșim.

Cătălin rămîne pe gînduri. Apoi continuă:

— Mai am timp să mă gîndesc. Poate că pînă la urmă am să mă fac marinar. Să conduc convoaiele pe canal și dumneavoastră să-mi deschideți porțile la ecluză...

Am parcurs, pînă acum, doar 4,1 kilometri. Și mai avem în fața noastră încă 60. Și fiecare dintre acești kilometri este la fel de bogat în surprize, în construcții grandioase în fața cărora sufletul nostru vibrează puternic de încîntare și mîndrie patriotică. Dincolo de ecluza de la Cernavoda descoperim, de-a lungul Magistralei Albastre, poduri uriașe — 36 cu toate —, opere de înaltă concepție și execuție tehnică și, în același timp, și adevărate opere de artă, care fac legătura dintre cele două maluri ale canalului; încă două porturi moderne — unul la Medgidia și altul la Basarabi; întinse ogoare scoase de sub apă și altele si mai întinse — cîteva zeci de mii de hectare — cărora conductele și aspersoarele neobosite le potolesc setea cu apa din canal; din nou o ecluză — la Agigea —, care permite navelor să urce dinspre mare sau să coboare spre ea; și încă un port, în plină construcție, Constanța-Sud, care atunci cînd va fi gata se va număra printre marile porturi maritime ale Europei, între altele și prin faptul că la danele lui vor putea acosta vase cu o capacitate de pînă la 150 000 tdw.

Creatorii acestei lumi de uriași sînt oameni obișnuiți

Într-adevăr, o călătorie fără de egal. Și, fără să vrem, o clipă ne lăsăm ispitiți de ideea că am ajuns așa, pe neștiute și pe neobservate, pe o altă planetă. O planetă locuită de uriași harnici, inteligenți și pașnici. Și puși pe construit pe măsura lor. Și totuși știm că sîntem pe Pămînt. Și nu oriunde, ci în România anului 1985, pe pămîntul dintre Dunăre și mare. Și că cei care au tăiat de-a lungul Dobrogei acest imens drum de apă, cei care au înălțat — și continuă încă să înalțe — construcțiile megalitice întîlnite pe malurile lui sînt oameni de-ai noștri, oameni obișnuiți. O știu și ne-o confirmă și pionierii de la bord. Sînt oameni ca mama și tatăl Narcisei Neagu. Oameni obișnuiți. Zeci de mii de astfel de oameni, din întreaga țară. Nu uriași ca statură, ci ca gîndire și îndrazneală. Oameni harnici, inteligenți și pașnici care, mobilizați de partid, de înțeleptele și fierbințile îndemnuri și chemări ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, de numele căruia e legată indisolubil și edificarea acestei mărețe opere constructive — cea mai mare din istoria de pînă acum a țării noastre —, au venit aici și, într-un comun și sublim efort, au deschis între Dunăre și mare, pe pămîntul uscat al Dobrogei, această Magistrală Albastră ce a intrat definitiv nu numai în geografia patriei noastre, ci și în istoria ei.

Aici visurile decolează și aterizează în deplină siguranță

Pentru elevii Școlii nr. 1 din Cernavoda, canalul e o prezență mereu vie, un permanent subiect de discuții, o solidă platformă de pe care planurile, visurile lor de viitor decolează și aterizează necontenit și în deplină siguranță. Călin Florin e în clasa a VII-a. Și pînă acum s-a gîndit la o mulțime de profesii. Unele dintre acestea l-ar fi dus departe de aceste locuri. De un timp însă, de cînd canalul a intrat în funcțiune, de cînd au discutat despre el în școală, cu diverse prilejuri, de cînd a văzut cît de rapid se schimbă înfățișarea locurilor, s-a întors din depărtări și pînă la urmă s-a hotărît definitiv: va rămîne aici și se va face marinar de... apă dulce. Va conduce convoaiele de nave de la Dunăre la mare și de la mare la Dunăre. Și chiar mai departe, pînă la București, atunci cînd și celelalte magistrale albastre vor fi gata. La prima vedere s-ar părea că Decebal Moșoiu și Florin Călin, elevi în clasa a VII-a, pe care biologia îi pasionează în cel mai înalt grad n-ar prea avea ce face la canal. S-ar părea, dar realitatea e cu totul alta. Apele Magistralei Albastre vor fi populate cu o mulțime de soiuri de pește, iar pe malurile lui au și început lucrările de creare a unor întinse zone verzi. Așa că va fi, fără îndoială, din plin necesară și priceperea lor. Ca și marinarii, ca și dispecerii, vor fi necesari și specialiștii în fizică, și în chimie, și în matematică, și în geologie. Mai pe scurt, lucrători specialiști din toate domeniile de activitate. Magistrala Albastră, acest izvor de viață nouă și de viitor, oferind, totodată, și copiilor de azi din localitățile de pe malurile ei, și multor altora din întreaga țară, imense posibilități de realizare, de afirmare, de împlinire a visurilor și năzuințelor lor.

C. DIACONU

Foto: N. MIHAI

DIALOG CU CALCULATORUL

CER
1
2
3
4
5
6
7
8
TERRA

Piticul... uriaș!

Printre cele mai senzaționale noutăți ale electronicii din ultimii ani se numără un element minuscul, cunoscut sub denumirea de microprocesor, circuit sau pe scurt „cip“. Pe o suprafață de cîțiva milimetri pătrați este plasat un sistem de tranzistoare, rezistoare și condensatoare care înmagazinează la cerere un dicționar întreg sau multiplică cifre de ordinul bilioanelor, pentru a nu menționa decît două dintre calitățile sale mai modeste.

„Vedeta“ tehnicii curenților slabi se prezintă sub forma unui cristal de siliciu mare cît... unghia, pe muchiile căruia sînt prevăzute diferite contacte de racordare.

Inima plăcuței semiconductoare o constituie însă o rețea microscopică de circuite a cărei concentrare spațială este perfecționată în permanență. La începutul deceniului șapte a fost lansată producția acestor componente minuscule. Așa a apărut microelectronica. Dar microprocesorul cu numai opt circuite pe un element era lipsit de interes. Abia „cip“-ul perfecționat și standardizat (1972) va revoluționa universul calculatoarelor. Un număr de 20 000, 50 000, 100 000 sau chiar 1 milion de circuite pe un singur cristal de siliciu nu mai reprezintă astăzi nimic senzațional. Ceea ce mai constituie un obstacol în calea „piticului uriaș“ este programarea, elaborarea așa-numitului „software“. Înaintarea vertiginoasă a microprocesorului își pune amprenta în cele mai variate domenii. Pretutindeni unde este nevoie de transmiterea sau prelucrarea informațiilor, unde se cer dirijate procese de orice tip, „cip“-ul de mărimea unui nasture își dovedește multilateralitatea. Noua tehnologie asigură un consum redus de energie, un necesar minim de materii prime, reduce poluarea mediului ambiant și garantează economisirea timpului de lucru.

Cum se programează calculatorul?

Calculatorul nu recunoaște decît **da sau nu,** iar noi sîntem înzestrați cu un remarcabil vocabular pe care îl organizează gramatica. În ce fel transferă o mașină electronică intențiile noastre, informațiile noastre și îi solicităm efectuarea unui lucru în locul nostru?

Se cunoaște, mașina de calcul este un ansamblu de contacte și de relee electronice. Conceput în același mod, puternic cum este microprocesorul încorporat, calculatorul este dependent în funcționarea sa de două semne, 0 și 1.

Pentru a conversa, va trebui creat un limbaj, cod de comunicație între modul nostru de a gîndi și felul în care calculatorul poate accepta și executa. Există mai mult de o sută de limbaje. Ați ascultat, fără îndoială, din întîmplare, o conversație sau o prezentare despre limbajele: Fortran, Cobol, APL, LSE, Basic, Assembleur, Logo, Pascal, Ada. Fiecare este adaptat la rezolvarea anumitor categorii de probleme.

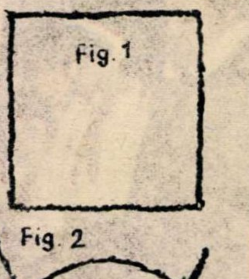

Fig. 2

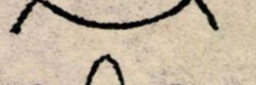

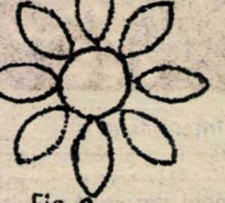

Fig. 3

Cele mai utilizate limbaje la calculatoarele personale sînt Basic și Logo.

Limbajul Logo este adaptat cel mai bine metodei de educație și instruire a copiilor.

Computerul — un școlar fără vacanță

Creatorul său arată că s-a inspirat din modul natural în care un copil învață să vorbească... Programarea se bazează pe figuri simple, elementare care se compun de la sine — pătrate, triunghiuri, cercuri. Se poate astfel face un desen, muzică etc.

Pentru a-l „învăța“ pe calculator acest limbaj, mai întîi se creează pe ecranul calculatorului un punct (o mică broască țestoasă) care se conduce prin taste și creion optic, formînd următoarele ordine:

- avans 100 (punctul avansează pe ecran cu 100 mm);
- dreapta 90 (punctul se conduce la dreapta la 90 de grade);
- jos penița (punctul coboară în funcție de mișcarea creionului optic pe ecranul calculatorului);
- sus penița (punctul urcă pe ecran în funcție de mișcarea creionului optic).

Pe ecran, mai multe puncte formează un spot luminos (ca o linie).

Ordinele de comandă ale spotului sînt aceleași și acțiunea se derulează în același fel.

Un pătrat va fi, așadar, desenat în modul următor (figura 1): după punerea în funcțiune a calculatorului se apasă tasta pe care este imprimat semnul * (pe ecranul calculatorului apare un punct luminos). În continuare se dau comenzile:

AVANS 100 (se apasă ca la mașina de scris tastele cu literele care formează cuvîntul „avans“ și cele care dau numărul 100; la unele calculatoare pentru cuvîntul „avans“ există o singură tastă: pe ecranul calculatorului punctul se va deplasa 100 mm formînd o linie.

DREAPTA 90 (se apasă tasta cu comanda respectivă și se formează cifra 90) și AVANS 100: punctul va descrie o linie la dreapta la 90 de grade în lungime de 100 mm.

Se continuă cu următoarele ordine pînă se închide pătratul:

DREAPTA 90, AVANS 100,
DREAPTA 90, AVANS 100.

Avantajul acestui limbaj este că se poate astfel defini un pătrat care să fie folosit la construcția altor desene — cum ar fi o casă, un perete...

Construim o floare? Nimic mai simplu. Se desenează mai întîi o petală care se realizează prin intersecția a două sferturi de cerc, ca în figura 2. După aceea se desenează un cerc prin comanda TRASAT CERC (se apasă tastele respective). În jurul acestui cerc se pot desena mai multe petale în modul următor:

```
TRASAT PETALE
DREAPTA 40
TRASAT PETALE

..........................
```

și se obține desenul unei flori ca în figura 3.

Rîndurile de mai sus vă oferă doar un exemplu foarte simplificat în ceea ce privește dialogul omului cu „mașina gînditoare“. În practică, limbajele prin care realizăm dialogul cu un computer sînt mult mai complexe după cum foarte complexe sînt operațiunile încredințate computerului. Un lucru să nu uităm: cel mai modern computer nu poate rezolva însă decît acele probleme pe care **îl învățăm noi** cum să le rezolve. Spre exemplu, odată programat în vederea rezolvării unei ecuații de gradul întîi, el va putea rezolva „singur“ oricîte probleme de acest tip, dar... nu și o ecuație de gradul doi. Pentru aceasta e nevoie să-i elaborați un alt program.

Există cercuri pionierești de informatică și calculatoare. Cu unul dintre ele (cel de la Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei) ați putut face cunoștință prin fotografia de pe coperta numărului 43. Chiar și astăzi puteți găsi la rubrica „Merit pionieresc“, de la pag. 5, o relatare despre cercul de informatică și calculatoare al pionierilor din Buftea. Astfel de cercuri sînt multe și numărul lor e în continuă creștere. Despre cum e organizată activitatea acestor cercuri și despre rezultatele acesteia așteptăm să ne scrieți cît mai curînd.

MIC DICȚIONAR

Cip
Așchie de siliciu (de la cuvîntul englezesc chips)

Hardware
Acest termen este folosit pentru a desemna cablajul calculatorului. Cînd ne uităm în interiorul unui calculator (fotografia din dreapta, sus, a paginii alăturate) vedem o țesătură compactă de fire care unesc diferite capete ale elementelor care fac parte din calculator. Ansamblul acestor elemente unite prin fire electrice constituie cablajul calculatorului. Hardware este calculatorul minus programele (software).

Software
Este sistemul de programe furnizat odată cu calculatorul sau alcătuite de utilizator pentru a facilita utilizarea calculatorului. Software cuprinde sisteme de conducere, compilatoare, asambloare, sistemele de intrare-ieșire.

Microprocesor
Parte a calculatorului care permite realizarea operațiilor logice elementare.

Creion optic
Instrument în formă de stilou. Sensibil la lumina ecranului calculatorului, el este utilizat pentru a desena direct pe ecranul calculatorului.

DIN „PREISTORIA“ CALCULATORULUI

Primele instrumente de calcul apar în Extremul Orient spre anul 1100 î.e.n. Ele erau compuse din pietre înșirate pe fire textile sau din metal. În Japonia instrumentul se numește **soroban.** Îndemînarea în folosirea acestor prime „mașini de calcul“ formează și astăzi obiect de concurs în Țara Soarelui-Răsare.

Dincolo de Oceanul Pacific, incașii au folosit din vremuri imemoriale, în operațiile lor „contabile“ și pentru transmiterea mesajelor, quipuurile – fîșii din diferite materiale înnodate conform anumitor convenții. Ele pot fi admirate în marile muzee ale lumii.

Cunoscut încă din antichitate, abacul nu a dispărut nici în prezent.

Într-o lucrare a matematicianului scoțian John Napier, apărută în 1617, este descrisă „mica baghetă“ de socotit, considerată cea dintîi riglă de calcul.

Matematicianul englez Edmund Gunter a reprodus primul, în 1624, pe o linie diviziuni proporționale cu logaritmii.

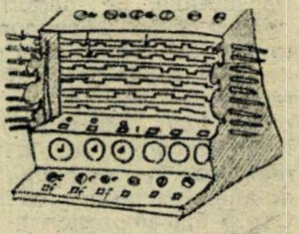

Mașina de calcul imaginată de W. Schickard (schiță originală)

În 1631 apare lucrarea lui Paul Vernier „Construcția, folosirea și proprietățile noului quadrant matematic“. În paginile ei este descrisă scara gradată care-i poartă numele.

Într-o lucrare tipărită de matematicianul William Oughtred în 1632 se descrie modelul unei rigle de calcul cu două scări mobile.

Primul model al unei maşini de calcul mecanice este construit de astronomul Wilhelm Schickard din Tübingen în 1633. Maşina efectua cele patru operaţii aritmetice elementare şi a fost produsă într-o serie de... cîteva zeci de exemplare.

În 1641, matematicianul şi filozoful francez Blaise Pascal inventează maşina de calcul bazată pe transmisiuni prin angrenaje. Maşina lui Pascal efectua adunarea şi scăderea cu o precizie de şase zecimale. Lucrarea a fost perfecţionată în 1725 de Lépine şi în 1730 de Boistrisandan.

Savantul german Leibniz construieşte în 1671 o maşină de calcul numeric, pe care o perfecţionează ulterior. Cele patru operaţii aritmetice se efectuau semiautomat, prin rotirea unei manete. Înmulţirea se obţinea prin adunări succesive.

În 1820, Lenoir Granat perfecţionează rigla de calcul rectilinie, practicînd în corpul acesteia şanţul pentru mişcarea rigletei. Diversele scări ale riglei şi introducerea cursorului pentru citit la rigla de calcul sînt opera germanului Manheim (1851).

Charles Babbage începe în 1823 construcţia primelor calculatoare mecanice pentru înregistrarea şi calcularea funcţiilor. Zece ani mai tîrziu el construieşte un calculator analitic cu memorie (avînd o capacitate de 1 000 de numere a 50 de cifre), dispozitiv de calcul şi de comandă. O adunare cu 50 de cifre dura o secundă, iar înmulţirea lor – un minut.

D.D. Parmalle concepe în 1850 prima maşină de calcul cu claviatură. Dorr E. Feld construieşte primul instrument de acest fel în 1885.

Întîia maşină electromagnetică utilizînd cartele perforate, inventată de Herman Hollerith, funcţionează în 1889.

Cu Otto Steiger şi maşina lui de multiplicare aritmetică directă începe dezvoltarea maşinilor de calcul moderne.

Anul 1944 este martorul intrării în funcţiune a primului calculator electromagnetic cu program automat. Ulterior modelul a fost trecut pe relee electromagnetice şi elemente electronice.

În 1957 se pun bazele primului limbaj algoritmic, numit FORTRAN, care asigură formalizarea matematică a datelor ce se introduc în computer. Limbajul ALGOL apare în 1958–1960, iar COBOL în 1959–1961.

Tot în 1957 este construit primul calculator românesc cu tuburi electronice – CIFA 1.

Maşinile electronice de calcul româneşti CET-500 şi CIFA-102 văd lumina zilei în februarie 1965. De atunci s-a dezvoltat o vastă industrie naţională de calculatoare, cu produse puternice, diversificate şi de mare viteză.

Dacă primele calculatoare cuprindeau zeci de mii de tuburi electronice şi aveau proporţii uriaşe, cele din generaţiile următoare, folosind elemente electronice semiconductoare integrate, apoi microprocesoare, obţin concomitent o reducere simţitoare a dimensiunilor şi un mare spor de viteză. Un supercomputer recent efectuează într-o secundă operaţii de calcul pe care un ordinator din 1952 le făcea de-a lungul unui an.

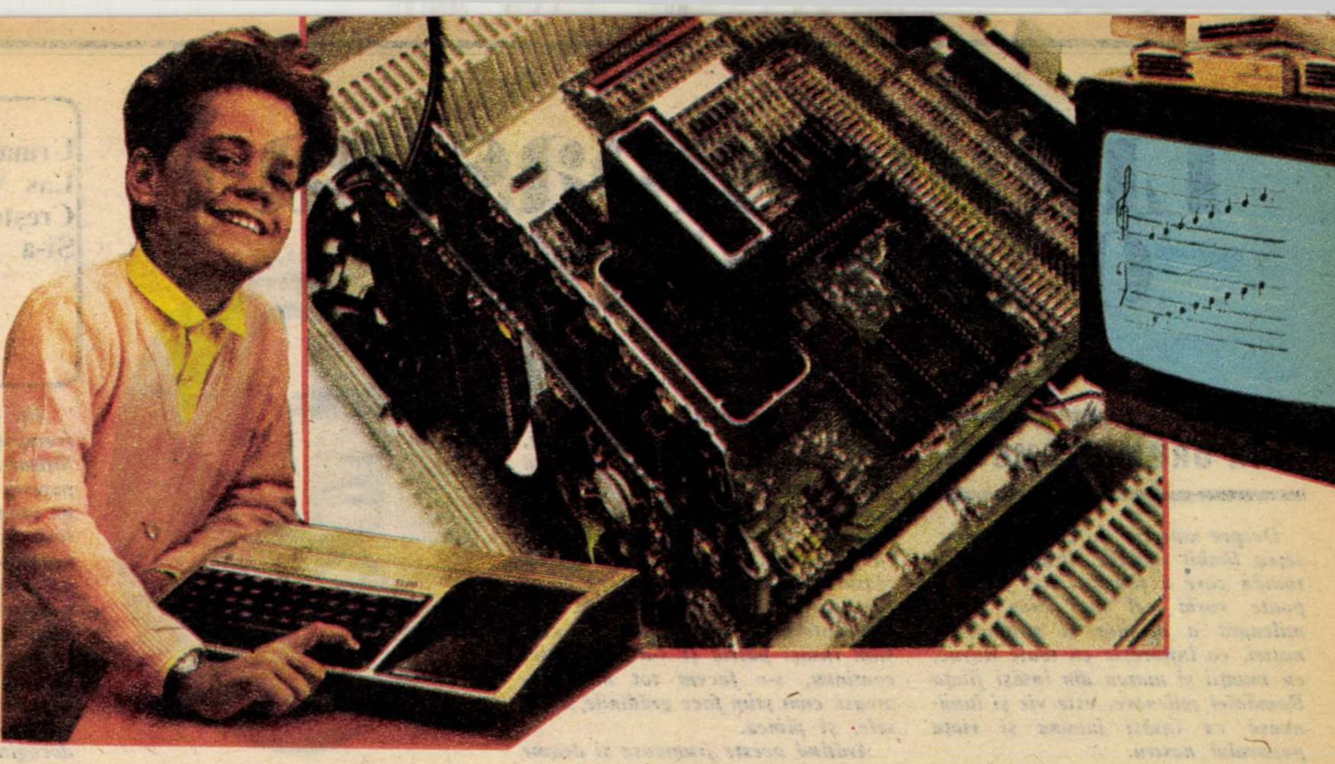

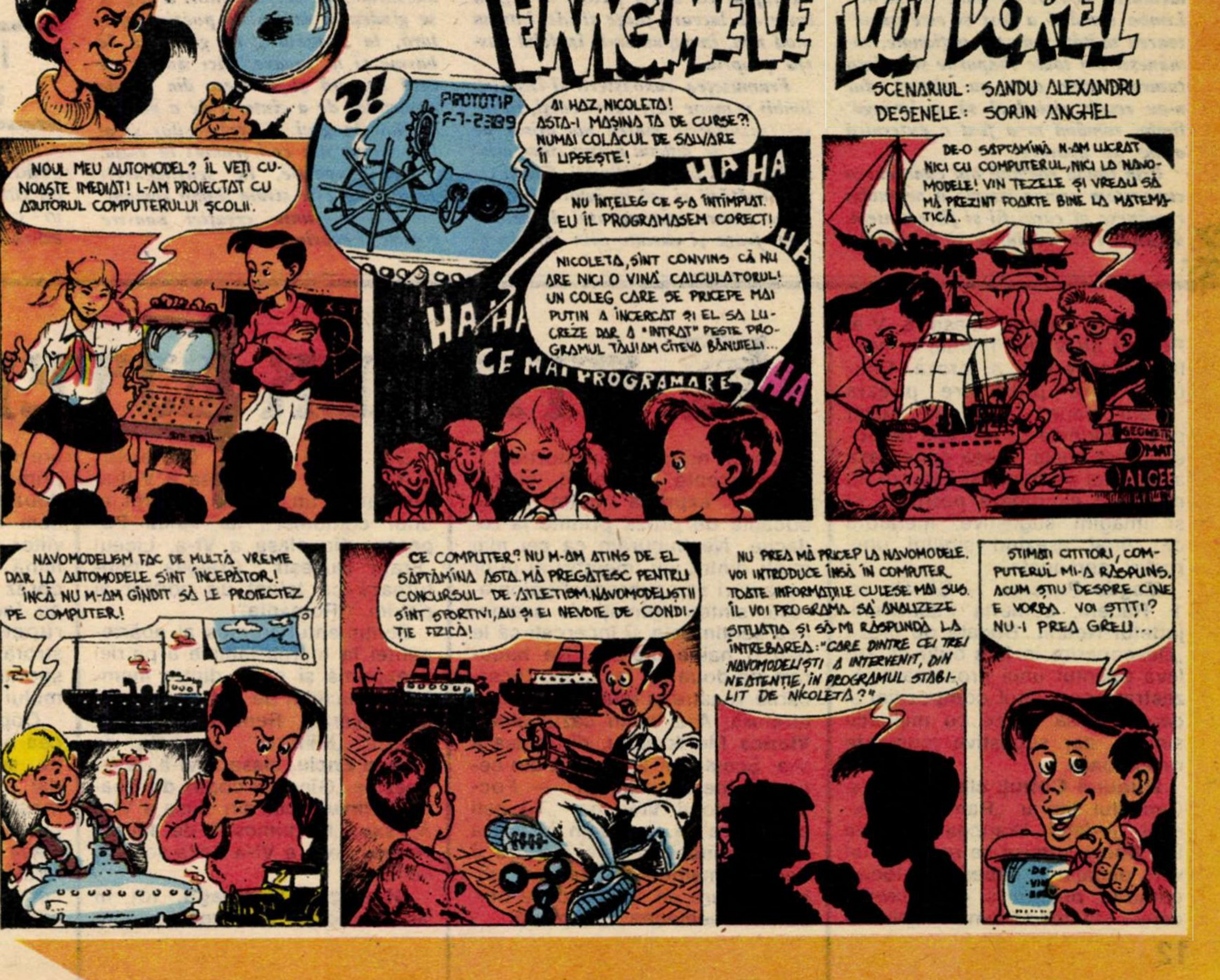
ENIGMELE LUI DOREL
SCENARIUL: SANDU ALEXANDRU
DESENELE: SORIN ANGHEL
NOUL MEU AUTOMODEL? ÎL VEŢI CUNOAŞTE IMEDIAT! L-AM PROIECTAT CU AJUTORUL COMPUTERULUI ŞCOLII.
?!
PROTOTIP F-7-2389
AI HAZ, NICOLETA! ASTA-I MAŞINA TA DE CURSE?! NUMAI COLACUL DE SALVARE ÎI LIPSEŞTE!
HA HA
NU ÎNŢELEG CE S-A ÎNTÎMPLAT. EU ÎL PROGRAMASEM CORECT!
HA
NICOLETA, SÎNT CONVINS CĂ NU ARE NICI O VINĂ CALCULATORUL! UN COLEG CARE SE PRICEPE MAI PUŢIN A ÎNCERCAT ŞI EL SĂ LUCREZE DAR A "INTRAT" PESTE PROGRAMUL TĂU! AM CÎTEVA BĂNUIELI...
HA HA
CE MAI PROGRAMARE
HA
DE-O SĂPTĂMÎNĂ N-AM LUCRAT NICI CU COMPUTERUL, NICI LA NAVOMODELE! VIN TEZELE ŞI VREAU SĂ MĂ PREZINT FOARTE BINE LA MATEMATICĂ.
GEOMETR
MAT
ALGEB
NAVOMODELISM FAC DE MULTĂ VREME DAR LA AUTOMODELE SÎNT ÎNCEPĂTOR! ÎNCĂ NU M-AM GÎNDIT SĂ LE PROIECTEZ PE COMPUTER!
CE COMPUTER? NU M-AM ATINS DE EL SĂPTĂMÎNA ASTA. MĂ PREGĂTESC PENTRU CONCURSUL DE ATLETISM. NAVOMODELIŞTII SÎNT SPORTIVI, AU ŞI EI NEVOIE DE CONDIŢIE FIZICĂ!
NU PREA MĂ PRICEP LA NAVOMODELE. VOI INTRODUCE ÎNSĂ ÎN COMPUTER TOATE INFORMAŢIILE CULESE MAI SUS. ÎL VOI PROGRAMA SĂ ANALIZEZE SITUAŢIA ŞI SĂ-MI RĂSPUNDĂ LA ÎNTREBAREA: "CARE DINTRE CEI TREI NAVOMODELIŞTI A INTERVENIT, DIN NEATENŢIE, ÎN PROGRAMUL STABILIT DE NICOLETA?"
STIMAŢI CITITORI, COMPUTERUL MI-A RĂSPUNS. ACUM ŞTIU DESPRE CINE E VORBA. VOI ŞTIŢI? NU-I PREA GREU...

Limba noastră-i o comoară

Urmaşilor mei Văcăreşti
Las vouă moştenire
Creşterea limbii româneşti
Şi-a patriei cinstire.

IENĂCHIŢĂ VĂCĂRESCU

UN DRUM FRUMOS

Despre măreţia, căldura şi frumuseţea limbii române, însuşi poporul român care a făurit-o şi o făureşte poate vorbi cel mai bine. Fiică milenară a moşilor şi strămoşilor noştri, ea înfloreşte cu toate rîurile, cu munţii şi marea din însăşi fiinţa României milenare, este vie şi luminoasă ca însăşi lumina şi viaţa poporului nostru.

La punerea în lumină a frumuseţii, a puterii şi bogăţiei limbii române, contribuie fiecare cuvînt care exprimă sentimentele, hărnicia, dragostea noastră faţă de glia patriei, bucuria ce-o mărturisim în faţa rodului muncii noastre de zi cu zi. Vrednicia noastră de-a fi cu adevărat puternici şi demni face ca limba noastră să fie şi ea puternică, bogată şi neasemuit de frumoasă. Dintotdeauna limba română a fost leagănul celor mai luminoase şi eroice imnuri care exprimau idealurile noastre de pace şi omenie. Limba română a fost şi este purtătoarea unităţii noastre naţionale, româneşti din toate timpurile şi în faţa tuturor celor care au căutat, dar n-au reuşit niciodată să ne învingă: limba română ne-a fost o puternică armă de apărare!

Prin limba română am cunoscut şi cunoaştem eroica istorie a neamului românesc ai cărui fii şi fiice sîntem, urmîndu-l cu vrednicie şi demnitate, amîndouă moştenite, ca şi limba ce-o vorbim, de la părintele nostru, poporul român. Iată de ce toată viaţa noastră, din tată în fiu, sîntem datori să o învăţăm continuu cu o dragoste şi o pasiune fără margini, ca pe lumina ochilor, ca pe sunetul glasului nostru, ca pe fiecare zi pe care o trăim. Şi nu numai atît: sîntem datori s-o cinstim cum ne cinstim însăşi patria şi s-o îmbogăţim continuu, s-o facem tot mai frumoasă cum ştim face grădinile, şi casele, şi pîinea.

Arătînd aceste frumoase şi demne îndatoriri ce ne revin, ocrotirea, iubirea fără seamă şi înnoirea limbii române, trebuie să spun că dacă lumea ni se arată într-un fel sau altul prin simţuri, înţelesurile ei mai adînci le descoperim în cuvinte şi prin cuvinte, prin limba ce-o vorbim. Şi cu cît stăpînim cuvintele mai bine, cu atît pricepem mai mult din ce ne înconjură, iar mintea şi sufletul ni se îmbogăţesc, puterea de judecată se ascute şi creşte totodată plăcerea pe care ne-o dă faptul că astfel putem să legăm între ele lucruri, fiinţe şi idei într-un mod nou, închipuindu-le în felul nostru propriu.

Frumuseţea cunoaşterii şi însuşirii limbii române stă, cum vedeţi, în înseşi rezultatele mereu noi atinse de mintea şi de sufletul nostru chiar prin limbă şi cu ajutorul limbii. Frumuseţea învăţării ei stă în iubire, în dragoste pentru instrumentul de propoziţii, fraze şi cuvinte prin care începem să trăim conştient, să gîndim şi să visăm cu ajutorul ei.

Unii dintre cititorii acestor rînduri vor fi, desigur, înclinaţi să spună că frumuseţea limbii trebuie căutată exclusiv în poezie, în nuvele, în romane, în piese de teatru, pe scurt în arta literară. Într-adevăr, arta literară ne place, dar ne place fiindcă, odată cu ce ni se comunică prin ea, simţim şi frumuseţea felului în care ni se spune, deşi nu este totdeauna uşor să găseşti „cuvîntul ce exprimă adevărul". Pe aceşti cititori îi rog să se gîndească însă şi la poezia populară, la strigături, la ghicitori, la basme şi la snoave, căci sînt şi ele artă literară şi se ivesc din nevoia oamenilor de a cînta şi de a povesti în dulcele grai al strămoşilor şi al lor. Nimic din ce-i frumos în viaţa, în preocupările, în sentimentele noastre nu este străin limbii române. Ea devine fiinţa creaţiei noastre gîndite şi exprimate.

Alţi cititori vor spune probabil că frumuseţea limbii, aşa cum le-am înfăţişat-o aici, este totodată şi dovada puterii ei. Aşa este, căci atunci cînd nu ştim ori nu sîntem în stare să folosim cum se cuvine vocabularul şi gramatica limbii române, propoziţiile, expresiile în care vrem să ne exprimăm gîndurile sînt lipsite de energie, nu au vlagă, sînt ca nişte vreascuri uscate, care se ciocnesc unele de altele fără noimă. Nu degeaba se spune că cine nu ia seama la puterea cuvintelor, vorbeşte ca o moară hodorogită! Datoria noastră este să căutăm mereu să ne ridicăm la înălţimea, frumuseţea şi puterea limbii române, în aşa fel încît să ni se citească în vorbe, pe faţă şi în comportare însăşi frumuseţea ei.

În numerele viitoare vom căuta să pătrundem tot mai cu temei în această frumoasă grădină veşnic înflorită care este limba română. Vom afla şi tainele vorbirii, dar şi pe cele ale scrisului împreună cu voi, copiii. Drumul se anunţă frumos.

Acad. I. COTEANU

ÎN GRĂDINA LIMBII ROMÂNE

Celebrul vers eminescian „Văd poeţi ce-au scris o limbă ca un fagure de miere" exprimă în cel mai înalt grad elogiul adus de poetul nostru naţional

Grupaj realizat de ION CRÎNGULEANU

ATELIER LITERAR

Monica Neaga, clasa a V-a, Roşiori de Vede. Trimite în acelaşi plic versuri şi proză. Reţinem spre publicare poezia „Vrem pace". Aici, în acest poem, Monica se apropie de poezie fără sfială. Ideea generoasă a dorinţei de pace îşi găseşte nu numai o exprimare potrivită, ci şi imagini sugestive, metafora din final aşezînd sigiliul unei rostiri personale.

Magda Puşcaşu — Şcoala nr. 1, Rădeni, comuna Păstrăveni, judeţul Neamţ. Bucata de proză „Descoperire în faţa oglinzii" relevă talentul unei prozatoare înzestrată cu simţul compoziţiei şi care ştie să fixeze cu mijloace simple, dar sugestive momente revelatoare.

Mugurel Cotruţ, clasa a VIII-a, Cenaclul literar „Ramuri", Focşani, judeţul Vrancea. În cele trei poezii trimise se remarcă un vers degajat şi eliberat de locuri comune, precum şi o autoironie care-i stă foarte bine. Publicăm în acest număr „Autoportret".

Sentimente frumoase, simţiri gingaşe exprimă multe dintre bucăţile de proză primite la redacţie. Ne bucurăm că cei mai mulţi dintre voi, membri ai unor cenacluri sau subredacţii pionereşti, sînteţi animaţi de asemenea sentimente şi încercaţi să le daţi o haină literară. Ne bucurăm de două ori însă cînd încercările voastre şi reuşesc să fie literatură. Aşa ca în cazul elevei **Viorica Moldovianu,** din clasa a V-a, Şcoala nr. 2 — şi tot din cenaclul literar „Ramuri" — Focşani, judeţul Vrancea. „Tu eşti primăvara" e un poem în proza scris cu îndemînare şi măsură şi dedicat mamei, dar fără dulcegăriile care se întîlnesc de obicei în asemenea compoziţii.

Din Baia Mare, Cenaclul „Lira", **Alina Gâţ,** clasa a VIII-a, ne trimite un izbutit „Portret al unui comunist", iar **Anca Popescu,** din clasa a VI-a, Liceul „Fraţii Buzeşti", Craiova, conturează cu talent un portret al patriei, „România".

Sentimentul frumos al apartenenţei la marea familie a patriei îl exprimă şi mulţi dintre membrii cenaclului de la Şcoala nr. 9 din Călăraşi. Remarcăm, astfel, poezia „Mîndrie", semnată de **Iuliana Enciu,** clasa a VI-a, la fel poeziile „Gînd de copil" de **Geanina Pîrvulescu,** din clasa a VI-a A, sau „Mulţumesc" de **Mirela Herea,** clasa a VI-a de la aceeaşi şcoală.

Gheorghe Bocioagă, tot în aceeaşi clasă şi aceeaşi şcoală, are metafore frumoase şi o exprimare mai proprie. Remarcăm două versuri care ne fac să vedem în Gheorghe Bocioagă un viitor poet: „Din forţa apelor lumină creşte/ Oraşe noi răsar obraz de măr". Această imagine ne face să trecem cu vederea ruperea ritmului, din ultima strofă a poeziei, deşi o atenţie sporită acordată muzicalităţii ritmului este necesară.

Copiii celebrează patria, ţara cea nouă în plin avînt constructiv, se integrează acestui avînt, dar nu uită jertfa nobilă a strămoşilor. „Nu i-am uitat" — scrie cu emoţie **Petrica Bogatu,** din clasa a VII-a A, Şcoala nr. 9, Călăraşi. Şi continuă: „inimile lor coboară în noi./ Nu i-am uitat/ zîmbetele lor se varsă din *și acelor scriitori care au știut să lase moștenire viitorului opere de înaltă ținută artistică, pătrunse de vitalitatea inestimabilă a limbii române. La rîndul său, marele Tudor Arghezi arăta că „nici un meșteșug nu este mai frumos și mai bogat, mai dureros și mai gingaș totodată ca meșteșugul fericit al cuvintelor" – efort încununat, după o muncă titanică și însuflețitoare, de succesul creației și al frumuseții în limba ce-o vorbim. Limba noastră este și gînd, și emoție, și trăire. „Aveți fericirea să contemplați și să exprimați. Aceasta e totul", spunea genialul sculptor C. Brâncuși – constatare care ne umple de mîndrie și cutezanță. Tot așa cum, un alt mare artist român, George Enescu, cînd afirma că la noi „caracterele românești, speciale, pe care celelalte limbi și muzici nu le pot avea, reies de la sine", ne oferă o cugetare plină de un vibrant înțeles patriotic.*

Cîți dintre voi, cei care citiți aceste gînduri ale marilor noștri înaintași, nu sînteți gata să vă exprimați gîndurile în frumoasa grădină a limbii române, să le scrieți pe zăpada colii albe? Nenumărați, nu-i așa? Vă așteptăm.

VIZIUNE ȘI LIMBĂ

„De treci codri de aramă, de departe
vezi albind
Ș-auzi mîndra glăsuire a pădurii
de argint.
Acolo lîngă izvoară, iarba pare
de omăt,
Flori albastre tremur ude în văzduhul
tămîiet."

La Eminescu, interdependența excepțională dintre imaginile vizuale și auditive-muzicale marchează vibrant legătura dintre sentimentul de dragoste față de natură și capacitatea de-a surprinde coloritul de toamnă. Harul poetului de-a putea integra în simțirile, în gîndirea sa frumusețile naturii patriei, conduce la conturarea unor dimensiuni fabuloase ale acestui peisaj, vecin cu basmul, cu neschimbarea. Este o înșiruire de detalii care în poezie prind natura în principalele ei vîrste. Pe de altă parte rimele **albind** cu **argint** și **omăt** cu **tămîiet** dau dimensiunea fantasticului, sugerind în același timp vechiul, vechimea. Limba română în poezia eminesciană e numai lumină și măreție.

Prof. univ. dr. AL. HANȚĂ

FONDUL DE AUR AL LIMBII ROMÂNE

Limba este moștenirea cea mai de preț pe care ne-au lăsat-o strămoșii. Ea este semnul că sîntem urmașii daco-romanilor, actul nașterii noastre aici, între marile cursuri de apă care închid ca într-un cerc arcul Carpaților. Limba română este dovada cea mai sigură a continuității noastre, a viețuirii neîntrerupte, încă de dinainte de colonizarea romană, pe teritoriul pe care ne aflăm astăzi. Prin limbă luminăm golurile istoriei din epocile pentru care datele arheologice sau informațiile scrise sînt insuficiente. Limba a asigurat unitatea noastră de la origini pînă astăzi.

Latinitatea limbii române este un fapt de multă vreme dovedit. Structurile de bază ale gramaticii noastre sînt, fără excepție, latinești. Vocabularul, compartimentul care se primenește necontenit, reflectînd schimbările din viața socială, este, în esența lui, de origine latină.

Prin acest fond de cuvinte latinești ni s-au transmis și particulele gramaticale, acele segmente sonore numite morfeme, prin care se exprimă relațiile dintre cuvinte în procesul vorbirii. Așadar, vocabularul de origine latină a conservat nealterată latinitatea gramaticii noastre.

Prof. univ. dr. Gr. BRÂNCUȘI

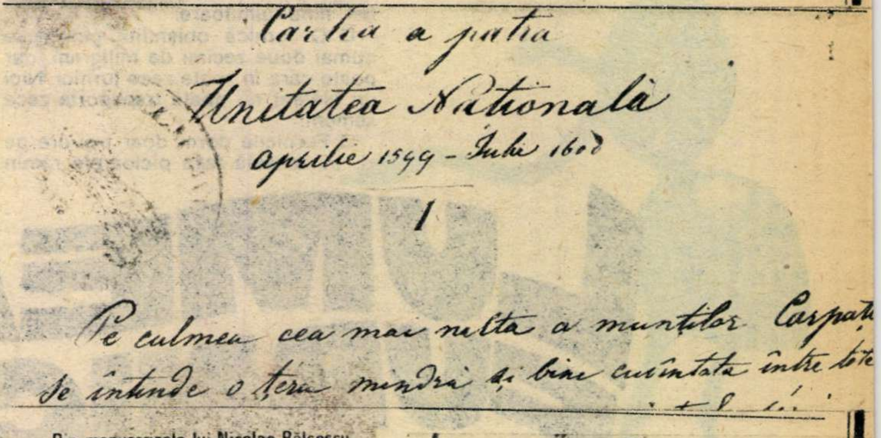

Cartea a patra
Unitatea Naţională
aprilie 1599 - Iulie 1600
1
Pe culmea cea mai nalta a munţilor Carpaţi
se întinde o ţeră mîndră şi bine cuvîntata între tote

Din manuscrisele lui Nicolae Bălcescu.

SĂ DESCOPERIM CUVINTE DACICE

Și astăzi, în limba română cuvîntul „moș" este mult folosit în toate zonele țării. De observat că acest cuvînt vechi din substrat dacic, înseamnă om bătrîn, dar și unchi, bunic, strămoș. De la el a evoluat și cuvîntul moș-neag. Poate fi întîlnit pe o arie foarte întinsă și în afara Daciei, el circulînd și azi în limbile albaneză sau lituaniană. Dar numai la noi el acoperă sensurile pe care le-am arătat și în plus pe acelea de bucată de pămînt, de unde a derivat moșie-moșnean. Dar despre mulțimea și frumusețea cuvintelor dacice vom vorbi și în numerele viitoare. Așteptăm părerile, sugestiile și, de ce nu, identificarea chiar de voi înșivă a unor cuvinte dacice, pe care să le discutăm aici. Mult succes!

Lector universitar
NICOLAE CONSTANTINESCU

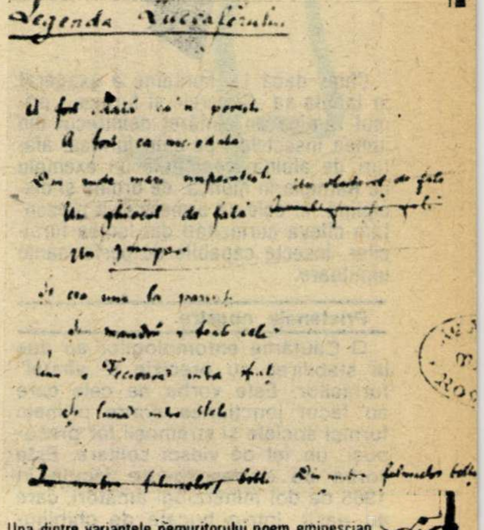

Legenda Luceafărului

Una dintre variantele nemuritorului poem eminescian.

soare".

Note bune pentru **Livia Haic**, clasa a VIII-a B, și colega ei **Aurelia Suciu**, clasa a VI-a A, Școala din Teiuș, județul Alba. Vom publica într-un număr viitor poemele "Horea" și „Cîntec de pace".

Așteptăm în continuare versuri, schițe, portrete literare pentru concursul „Eroica '85", care se va încheia la 1 decembie 1985; de asemenea, pentru rubrica **Atelier literar**.

COSTACHE ANTON

România

Creste carpatice ce poartă tăria,
Susur de izvoare ce murmură
doine,
Zborul de vultur ducînd măreția,
Oceanul de grîne, codrul de
sonde
— Toate poartă un singur
nume: ROMÂNIA!
Partid iubit, în patria stăpînă,
Conducătorul său, părinte drag,
Și tricolorul răspîndind lumină,
Și fericirea strălucind în larg,
Un singur nume poartă: Patria
română!

Anca Popescu
clasa a V-a A,
Liceul „Frații Buzești", Craiova

Mîndrie

Cioplit din soare sînt stîlpii țării
De-un meșter legendar: partidul,
Iar cîntecul domol al gliei
Mă face mîndră fiică a
României.

În casa țării sînt izvorul,
În juru-i stau ca spița unei roți
Ea este matca mea și-azurul
Ce-și găzduiește fiii toți.

Iuliana Enciu
clasa a V-a A,
Școala nr. 9, Călărași

Autoportret

— E ceva anormal.
De cîtăva vreme,
în fiecare dimineață,
cînd vreau să plec de-acasă,
îmi taie calea un ins
ursuz și orgolios
și se uită la mine
vrînd
parcă să sară la bătaie.
Și de atunci
nu mai am tihnă
din pricina lui.
— Nu e nimic anormal,
răspunse oglinda
cu care vorbeam.
Va trebui numai
să mă dai jos din cui
în fiecare dimineață.

Mugurel Cotruț
clasa a VIII-a,
Cenaclul literar „Ramuri",
Casa pionierilor
și șoimilor patriei Focșani

Vrem pace

Locuitori ai Pămîntului,
nu ucideți copilăria
și jocul, și idealurile,
nu vă închideți în cai enigmatici
de lemn!

Locuitori ai Pămîntului,
nu trageți cu praștia-n lumină!
S-ar stîrni liliecii și păsările
nopții,
iar clopote de ceară, otrăvite
ar sparge memoria timpului.

Monica Neaga
clasa a IV-a,
Roșiori de Vede

LUMEA FURNICILOR

Chiar dacă La Fontaine a exagerat in fabula sa „Greierele și furnica", primul rămine un cintăreț neîntrecut din lumea insectelor, pe cînd furnica, alături de albină, constituie un exemplu de hărnicie în muncă, de ordine și disciplină. În cele ce urmează vă prezentăm cîteva curiozități din lumea furnicilor, insecte capabile de performanțe uimitoare.

Prietenele noastre

☐ Căutările entomologilor au dus la stabilirea cu precizie a „vîrstei" furnicilor. Este vorba de cele care au făcut joncțiunea dintre primele furnici sociale și strămoșii lor presupuși, un fel de viespi solitare. Este vorba de o descoperire făcută în 1965 de doi mineralogi amatori, care au găsit, într-o bucată de chihlimbar, conservate perfect, două furnici lucrătoare în vîrstă de... 100 de milioane de ani.

☐ Sînt cunoscute aproape 7 000 de specii. Furnicile se recunosc între ele pe baza mirosului. Membrii unei colonii emană același miros.

☐ Studierea atentă a modului de viață al furnicilor a dat la iveală uimitoare detalii asupra „civilizației" acestor insecte. Iată cîteva dintre ele: cei mici sînt crescuți în „creșe" speciale de către „educatoare" profesioniste care-i scot la plimbare în afara furnicarului, la aer proaspăt. Pe bolnavi îi îngrijesc „medici" care își izolează pacienții și îi tratează. Firește, nu este vorba despre existența la furnici a rațiunii, ci despre instincte și un sistem complex de reacții comportamentale.

☐ Într-un furnicar, cele mai numeroase sînt furnicile lucrătoare (nearipate). Femelele aripate sînt puțin numeroase. Ele depun ouăle, pierzîndu-și apripile după „zborul nupțial". Cele mai puțin numeroase sînt furnicile de sex masculin, și ele aripate, dar care au o viață foarte scurtă.

☐ Natura pare să fi făcut cu furnicile prima experiență de muncă organizată și diferențiată, ele putînd practica o formă de agricultură rudimentară și de creștere a unor soiuri de insecte. Astfel ele pot captura afide (păducei de plante), pe care le domesticesc pentru a mulge lichidul dulce, aromat pe care-l secretă acestea. Furnicile au mare grijă de afide, asigurîndu-le curățenia, hrana și ferindu-le de dușmani.

☐ În sarcina furnicilor lucrătoare intră și construcția furnicarului, făcut din resturi de plante, bețișoare, pămînt, nisip ori săpat în lemn sau în sol. Ele construiesc chiar „zgîrie-nori" din elemente boltite care se sprijină pe coloane. Materialul de construcție este amestecat cu o secreție proprie, soliditatea construcției fiind uimitoare.

☐ O furnică obișnuită cîntărește numai două zecimi de miligram, dar poate căra în spate zece furnici. Nici un elefant nu poate transporta zece semeni!

☐ Furnicile dorm doar trei ore pe zi. În această fază picioarele rămîn întinse, iar mandibulele se lasă în jos.

☐ Truda harnicelor furnici este cît se poate de folositoare omului și naturii înconjurătoare. Datorită lor, pămîntul pe care-l străbat devine mai afînat, ceea ce înlesnește respirația rădăcinilor de plante. În locurile cu multe mușuroaie de furnici se constată o creștere substanțială a conținutului de fosfor și potasiu, ca urmare a faptului că minusculele insecte transportă o mare cantitate de microsubstanțe.

În jurul globului

☐ Dacă, în timpul unui marș, în fața coloanei de furnici apare un curs de apă, ingeniozitatea furnicilor bazată pe instinct și reflex găsește soluția: ele formează o punte vie, peste care semenele lor trec pe celălalt mal.

☐ În urma unor studii s-a constatat că cele mai vajnice apărătoare ale pădurii împotriva insectelor dăunătoare sînt furnicile. Cu ajutorul a 30 de furnicare, au fost curățate în scurt timp 15 ha de pădure. Mai multe țări din Europa și de peste ocean caută să-și mărească „șeptelul" de furnici.

☐ Un naturalist a introdus într-un furnicar o lumînare aprinsă. Ca la un semnal de alarmă, lumînarea a fost înconjurată și micii „pompieri" s-au apucat de treabă. Cu jeturi de acid formic și pămînt au stins uimitor de repede incendiul.

☐ În împrejurimile Așhabadului (U.R.S.S.) a fost creat un poligon pentru studierea termitelor. Furnicarul acestora este foarte bine organizat, fiecărui individ i se rezervă un rol, respectat cu strictețe. Scopul cercetării e testarea diverselor materiale.

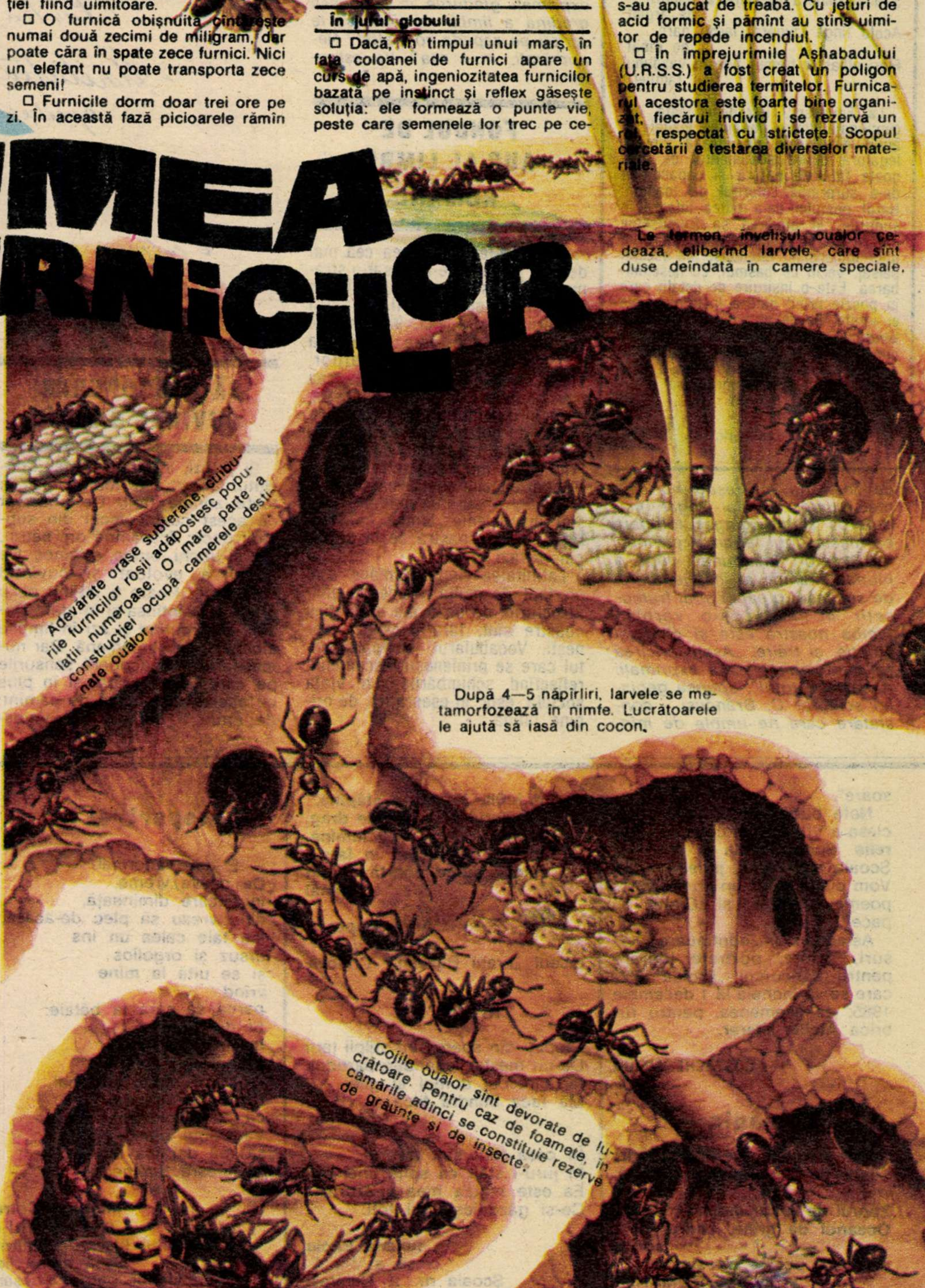

La termen, învelișul ouălor cedează, eliberînd larvele, care sînt duse deîndată în camere speciale.

Adevărate orașe subterane, cuiburile furnicilor roșii adăpostesc populații numeroase. O mare parte a construcției ocupă camerele destinate ouălor.

După 4—5 năpîrliri, larvele se metamorfozează în nimfe. Lucrătoarele le ajută să iasă din cocon.

Cojile ouălor sînt devorate de lucrătoare. Pentru caz de foamete, în cămările adînci se constituie rezerve de grăunțe și de insecte.

CALEIDOSCOP • CALEIDOSCOP • CALEIDOSCOP

□ În America de Sud trăiesc furnici „fermieri", care transportă particule de pămînt în crăpăturile arborilor, iar apoi seamănă în aceste „grădini suspendate" anumite plante, pentru ca, la sfîrșitul perioadei de vegetație, să culeagă... recolta. Alte specii se mulțumesc să semene cereale în jurul furnicarelor, folosind apoi boabele drept hrană, iar paiele drept material de construcție.

□ Potrivit unor cercetători, anumite furnici din familia aphaenogasterelor folosesc diverse obiecte — frunze, bucățele de noroi uscat sau fire de nisip — pentru a duce la furnicar alimente moi ori lichide. Cu ajutorul unor asemenea „unelte", afirmă cercetătorii, furnicile pot transporta poveri de zece ori mai mari decît prin mijlocul clasic — ingurgitarea.

□ „Furnicile-busole" sau „furnicile-meridian" trăiesc în regiunile tropicale ale Australiei, avînd interesanta particularitate de a-și orienta cuiburile în direcția axei longitudinale a Pămîntului. Aborigenii (și nu numai ei) se ghidau adesea după direcția cuiburilor acestor ciudate furnici.

□ În Birmania furnicile au fost timp îndelungat utile colaboratoare ale vînzătorilor de lemn de santal. După tăierea copacilor, trunchiurile erau curățate de crengi și așezate într-un loc accesibil furnicilor. Numai miezul tare al lemnului are valoare comercială. Coaja nefolositoare dispărea în scurt timp, devorată de insecte, care nu se retrăgeau decît atunci cînd dădeau de miezul tare al trunchiului.

□ S-a constatat că multe specii de furnici emit sunete. Observațiile făcute de specialiști au arătat că aceste sunete constituie semnale de comunicare. Entomologii au grupat semnalele în trei categorii: de alarmă, de hrănire și de apărare. Ele se deosebesc prin durata impulsurilor și frecvența repetării. Sunetele emise de furnici durează între 10 și 100 microsecunde, fiind repetate pînă ce întreaga colonie confirmă mesajul prin semnale similare. Furnicile „vorbesc" într-un diapazon de la cîteva zecimi pînă la 5 kilohertzi.

□ În 1855, în orașul St. Helene din Tasmania casele au fost distruse aproape în întregime de... furnici. Cu zece ani mai înainte sosise în oraș un mare transport de cherestea pentru construcții. Cheresteaua a fost folosită la construirea locuințelor și totul a mers de minune pînă cînd clădirile au început să se prăbușească, una cîte una, fără nici un motiv aparent. Ce se întîmplase? Cheresteaua adusă era plină de furnici albe, care rod lemnul pe dinăuntru, pînă ce învelișul rămîne gol. S-a dat alarma și, pînă la urmă, problema a fost rezolvată... aducîndu-se din păduri cîteva milioane de furnici negre, care, în mai puțin de o lună, au stîrpit furnicile albe. În felul acesta orașul s-a putut reconstrui în liniște.

□ Pe lacul Baikal există o insulă celebră pentru colonia ei de furnici. În partea ei vestică există cîte 8—9 furnicare la hectar, iar pe toată suprafața insulei sînt vreo 6—7 mii, dintre care unele ating 1,7 m înălțime și peste 3 m diametru. Arbuștii și ierburile în jurul furnicarelor n-au a se teme de dăunători. Pe malul apei furnicile și-au durat mușuroaie nu din resturi vegetale, ci din pietriș mărunt, alb. Pe insulă neexistînd animale și păsări care să se hrănească cu furnici și cu ouăle lor, colonia s-a putut dezvolta nestingherit.

TEODOR AXIOTI
MIHAI BURDUJA

TRIUNGHI

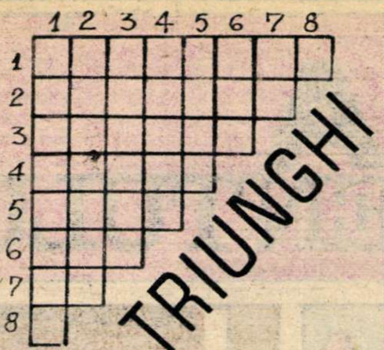

ORIZONTAL ȘI VERTICAL LA FEL: 1) Două linii care nu se intretaie niciodată. 2) Operație aritmetică. 3) Servește la măsurarea distanțelor. 4) A alătura la ceva. 5) Întinsă. 6) Ev. 7) Capete de linie! 8) Vocală din cerc!

RADU NOVAC
clasa a IX-a,
Școala nr. 1, Pecica-Arad

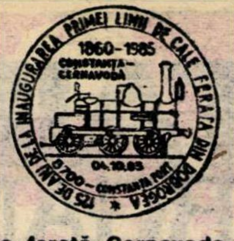
125 DE ANI DE LA INAUGURAREA PRIMEI LINII DE CALE FERATĂ DIN DOBROGEA
1860-1985
CONSTANȚA—CERNAVODĂ
04.10.85
8700 — CONSTANȚA POST

Calea ferată Cernavoda—Constanța. În anul 1860, pe data de 4 octombrie se inaugura calea ferată Cernavoda—Constanța, una din primele idei materializate în tentativa de a se scurta drumul Dunării către Marea Neagră. Construcția drumului de fier a început în 1857. La inaugurare, cele două locomotive se numeau „Tomis" și „Ovidiu". În perioada 1867—1871, pentru localitățile de pe traseu a funcționat o poștă locală, francarea scrisorilor făcîndu-se cu un timbru de 20 de parale, dantelat, scos în 5 000 de exemplare. Timbrul reprezenta un tren în portul Constanța, înscriindu-se ca primul timbru cu tematica feroviară din filatelia europeană. Ștampila prezentată aici oglindește modul în care filateliștii români sărbătoresc împlinirea a 125 de ani de la inaugurarea acestei căi ferate. Ea este realizată de A.F.R., filiala Constanța. Cu același subiect s-a imprimat și un frumos plic.

PETRE DOMȘA

1. Ce v-a plăcut mai mult în acest număr?
2. Ce mai doriți să publicăm?

Răspunzîndu-ne în scris la aceste întrebări, vă veți număra printre participanții la concursul „Tribuna cititorului", dotat cu premii-surpriză.

Dacă veți anexa și cîte o fotografie, ea va putea fi publicată împreună cu textul răspunsurilor voastre.

Adresa noastră: revista „Cutezătorii", București, Piața Scînteii 1. Menționați pe plic: pentru „Tribuna cititorului".

MONTANĂ

(Criptografie: 5, 5, 9, 2, 5)

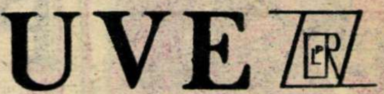

CLUBUL
isteților

PUTEȚI SPUNE REPEDE, DIN MINTE, CÎTE CIFRE 7 SÎNT CUPRINSE ÎNTRE 1 ȘI 100?

RĂSPUNSUL ÎN NUMĂRUL VIITOR.

1. Logică... geometrică. Răspuns la problema din numărul trecut.

Dacă se adună numărul laturilor de la fiecare figură cu cifra înscrisă în interior, se constată că peste tot rezultatul este egal cu 10. Pentru a se obține numărul 10 și în cazul hexagonului, va trebui ca în interiorul său să se înscrie cifra 4. Aceasta ar fi succesiunea logică a cifrelor.

Ing. LIVIU MACOVEANU

TICUȚĂ CEL UITUC

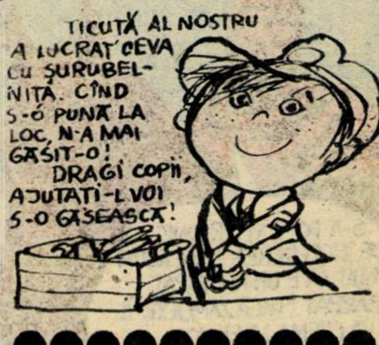
TICUȚĂ AL NOSTRU A LUCRAT CEVA CU ȘURUBELNIȚĂ. CÎND S-O PUNĂ LA LOC, N-A MAI GĂSIT-O! DRAGI COPII, AJUTAȚI-L VOI S-O GĂSEASCĂ!

Coperta noastră:

Pionieri de la Școala nr. 1 din Cernavoda la bordul navei cu care au navigat pe Magistrala Albastră.
Foto: N. Mihai

CALEIDOSCOP • CALEIDOSCOP • CALEIDOSCOP •

ARIPILE planetei

O istorie în imagini a aviației mondiale în ALMANAHUL „CUTEZĂTORII" '86

Cutezătorii 45

READCTOR ȘEF: *ION IONAȘCU*
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE *OVIDIU ZOTTA*
COLECTIVUL REDACȚIONAL: *Costache Anton, Horia Aramă, Ion Crînguleanu, Constantin Diaconu, Ioan Donca, Maria Ioanovici, Elena Mănescu, Margareta Micu, Maria Mitrea, Mihai Niedl, Ileana Pița, Grigore Prepeliță, Ecaterina Roșca, Viorel Sâmpetrean.*
PREZENTAREA ARTISTICĂ *Pompiliu Dumitrescu.* PREZENTAREA TEHNICĂ *Ion Mihăescu.*

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază.

Index 41836 16 pagini 1,50 lei

Scenariu : TUDOR POPESCU
Desene: VALENTIN TĂNASE și RADU VINTILESCU

TAINA PERGAMENTULUI

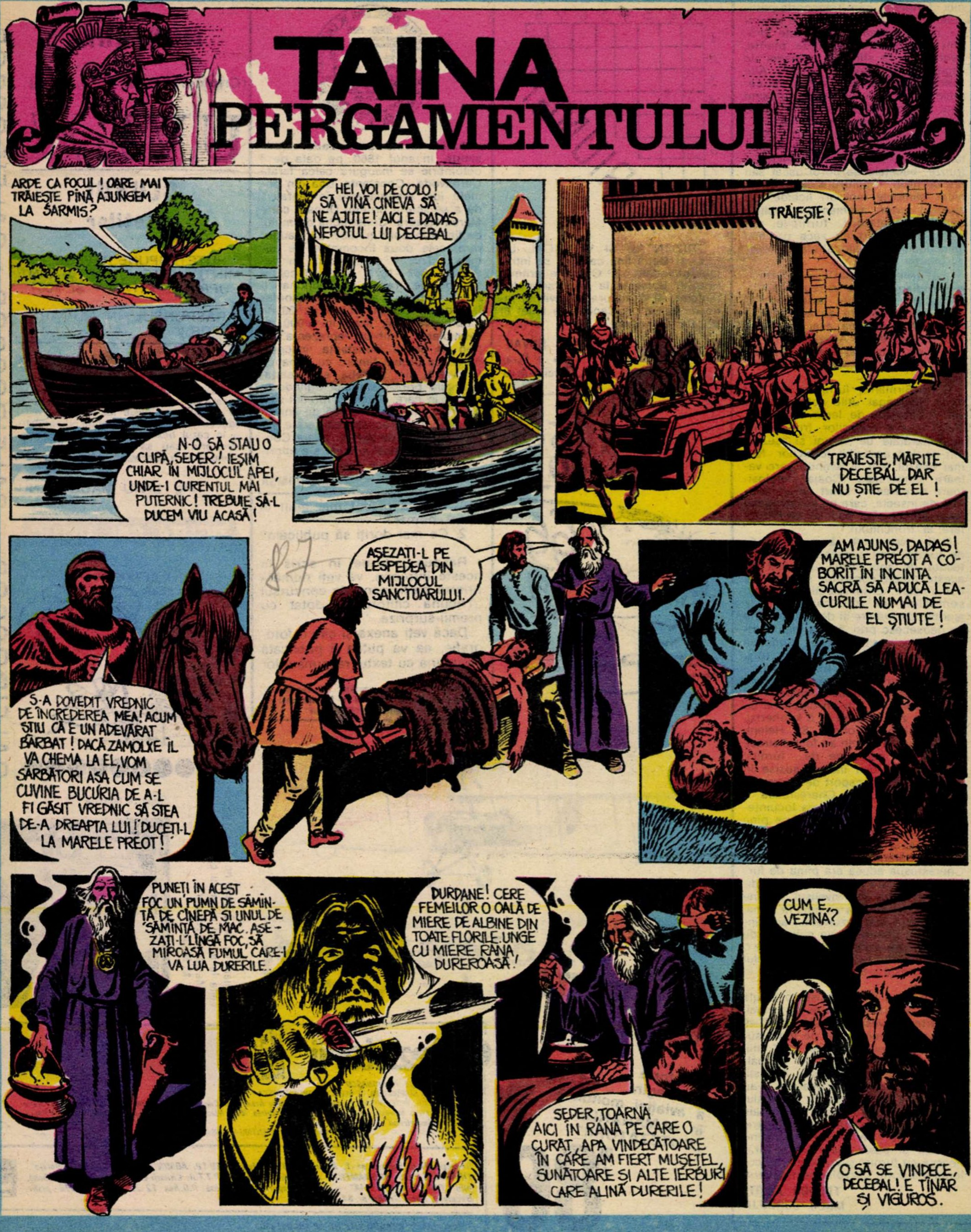
ARDE CA FOCUL! OARE MAI TRĂIEȘTE PÎNĂ AJUNGEM LA SARMIS?
N-O SĂ STAU O CLIPĂ, SEDER! IEȘIM CHIAR ÎN MIJLOCUL APEI, UNDE-I CURENTUL MAI PUTERNIC! TREBUIE SĂ-L DUCEM VIU ACASĂ!
HEI, VOI DE COLO! SĂ VINĂ CINEVA SĂ NE AJUTE! AICI E DADAS NEPOTUL LUI DECEBAL
TRĂIEȘTE?
TRĂIEȘTE, MĂRITE DECEBAL, DAR NU ȘTIE DE EL!
S-A DOVEDIT VREDNIC DE ÎNCREDEREA MEA! ACUM ȘTIU CĂ E UN ADEVĂRAT BĂRBAT! DACĂ ZAMOLXE ÎL VA CHEMA LA EL, VOM SĂRBĂTORI AȘA CUM SE CUVINE BUCURIA DE A-L FI GĂSIT VREDNIC SĂ STEA DE-A DREAPTA LUI! DUCEȚI-L LA MARELE PREOT!
AȘEZAȚI-L PE LESPEDEA DIN MIJLOCUL SANCTUARULUI.
AM AJUNS, DADAS! MARELE PREOT A COBORÎT ÎN INCINTA SACRĂ SĂ ADUCĂ LEACURILE NUMAI DE EL ȘTIUTE!
PUNEȚI ÎN ACEST FOC UN PUMN DE SĂMÎNȚĂ DE CÎNEPĂ ȘI UNUL DE SĂMÎNȚĂ DE MAC. AȘEZAȚI-L LÎNGĂ FOC, SĂ MIROASĂ FUMUL CARE-I VA LUA DURERILE.
DURDANE! CERE FEMEILOR O OALĂ DE MIERE DE ALBINE DIN TOATE FLORILE. UNGE CU MIERE RANA DUREROASĂ!
SEDER, TOARNĂ AICI ÎN RANA PE CARE O CURĂȚ, APA VINDECĂTOARE ÎN CARE AM FIERT MUȘEȚEL, SUNĂTOARE ȘI ALTE IERBURI CARE ALINĂ DURERILE!
CUM E, VEZINA?
O SĂ SE VINDECE, DECEBAL! E TÎNĂR ȘI VIGUROS.

87

(VA URMA)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

46

JOI, 14 NOIEMBRIE 1985,
ANUL XIX (NR. 945)

Din sumar:

- ATENȚIE, LUNA VIITOARE AVEM TEZE!
- PUNCTUALITATEA, ÎN PRIM PLAN
- AȚI ÎNTREBAT? VĂ RĂSPUNDEM!
- SUPRAVEGHETORUL ORBITAL AL STELELOR

GRIVIȚA ROȘIE-O CETATE A UTILAJULUI CHIMIC ROMÂNESC

ÎN SPIRITUL INDICAȚIILOR TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

PUTERNICĂ ANGAJARE A ÎNTREGULUI POPOR

ÎN ÎNDEPLINIREA INTEGRALĂ A SARCINILOR ECONOMICE

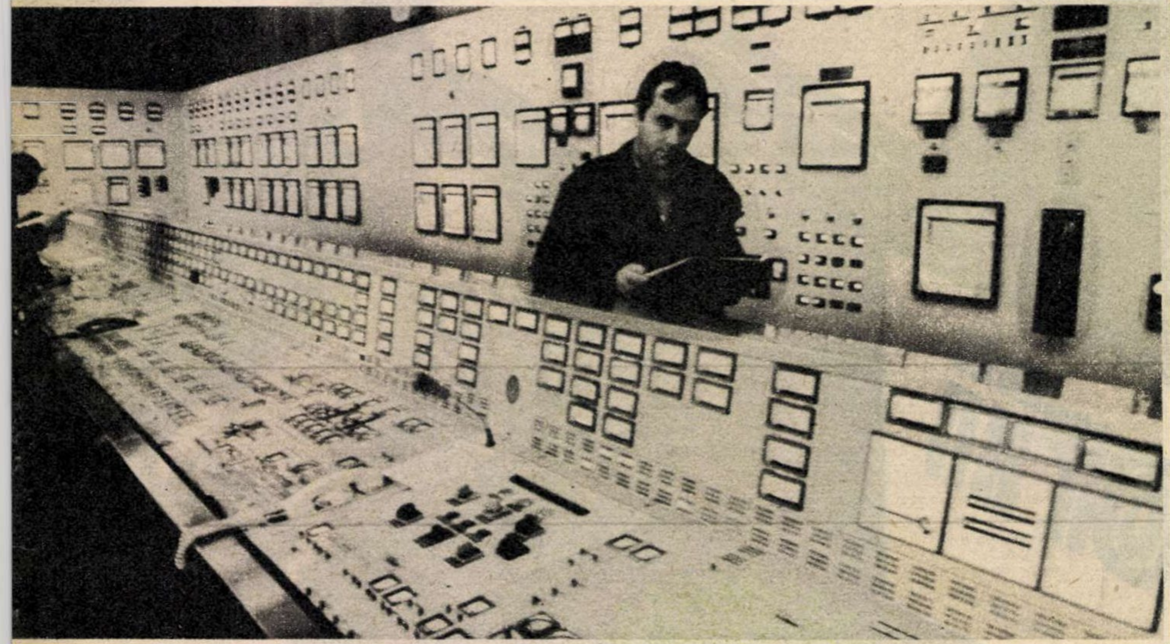

În întreaga țară, oamenii muncii acționează, cu abnegație și dăruire, în spiritul indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru a traduce în viață măsurile stabilite de către Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. în domeniul energiei.

Termocentralelor — cărbune mai mult, de bună calitate — acesta este obiectivul principal ce stă, în prezent, în fața minerilor țării. Și acești cutezători ce scot lumina și căldura din adîncurile pămîntului se străduiesc să și-l îndeplinească în mod exemplar. Harnicul colectiv al minei Filipeștii de Pădure, de pildă, printr-o bună organizare a muncii, a reușit ca în primele 10 luni ale acestui an să livreze suplimentar aproape 17 000 tone de cărbune de cea mai bună calitate. Și la Întreprinderea minieră Sărmășag, concomitent cu creșterea cantităților de cărbune extras peste plan, prin punerea în aplicare a numeroase măsuri tehnologice noi, calitatea acestuia s-a îmbunătățit simțitor. Astfel, dacă anul trecut puterea calorică a cărbunelui livrat termocentralelor era sub normativele tehnice prevăzute, în acest an ea este cu 29 Kcal/kg mai mare decît aceste normative. La Întreprinderea minieră Cîmpulung Muscel, al cărui colectiv și-a realizat integral prevederile planului cincinal la extracția de cărbune încă de pe data de 11 august a.c., harnicii mineri de aici depun în prezent eforturi constante în vederea onorării angajamentului lor de a da economiei naționale 100 000 tone cărbune de bună calitate în plus față de prevederile planului anual.

Creșterea gradului de utilizare a sondelor existente și punerea în valoare a noi zăcăminte de hidrocarburi este preocuparea permanentă a tuturor lucrătorilor din domeniul extracției petrolului și gazelor, preocupare soldată și ea cu rezultate remarcabile. Un exemplu concludent în acest sens ni-l oferă lucrătorii din cadrul schelei de producție petrolieră Poieni, județul Teleorman. De la începutul acestui an, în cadrul perimetrului de activitate al celor 7 brigăzi ale schelei respective au fost puse în funcțiune 62 de sonde noi, depășindu-se astfel sarcinile de plan pe 10 luni. În prezent aici se află, în diferite stadii de foraj, alte sonde noi care vor fi racordate la circuitul productiv pînă la sfîrșitul anului.

Toate termocentralele să funcționeze la capacitatea maximă! — iată încă un imperativ la ordinea zilei în domeniul energiei. Acționînd zi de zi, cu hotărîre, pentru crearea condițiilor de exploatare rațională, la capacitatea maximă, a agregatelor energetice, pentru executarea la timp și de bună calitate a tuturor reparațiilor, oamenii muncii din aceste „inimi de forță și de lumină" ale țării se străduiesc să-și facă pe deplin datoria. Între colectivele cu realizări deosebite se înscrie și cel al Întreprinderii electrocentrale Mureș. De la începutul anului și pînă în prezent acesta a reușit să pulseze suplimentar în sistemul energetic național 430 milioane kWh energie electrică, iar pînă la sfîrșitul anului va rotunji această cifră pînă la peste 500 milioane. Alt exemplu: la Termocentrala Mintia-Deva, printr-o mai bună organizare a muncii și o mai eficientă exploatare a agregatelor, se realizează în prezent, zilnic, o putere superioară cu 100 MW față de aceeași perioadă a anului trecut.

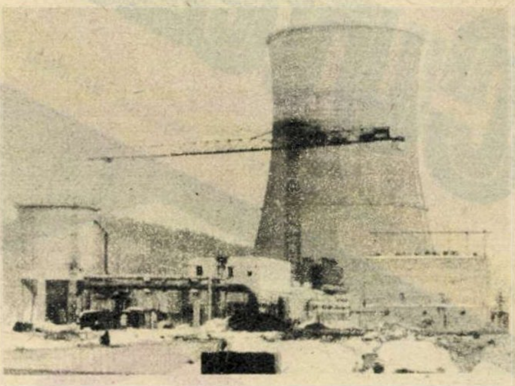

În paralel cu eforturile de producere a energiei necesare desfășurării în bune condiții a întregii vieți economico-sociale, în întreaga țară sînt puse în practică măsurile necesare pentru organizarea judicioasă a activității în industrie, în vederea încadrării stricte a consumurilor tehnologice în limitele normate. Aceeași importantă atenție este acordată reducerii drastice a consumurilor neproductive din unitățile economice, precum și reducerii la strictul necesar al consumurilor de energie electrică în domeniul public și cel casnic.

PIONIERI ȘI ȘCOLARI!

Economisirea energiei electrice este o problemă vitală pentru asigurarea mersului înainte al întregii economii naționale și constituie o cauză generală a tuturor oamenilor muncii, a întregului popor.

Economisind zi de zi energie electrică, asigurăm resurse suplimentare de creștere a producției, de sporire continuă a avuției naționale!

ÎN ANUL 1985

fiecare procent de reducere a consumului de energie electrică asigură economisirea a

280 000 tone combustibil convențional cu care se pot fabrica:

- **100 000 tone oțel**
- **15 000 tone aluminiu**
- **100 000 tone îngrășăminte chimice**
- **50 000 tractoare**
- **500 000 garnituri mobilă**
- **50 000 tone polietilenă**
- **20 milioane mp covoare**
- **1 milion perechi încălțăminte**
- **50 milioane mp țesături.**

ECONOMISIND ENERGIA ELECTRICĂ ȘI PUNÎND STOP RISIPEI DE MATERIALE PENTRU PRODUCEREA CĂRORA SE CONSUMĂ IMPORTANTE CANTITĂȚI DE ENERGIE, CONTRIBUIȚI ȘI VOI LA CREȘTEREA AVUȚIEI NAȚIONALE.

Trăiască PARTIDUL COMUNIST ROMÂN
forţa politică conducătoare
a societăţii noastre SOCIALISTE!
PACE

„Faceţi totul, dragi prieteni, pentru a vă însuşi cele mai înalte cunoştinţe din toate domeniile! Învăţaţi să fiţi revoluţionari şi patrioţi, să fiţi demni cetăţeni ai României libere şi independente! Învăţaţi, învăţaţi, pentru a putea continua tradiţiile revoluţionare ale poporului român, pentru a asigura permanent, veşnic, demnitatea, libertatea şi existenţa naţiunii noastre socialiste!"

NICOLAE CEAUŞESCU

NESECATUL IZVOR AL SPIRITULUI REVOLUŢIONAR

Voi, copiii patriei noastre, purtători ai cravatelor roşii cu tricolor, sînteţi trup din trupul poporului. Voi creşteţi, învăţaţi şi munciţi în miezul eforturilor neîncetate pe care comuniştii, părinţii voştri, toţi oamenii muncii le fac pentru înflorirea ţării socialiste. De aceea este firesc să vă gîndiţi că, pe măsură ce vă bucuraţi de grija şi căldura celor din jurul vostru, vi se cere să răspundeţi prin faptă; să dovediţi, zi de zi, că înţelegeţi şi apreciaţi strădaniile întregului nostru popor de a face ca viaţa voastră să fie mai plină de bucurii şi satisfacţii, ca voi, copiii, să aveţi cele mai bune condiţii de muncă şi învăţătură, pentru a deveni cetăţeni de nădejde ai patriei socialiste.

România ni se înfăţişează astăzi ca o ţară puternică şi înfloritoare, ca un imens şantier al construcţiei chibzuite, înălţate după un proiect cutezător, îndrăzneţ, revoluţionar, semnat de gîndirea comuniştilor români. În tradiţia împlinirilor socialiste, a noului arc de istorie care se întinde peste pămîntul ţării noastre, ultimii douăzeci de ani au o strălucire aparte. Sînt anii care poartă pecetea gîndirii şi acţiunii revoluţionare a comunistului de mare omenie care este secretarul general al partidului şi preşedintele României socialiste, tovarăşul Nicolae Ceauşescu. Sînt anii care au cunoscut o mare densitate a faptelor, un dinamism fără precedent în toate sectoarele vieţii economico-sociale, o nouă înţelegere a rosturilor copilăriei, tinereţii şi educaţiei.

Iată de ce aş spune, întîi şi întîi, că **spiritul revoluţionar izvorăşte din acel sentiment de apartenenţă deplină** la marea operă a înălţării patriei socialiste. Izvorăşte **din gîndul datoriei** faţă de memoria înaintaşilor şi lupta contemporanilor.

Revoluţionarul adevărat este un om **care ia atitudine,** lui îi place fapta şi îi displace vorbăria goală. El caută să fie mereu **un exemplu** pentru cei din jur, **atrăgîndu-i** în acelaşi şuvoi de hărnicie şi perseverenţă. Şi voi, pionierii, puteţi avea aceste caracteristici, pentru că viaţa şcolii, a organizaţiei, viaţa extraşcolară cuprind numeroase împrejurări care vă permit să acţionaţi energic, să exprimaţi puncte de vedere întemeiate, să aveţi atitudini înaintate, să daţi frîu liber ideilor celor mai bune care vă animă.

Să vă gîndiţi permanent că nu există alt domeniu al propriei afirmări decît **munca în toate formele sale** şi că munca **fiecăruia** se adună în şuvoaiele efortului **colectiv,** din care rezultă cele mai frumoase înfăptuiri. Mă refer, desigur, la o muncă disciplinată, organizată, depusă cu răspundere şi conştiinciozitate. Aveţi în faţă exemplul minunat al comuniştilor, al celor care au cîştigat prin lupta lor preţuirea şi stima întregului popor. **A urma acest exemplu, căruia ii dau strălucire viaţa şi activitatea neobosită ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretarul general al partidului, inseamnă a te înscrie tot mai mult pe calea afirmării celui mai profund spirit revoluţionar.** Înseamnă a te pregăti pentru a face din propria ta viaţă un exemplu, a şti să-ţi trăieşti anii cei mai frumoşi — copilăria şi tinereţea — la cotele cele mai înalte ale împlinirii şi satisfacţiei.

Se îmbină, prin urmare, în calitatea de tînăr revoluţionar, **dragostea pentru muncă şi învăţătură, devotamentul pentru patria socialistă, capacitatea de a preţui şi urma pilda de eroism şi tenacitate a comuniştilor.** Să vă gîndiţi la toate acestea şi la ceea ce este mai bun în fiecare dintre voi pentru a le da chip, pentru a arăta că sînteţi o generaţie puternică, în fiinţa căreia se află forţe deosebite. Şi vă veţi afirma, fără îndoială, atît ca demni urmaşi ai tradiţiilor revoluţionare ale poporului român, cît şi ca viitori făurari ai destinului comunist al patriei noastre.

Conf. univ. dr. ACULIN CAZACU

Atenție, LUNA VIITOARE AVEM teze!

Primul trimestru școlar se află în plină desfășurare. Un moment important pentru verificarea cunoștințelor însușite la fiecare lecție s-a și anunțat: zilele tezelor figurează pe calendarul de lucru al fiecărui pionier din cursul gimnazial și sînt în atenția comandamentelor pionierești. Sondînd cunoștințele însușite la disciplinele de bază, tezele vor constitui o confirmare a strădaniei depuse de fiecare de-a lungul acestui trimestru școlar.

Așadar, se apropie tezele! Este o preocupare la ordinea zilei împărtășită cu deplină seriozitate de pionierii liceului craiovean, în mijlocul cărora ne-am aflat de curînd.

Trebuie să perseverăm...

La clasa a VIII-a C au și sosit lucrările de control la matematică! Și lucrările de control la istorie! Rezultatele obținute — notele acordate — sînt înregistrate cu febrilitate. Este anul de studii în care elevii vor da încă două teze, pe lîngă cele tradiționale, ale anilor precedenți: la istorie și geografie. Într-una din bănci, Gabriel Olteanu, care răspunde în comandamentul unității de problemele învățăturii, are ideea să facă un calcul: „În jur de 70 la sută din notele obținute la lucrările de control de la matematică sînt de la 7 în sus. Dar trebuie să perseverăm..."

...Lucrările de control la istorie trezesc, de asemenea, un mare interes. Elevi foarte buni, cum sînt Cornelia Nițu, Claudiu Sbîrcea, Clara Rădulescu, Otilia Dincă au nota 9. Este, de fapt, nota cea mai mare obținută. Exigențele tovarășului profesor Traian Pană au crescut.

▲ O DISCUȚIE PASIONANTĂ: CUM RECAPITULĂM PENTRU TEZA DE ROMÂNĂ?

Pasiunea studiului continuu

În fiecare zi de marți, după orele 17, în școală au loc consultații la matematică. Iată-ne într-una din sălile de clasă, unde tovarășul profesor Constantin Nanu îi ajută pe cei mai pasionați matematicieni să dezlege probleme cu grad ridicat de dificultate. Setea de cunoaștere și starea de exercițiu a gîndirii, de muncă intelectuală tot mai concentrată i-au adunat aici pe mulți studioși înzestrați, ca Bogdan Țugui, Anca Popescu, Marian Panciu, Adrian Lăzărescu și alții. Anca Popescu, comandanta acestei unități pionierești — de la Liceul „Frații Buzești"—a luat premiul întîi pe județ la concursul de matematică. Acum, la consultații, își deschide caietul de exerciții suplimentare. Mai multe file sînt deja pline cu o serie de probleme pe care le-a rezolvat aici, din capitolul „Numerelor reale".

Afluența la consultații este totdeauna foarte mare, după cum și prezența la meditații a celor care trebuie să se pregătească mai mult, este foarte bună.

Au crescut...

La clasa a VII-a A, fiecare progres înregistrat este întîmpinat cu bucurie, după cum orice semn de delăsare este imediat combătut. Chiar și între elevii cei mai buni, judecata critică nu doarme. Anca Popescu o felicită personal pe Adriana Stana, comandanta detașamentului... Dacă Adriana avea anul trecut unele răspunsuri bune la română, anul acesta răspunsurile ei sînt totdeauna foarte bune. Daniela Fieroiu care anul trecut, la matematică, se menținea la un nivel de mijloc, în acest an l-a atins pe cel superior. Dar și cînd colegi ca Sorin D., Mădălin P. și Origen Șt. au ajuns, la un moment dat, de dragul balonului rotund, „să faulteze" notele bune tocmai la obiectele de învățămînt la care vor da teze, Adriana, împreună cu colege din comandament, Amalia Stăicuș și Simona Iorga, au purtat cu ei o discuție colegială. În definitiv ei sînt elevi capabili și e păcat... „O să mă apuc să învăț mai bine, așa va fi!" le asigură Mădălin. În zilele următoare, incipientul semn de descreștere a fost anulat. Cei trei băieți „și-au revenit".

Să înțelegem totul din clasă și acasă să învățăm

Isabela Stama și Mariana Ungureanu, din clasa a VII-a C, au plecat împreună, ca două prietene bune, după orele de cursuri. În acea zi, cînd își notaseră datele fixate la teze, se iscase în clasă o discuție captivantă despre recapitulare la teza de română. S-au interpus în discuția lor și opinii despre „secretul" învățăturii cît mai eficiente. Isabela a exclamat: „Să-nțelegem **tot** din clasă și acasă **să învățăm**". Pe drumul spre casă, cele două fete își iau rămas bun, iar Mariana intră în odaia ei, nerăbdătoare. Își cercetează lăcașul de studiu cu un simțămînt de satisfacție. („N-aș suporta să am cărțile și caietele împrăștiate pe masa de lucru" — gîndește ea). Totul este ordonat în jur și ea știe ce vrea și ce are de făcut. Și-a întocmit un program al zilei judicios. Mariana parcurge programul cu o privire mîngîioasă. Mariana nu lasă nimic pe mîine, învață conștiincios și riguros, zi de zi, lecție de lecție.

„Vrem să obținem la teze rezultate frumoase!" gîndesc și acționează în acest sens pionierii. Pregătirea pentru momentul acesta cunoaște un suflu plin de viață și de rodnicie. Ziua așteptată, „ziua deosebită a tezelor", cum o numesc prietenii noștri, le va aduce satisfacții, ca o încununare a efortului depus la învățătură pe un întreg trimestru.

M. MICU

Fotoreporter Cutezătorii

„PATRIE ROMÂNĂ, ȚARĂ DE EROI“

4

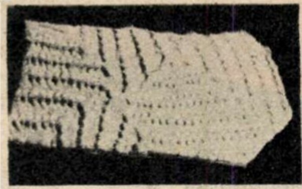

5

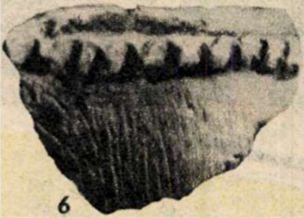

6

După cum știți, fotoreportajul prezintă o acțiune prin intermediul mai multor imagini despre același fapt sau eveniment. Primul fotoreportaj sosit pe adresa concursului nostru aparține pionierului **Emil Nicolae,** comandant de unitate la Școala **Piatra,** județul **Olt.** Prin imaginile realizate, el ne prezintă roadele bogatei activități desfășurate în cadrul acțiunii **„Patrie română, țară de eroi“** de către colegii săi, pasionați de arheologie. Conduși de profesorul lor de istorie, Ion Ciucă, și de profesorul doctor Marin Nica de la Universitatea Craiova, aceștia au deschis, pe raza comunei, un șantier arheologic și au făcut importante descoperiri. E vorba de așezări din neolitic, aparținînd culturilor Boian și Vădăstrița, precum și de așezări geto-dacice, romane și daco-romane. Acestora ei le-au mai adăugat și cîteva recente descoperiri din epoca feudală (sec. XVI—XVII).

1

2

Bogatul material dat la iveală de pionierii din Piatra, care pune în lumină o nouă pagină din istoria locurilor, precum și din cea națională, a fost valorificat de pasionații arheologi prin amenajarea unui muzeu școlar ce se bucură de mare interes.

Iată imaginile fotoreportajului trimis de colegul vostru Emil Nicolae, fotoreporter „Cutezătorii“.

1. Șantierul arheologic.
2. Statuete din neolitic.
3. Pionieri-arheologi în timpul lucrului.

4-5-6. Ceramică din cultura Boian, Vădăstrița și din epoca bronzului.

Și voi puteți deveni fotoreporteri „Cutezătorii“ trimițînd fotoreportaje conținînd diferite aspecte ale activității pionierești din școala voastră. Îndată ce vom primi imaginile realizate de voi, vă vom expedia legitimația de **fotoreporter „Cutezătorii“.**

3

SEMNAL „CUTEZĂTORII“

ALBUMUL-ȘTAFETĂ „ALĂTURI DE GRĂNICERI, DE STRAJĂ PATRIEI,“ LA UN NOU START

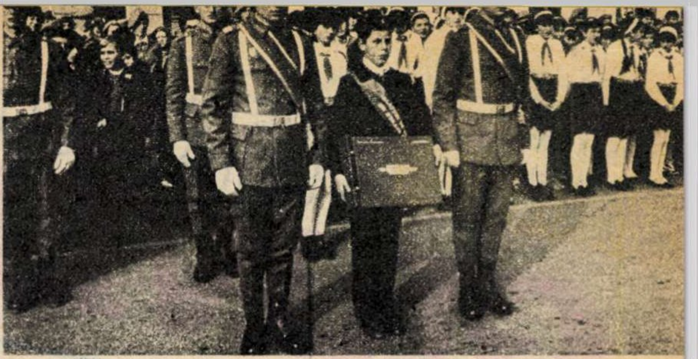

Duminică, 27 octombrie, la **Sighetul Marmației,** județul **Maramureș,** a fost declanșată cea de-a VIII-a ediție a albumului-ștafetă „Alături de grăniceri, de strajă patriei“. La tradiționala manifestare au participat circa 5 000 de pionieri, șoimi ai patriei, uteciști din detașamente de pregătire pentru apărarea patriei și grăniceri.

Acțiunea a început printr-o impresionantă defilare după care, la Monumentul ostașului român, aflat în centrul municipiului, pionierii de la Școala nr. 4, Sighetu Marmației, au preluat albumul-ștafetă.

Într-o atmosferă de puternică angajare patriotică, participanții au adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, președintele Republicii, o telegramă prin care se angajează să învețe, să muncească și să se pregătească exemplar pentru a deveni apărători de nădejde ai patriei socialiste.

După încheierea festivității, pe stadionul din localitate au avut loc pasionante demonstrații sportive.

Numeroase formații pionierești laureate ale Festivalului Național „Cîntarea României“ au prezentat apoi spectacolul-evocare „Copiii Maramureșului, în inima țării“.

Ritm

● Începutul lunii noiembrie a marcat un moment de reală mîndrie și bucurie pentru purtătorii cravatelor roșii cu tricolor din întreaga țară: **îndeplinirea integrală a angajamentului de muncă patriotică asumat de către Organizația Pionierilor pe anul 1985.** Așadar, la această oră, pionierii din toate județele țării sînt antrenați cu toate forțele în noile întreceri ale hărniciei și spiritului gospodăresc, care se vor finaliza prin importante depășiri ale angajamentului de muncă patriotică ● **O fructuoasă colaborare** începe să devină tradițională între membrii ansamblurilor artistice ale caselor pionierilor și șoimilor patriei din **Satu Mare** și **Sighetul Marmației.** Chiar la începutul lunii noiembrie, pionierii sigheteni le-au întors colegilor sătmăreni vizita pe care aceștia le-o făcuseră la sfîrșitul anului școlar trecut. „Dialogurile pe aceeași scenă“ au ca țel realizarea unui util schimb de experiență între componenții ambelor formații, pe care-i leagă de-acum o frumoasă prietenie... artistică. ● **Ca de obicei,** cei patru prieteni și vecini din satul **Bustuchini** (județul **Gorj) — Gheorghe Ciulic, Mirel Ticu, Daniel Călugăru** și **Marius Torop** — urcaseră iute dealul de pe culmea căruia, de fiecare dată în drumul lor spre școală, admirau priveliștea pîrîului ce șerpuia în vale. Deodată, unul dintre ei se opri: „Ia priviți! Un pui de căprioară s-a afundat în mîl...“. Coborînd în fugă dealul, cei patru băieți ajunseră însă la timp și micuțul pui de căprioară fu salvat. După ce-i spălară mîlul de pe trupul plăpînd, îl duseră la marginea pădurii unde, din tufișuri, răsări căprioara care-și căutase, fără îndoială, puiul rătăcit... ● **„Cum acționăm** pentru a-i determina pe toți pionierii să înțeleagă că învățătura este principala lor îndatorire patriotică?“ — iată scopul schimbului de experiență organizat de către membrii comandamentelor pionierești de la **școlile nr. 118** și **1** din **Capitală**. Cum s-au concretizat... în catalog noile soluții adoptate și aplicate? — este întrebarea pe care le-o adresăm noi pionierilor acestor școli ● **Avînd în vedere** că la **Turnu Măgurele** se află în construcție o întreprindere de confecții-tricotaje, la **Casa pionierilor și șoimilor patriei** din acest oraș s-a și înființat un cerc cu un asemenea profil. Dorind ca și cercul lor să fie afiliat viitoarei întreprinderi, fetele lucrează și se pregătesc, așadar, în... avans pe specificul acesteia ● **Ciprian Grădinaru,** unul dintre cei mai activi corespondenți ai revistei noastre, ne scrie că toți elevii școlii din **Nichiteni-Botoșani** au fost părtași emoționați momentului ieșirii la pensie a învățătorului **Victor Airimițoaie.** Prilej cu care școlarii de azi, ca și mulți dintre cei de ieri, i-au dăruit cu dragoste florile recunoștinței lor ● **Rodul tradiționalei** colaborări dintre membrii cercurilor de pictură și artă decorativă de la **Casa pionierilor și șoimilor patriei** din **Tg. Mureș** îl constituie și noile fresce intitulate: „Concert de jaz în... irealul subacvatic“ și „Harap Alb“, care împodobesc acum două lăcașuri ale sănătății din municipiu.

Dragi cititori! Rubrica **RITM** așteaptă colaborarea voastră. Scrieți-ne neîntîrziat despre cele mai originale inițiative, despre cele mai atractive și eficiente activități organizate în detașamentul sau unitatea voastră. Vă invităm, totodată, să ne semnalați fapte deosebite, inedite, întîmplări adevărate — chiar și pline de haz. **Autorii celor mai interesante scrisori vor primi Legitimația de corespondent special al revistei „Cutezătorii“.**

DE LA
COMUNISTI
ÎNVĂȚĂM
CUTEZANTA
REVOLUTIONARA

O CETATE A UTILAJULUI CHIMIC ROMÂNESC:
GRIVIȚA ROȘIE

Gigant... realizat într-o alta cetate a utilajului chimic românesc — UZUC Ploiești

Mulți dintre voi veți deveni miine oameni de bază în industria chimiei românești — muncitori, cercetători, proiectanți, chimiști, tehnicieni în combinatele chimice sau în laboratoarele chimiei și petrochimiei din toată țara, constructori de utilaj chimic. Sprijinindu-vă în orientarea voastră profesională, vă recomandăm cîteva unități de învățămînt pe care le puteți urma după absolvirea ciclului gimnazial:

Liceul de chimie industrială nr. 5 din București;

Liceul de chimie industrială nr. 3 din Baia Mare;

Liceul de chimie industrială Colorom — Codlea, jud. Brașov;

Liceul de chimie industrială din Făgăraș, jud. Brașov;

Liceul de chimie industrială nr. 3 Iași;

Liceul de chimie industrială Năvodari, jud. Constanța.

Fiecare dintre aceste licee, la care se pot inscrie băieți și fete, este dublat și de școli profesionale de profil. În plus, intreprinderile cu profil chimic Danubiana și Zărnești, precum și Întreprinderea Grivița Roșie dispun, separat, de cite o școală profesională pentru băieți și fete.

TREPTELE STIINȚEI, TREPTELE DEVENIRII

Ritmul de dezvoltare nemaicunoscut al chimiei românești reflectă astăzi nivelul superior la care se situează știința și cercetarea în acest domeniu. Numai în ultimii ani, cercetarea științifică românească și-a adus o contribuție decisivă la dezvoltarea industriei chimice, la marele proces de modernizare a producției și de creștere a calității și competitivității. De la înființarea, în 1973, din inițiativa tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, a Institutului Central de Chimie, valorosul potențial de cercetare și proiectare din domeniul chimiei a fost concentrat spre studierea și rezolvarea unor probleme prioritare ale ramurii. Succesele chimiei moderne românești sînt datorate cercetărilor fundamentale de inestimabilă valoare ale savantului român, tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, în domeniile polimerizării estereospecifice a izoprenului, polimerizării anionice, rășinilor de hidrocarburi. Exemple de referință în aceste vaste domenii sînt produsele fabricate la Brazi, la Timișoara sau la Pitești. Astăzi, posibilitățile chimiei moderne de a obține produse cu o largă utilizare, practic sînt nelimitate. Să reținem că volumul produselor de sinteză organică s-a triplat, industria chimică realizînd produse de bază, necesare modernizării întregii economii. Acestea sînt, printre altele, fertilizanții, masele plastice, fibrele sintetice, medicamentele. La aceeași înălțime se află și petrochimia — sector important, cu uriașe capacități de producție, dotate cu utilaje și instalații dintre cele mai moderne, fabricate în țară, comparabile cu cele mai complexe realizări la nivel mondial. Așa se explică succesul chimiei românești pe plan internațional, produsele noastre chimice și petrochimice fiind solicitate în numeroase țări de pe mapamond.

Este semnificativ faptul că marea majoritate a produselor sînt noi și modernizate, reflectînd mutațiile de esență pe care aceste ramuri le-au înregistrat în ultimii 20 de ani.

Industria chimică și petrochimică realizeaza în prezent peste 20 la sută din producția industrială a țării, iar în ultimii 20 de ani a crescut de 13 ori. Un adevărat miracol al devenirii noastre exprimat prin știință, hărnicie și cutezanță.

ȘCOALA CEA MAI ÎNALTĂ ESTE UZINA

5 000 de oameni ai muncii, ai științei, ai hărniciei și cutezanței revoluționare dau zilnic măsura unui potențial muncitoresc modern, implicat în marele front al realizării și creării utilajului chimic din România — marea Întreprindere Grivița Roșie. În urma vizitelor de lucru efectuate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, Grivița Roșie a devenit o adevărată cetate a utilajului chimic românesc. De-aici pleaca structurile și instalațiile tuturor marilor laboratoare ale chimiei patriei, care nu-s altele decît combinatele de care am vorbit. Zi și noapte, ca într-un mare oraș de gînd, proiect, realizare și producție, aici forjele, turnătoriile, sectoarele de tratament, de prelucrări prin așchiere, de pregătire a fabricației, montajele, sculăriile se văd, se aud muncind și creînd. Aici iau ființă utilajul chimic pentru programul energetic nuclear, forajul marin, reactoarele de proces cu pereți groși, coloanele de sinteză ale amoniacului, autoclavele de reacție pentru industria aluminiului, toată gama de prese de vulcanizat anvelope, întreaga gamă de reșapat anvelope, țevile cu aripioare pentru răcitoare cu aer etc., etc. Cine intră în marea Întreprindere Grivița Roșie, poate rămîne cu respirația tăiată la aflarea unui asemenea univers muncitoresc și eroic. Toate ritmurile inimii chimiei românești bat și aici. 2 500 de inimi de pe această planetă a muncii sînt distinse cu ordinele de aur ale hărniciei, cu medalii și diplome... Razele hărniciei ale muncii pornesc direct din inimile muncitorești ale acestor oameni de știință, de curaj, de forță și cutezanță revoluționară care sînt comuniștii de la Grivița Roșie, fiii marii mișcări moderne a chimiei românești. Eroul muncii socialiste Anton Dobrin, maistru la secția a II-a mecanică, este fiul uzinei, dar și al familiei Dobrin care, din tată în fiu, s-au știut cutezătorii, harnicii, muncitorii de la Grivița Roșie. La rîndul său, Ilie Bologa, om tînăr încă, dar muncind aici încă din 1952, trecut prin tot felul de școli ale muncii, poate azi afirma cu mîndrie că:

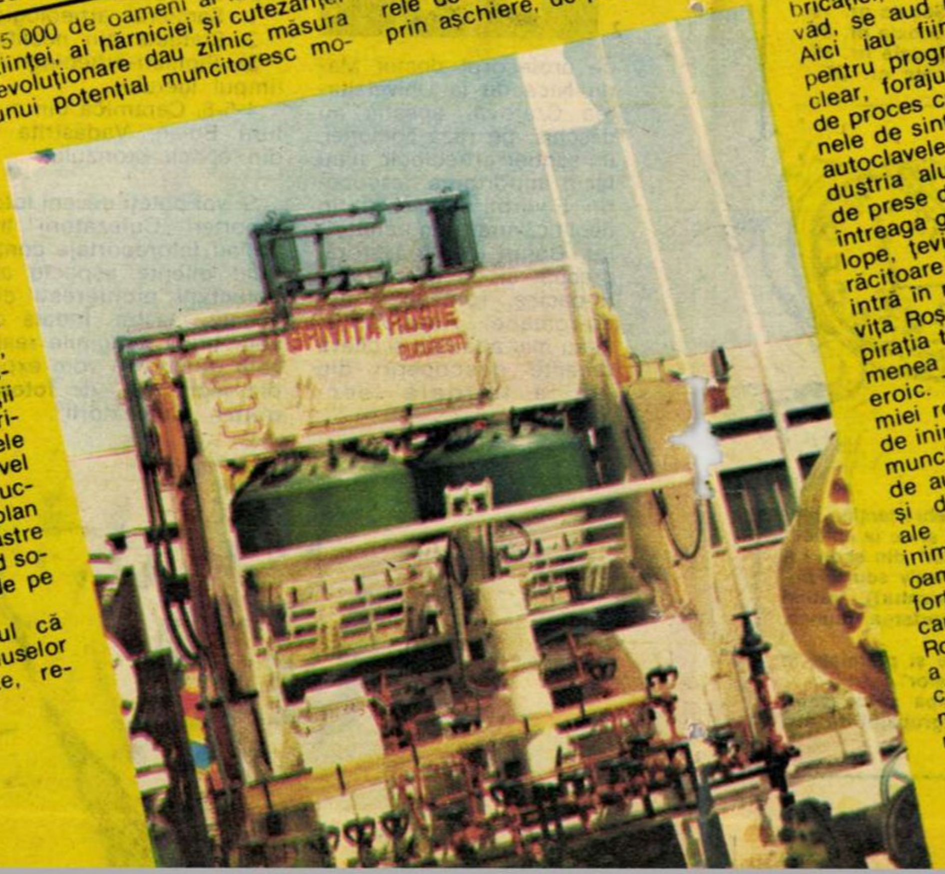

— Școala cea mai înaltă, în viața unui tînăr, este uzina.

Ca să cunosc viața lui Ilie Bologa am stat de vorbă cu el cîteva zile la rînd; viața lui este legată de viața acestei mari uzine. Cum de altfel este și cea a strungarului Al. Toma, aflat aici din 1950.

— Culmea! îmi spune tehnicianul de azi, Toma. Cu cît trec anii mă simt și mai tînăr. Cu cît uzina se luminează spre știință nici tinerețea mea... nu cedează. Aș lua totul, chiar mîine dimineață, de la început.

La rîndul său, Bologa, un fel de... frate mai mare al tinerilor sosiți aici de un an sau cîteva anotimpuri, le indică, prin exemplul personal, drumul numai în sus.

— Uzina dă aripi tuturor celor care și-au visat să zboare; iar tinerii noștri de azi, cu vreo cîțiva ani în urmă, erau cutezători cu cravate roșii cu tricolor la gît. Grivița Roșie este un munte de cutezanță și frumusețe muncitorească.

UZINA, ÎN RELIEF

Grivița Roșie, în ultimii 20 de ani, a ocupat cinci locuri I pe țară la invenții. Spre exemplu, instalația de mandrinare hidraulică (umflare a țevilor în plăci tubulare) obține o eficiență economică în 1984 de 109 milioane lei... această victorie este realizată de un muncitor și trei ingineri. Ei sînt autorii acelei presiuni de 5 000 de bari în zona de deformare a țevii în placa tubulară. Iată doar cîțiva termeni care definesc **motivele** pentru care toate combinatele chimice din țară au devenit beneficiarii Griviței Roșii.

Apelăm nițel și la imaginația geometrică a cititorilor: un segment de coloană — tub cu diametrul de 8 metri — trebuie să fie transportat... să zicem la Brăila sau Galați. Ei bine... pentru aceasta este necesar un trauler lung cît un tren cu... 120 de roți de... cauciuc! Echipaje specializate de transport, oameni curajoși și tehnicieni de formula unu pun în picioare la locul de destinație acești giganți care devin... combinat chimic! Dacă ai o coloană de acest tip în față... vei ajunge la mare peste 5 zile; se merge cu 8 km pe oră! Numai că orele de acest tip de circulație sînt speciale.

...Splendide combinate, siluete în albastru la Slatina, la Brazi, la Argeș...

Toate aceste siluete atît de delicate și grave nu sînt altceva decît creația, visul, măreția și eroismul care se petrec zilnic la Grivița Roșie... Cineva ne-ar putea întreba: cîte meserii concurează în această mare cetate a chimiei românești care este Grivița Roșie?!

Dacă vom răspunde că... aici sînt practicate... 5 000 de meserii, nu vom greși. Aici poți fi ucenic, elev, muncitor, savant, om de știință, artist, cutezător. Însuși metroul, avioanele din agricultură, vapoarele, dar mai ales chimia românească își legitimează și cu această întreprindere forța și destinul revoluționar.

DE LA PROIECT, LA MARELE LABORATOR CHIMIC

Așa ar fi trebuit sa inceapa reportajul nostru, nu-i așa? Și totuși...

Inginerul proiectant Al. Mirea crede că:

— A înțelege bine de unde s-a pornit și unde s-a ajuns e necesar să cunoști întîi uzina: Grivița Roșie de azi e cel mai puternic examen muncitoresc de-aici. E vorba despre reprofilarea care s-a petrecut cu acest centru industrial în ultimii 20 de ani; de la reparația de locomotive cu abur la... „Utilaj tehnologic pentru industria chimica" a fost un efort înalt, revoluționar. Am putea spune ca proiectarea se află zilnic în miile și în cutezanța celor 5 000 de oameni ai muncii din întreprindere.

Astăzi giganții de la Grivița Roșie cîntăresc cîte 360 de tone, cu lungimi de cîte 27 m și diametre de cîte 8 m. Cîte trei traulere cuplate, pe sute de roți, sînt necesare să le ducă spre marile și modernele laboratoare chimice care sînt combinatele — marii beneficiari — chimia modernă de azi. Un adevărat poem eroic muncitoresc. Cine vizitează un combinat chimic, indiferent dacă acesta este instalat în țară sau în străinătate, vizitează Grivița Roșie! Cine muncește acolo ca muncitor, inginer sau om de știință, muncește, de fapt, și la Grivița Roșie... Un titanic imn cu oamenii lui minunați.

A intra în această mare întreprindere înseamnă a intra în prezent, în viitor ca într-o primăvară a gîndirii și muncii; ca într-o epopee dintre multele epopei ale Epocii Nicolae Ceaușescu, epocă de aur și trăinicie muncitorească revoluționară în România. Chimia românească este la ea în cetate, cu demnitate muncitorească. Grivița Roșie este un imn al hărniciei și al cutezanței în toată măreția sa eroică, științifică și muncitorească.

ION CRÎNGULEANU

SEMAFOR
Cutezătorii

PUNCTUALITATEA, ÎN PRIM PLAN

O subredacţie pionierească in acţiune!

Pornind de la micile intirzieri, de la micile sau marile „amnezii", de la norii care întunecă uneori cerul clasei, noi, membrii subredacţiei „Cutezătorii" a Casei pionierilor şi şoimilor patriei din Sectorul 2, îndrumaţi de tovarăşa profesoară Gabriela Chiriţă, am hotărît ca pentru acest număr al revistei noastre să facem (cu o mai veche dorinţă şi proaspăt elan) o anchetă printre elevii de la clasele IV-VIII ale mai multor şcoli din sectorul nostru.

Primiţi de ochi mari şi de funde albe, cu rezervă, cu neîncredere sau cu viu interes, am pus următoarea întrebare... de bază: Ce credeţi voi despre punctualitate?

Primele două răspunsuri vin din clasa a VIII-a de la Şcoala nr. 30.

— Nu pot să vorbesc de punctualitate fără să mă gîndesc întîi la colega mea Corina Negoiţă, dintr-a VIII-a A. Este o elevă fruntaşă la învăţătură, o foarte bună colegă şi, în acelaşi timp, o foarte bună pionieră. Ea răspunde prezent la toate activităţile pionereşti la care este solicitată. Dacă deschizi catalogul la fila unde se află numele Corinei şi arunci o privire peste rubricile de întîrzieri şi absenţe nemotivate, nu trebuie să te surprindă faptul că sînt complet goale. Corina se străduieşte să fie punctuală, adică să ajungă la timp atît la Casa pionierilor şi şoimilor patriei cît şi pe scenă la o serbare pionierească unde răsună versul sau cîntecul ei. Am uitat să spun: Corina scrie versuri, compune muzică şi nu de mult a obţinut titlul de laureată a Festivalului Naţional „Cîntarea României", etapa republicană (Carmen Nasta).

— Punctualitatea? O problemă de mare importanţă. Dar nu toţi înţeleg acest lucru. Exemple, spre regretul nostru, al tuturor, sînt destul de multe. N-am să amintesc însă decît de cîţiva elevi din clasa a VIII-a, G.A., N. Şt. şi T.A., buni prieteni cu indisciplina şi nepunctualitatea. Într-o zi, la ora de limba română, mai precis la gramatică, au întîrziat 5 minute. Tovarăşa profesoară făcuse deja prezenţa. Ne-a trebuit mult pentru a-i dezvăţa de obiceiul de a lipsi de la ore. În ultima vreme nu mai absentează. Să vedem cît o să dureze această punctualitate, noi sperăm că nu va avea sfîrşit! (Corina Calusa).

În clasa a VII-a A, Şcoala nr. 52:

— Punctualitatea este şi o dovadă obligatorie de politeţe faţă de tovarăşii profesori. În detaşamentul nostru, colegul Călin Ghica, deşi stă foarte departe de şcoală, nu întîrzie niciodată, chiar vine cu 10 minute înainte de începerea orelor. În schimb, I.D. care stă lîngă şcoală ajunge mereu după intrarea profesorului şi această întîrziere a devenit fapt obişnuit. Lipsa de punctualitate, întîrzierea atrag după ele alte neajunsuri. De exemplu, N.C., P.V. şi V. L. sînt adevărate probleme, şi încă foarte complicate, ale detaşamentului nostru. Primul lipseşte sistematic de la ore, iar în rarele cazuri cînd vine deranjează clasa. Împreună cu întreg colectivul ne străduim să-i determinăm să nu mai lipsească de la ore şi să-şi corecteze purtarea (Alexandru Ţepelea).

Atît băieţii cît şi fetele au emis următoarea constatare: „Întotdeauna fetele sînt mai punctuale".

Elevul ideal? Există în... fiecare dintre noi!

Păreri şi păreri. Dar să vedem ce ne spune locţiitoarea pionierului-comandant de unitate al Şcolii nr. 19, Raluca Popescu. Ne întîmpină cu ochii ei mari, mari, cu un zîmbet cald, timidă, dar inteligentă şi respectată în clasă de toţi colegii.

— Pentru mine punctualitatea înseamnă o sarcină, pentru că dacă nu aş fi punctuală n-aş putea să-mi îndeplinesc îndatoririle şi să iau note bune.

— În clasa voastră se cunoaşte, în general, ce înseamnă punctualitatea pentru un elev?

— Da. Avem o clasă de elevi silitori, despre care am o părere foarte bună. Am colegi săritori şi care înţeleg cu-adevărat ce înseamnă punctualitatea. Sînt sigură.

— Crezi că există elev ideal?

— Sigur că există! Există în fiecare clasă a şcolii noastre, ba chiar în fiecare dintre noi. Trebuie doar să se... descopere, să se afirme!

Între sirguinţă şi... vanitate

Ce frumoase sînt orele de chimie la clasa a VIII-a B, Şcoala nr. 19! Linişte. Calm. Şi mai ales experienţele, atîtea experienţe! Atîta doar că S. întîrzia mereu. Trebuia găsit un... antidot. Dar care? S. continua să întîrzie. Cîte zece minute la ora de chimie, apoi la alte ore. Unde îşi petrecea el timpul? Căutările au fost zadarnice... Colegii nu ştiau nimic... Însă colegul lui de bancă a promis să afle. Iată ce a aflat: S. nu numai că nu renunţase la chimie, dar culmea e că citea pe rupte chiar cărţi de chimie! Pe ascuns... Stătea cu nasul în tratate de chimie, absorbind ca un aspirator electric informaţii peste informaţii şi zeci de formule! Unde? În... podul casei. Am vrut sa asistăm şi noi la experienţele lui. Însă nu s-a putut... Dar de ce în pod şi nu la şcoală? Ei, de ce? Fiindcă odată S. căpătase o notă mică la chimie şi vanitatea l-a făcut să se izoleze...

Ştiinţa de a veni la timp acolo unde este nevoie de tine

La Şcoala nr. 25, tot în mijlocul celor de-a opta, raspunsurile sînt laconice, dar pline de miez: „Eu aş spune că punctualitatea este perfecta calculare a timpului în aşa fel încît toate acţiunile să poată fi realizate. Să-ţi rămînă timp şi pentru lecţii, şi pentru şcoală, şi pentru joacă" (Alexandru Dina, clasa a VIII-a B). „După părerea mea, trebuie spus aici că a fi punctual e ceva firesc. Toţi trebuie să fim punctuali. Cei ce nu reuşesc, dezvăluie dezordinea lor de acasă şi de la şcoală" (Izabela Minică, clasa a VIII-a E).

La sfîrşitul acestei anchete, putem spune cu toată convingerea că punctualitatea este respectul atît faţă de toţi ceilalţi cît şi faţă de tine însuţi.

Acest raid-reportaj a fost realizat de către pionierii-reporteri:

Dana Mihai, clasa a VIII-a B, Şcoala nr. 19;
Andreea Şulea, clasa a VII-a B, Şcoala nr. 24;
Iulia Băltăreţu, clasa a VI-a B, Şcoala nr. 49;
Adrian Citu, clasa a VIII-a, Şcoala nr. 25.

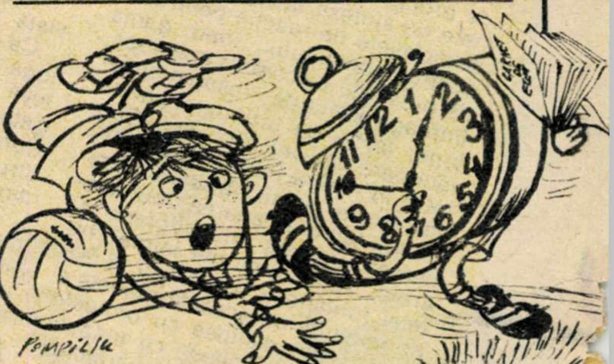

Nota redacţiei: Aşteptăm, de la subredacţiile pionereşti din întreaga ţară, precum şi de la colectivele redacţionale ale „Semafoarelor" din şcoli reportaje, interviuri, foiletoane (inclusiv scurte povestiri adevărate, epigrame, caricaturi) tratînd despre alte aspecte privind comportarea, munca, învăţătura.

Cele mai bune vor fi publicate şi premiate în cadrul concursului nostru „Semafor".

Deocamdată, a „punctat" echipa celor patru pionieri-reporteri care semnează grupajul de mai sus. Aşteptăm replicile voastre!

? Ați întrebat? Vă răspundem! !

TUDOR RĂCARU, elev în clasa a V-a D la Școala nr 1 din SUCEAVA, vrea să-și construiască o mașinuță teleghidată. Este prima lui încercare, așa că ar dori ceva simplu, la îndemînă. Iată unul dintre răspunsuri:

Telecomandă prin rază luminoasă

Circuitul prezentat aici este un exemplu caracteristic de punere în aplicație a unei telecomenzi pentru conducerea unui automobil-miniatură.

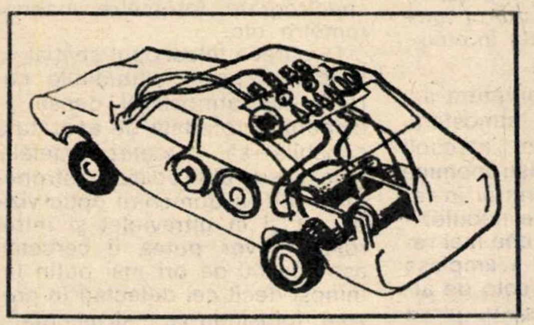

În cazul nostru este vorba de o comandă fără fir, în sensul strict al cuvîntului, deoarece este suficientă o simplă lanternă pentru dirijarea vehiculului către dreapta, către stînga sau în linie dreaptă. Descrierea modului de funcționare: cînd raza de lumină este dirijată pe una din fotodiode, primul tranzistor, situat în partea corespunzătoare a circuitului, se blochează, în timp ce al doilea conduce, ceea ce determină pornirea motorului asociat. Roțile din spate dreapta și stînga sînt antrenate fiecare de un motor distinct pentru ca automobilul să se întoarcă către dreapta sau către stînga după cum raza de lumină influențează o fotodiodă sau alta. Dacă cele două fotodiode sînt luminate cu o intensitate egală și simultană, vehiculul avansează în linie dreaptă; echilibrarea celor două părți ale circuitului se face în mod progresiv din R1 și R4.

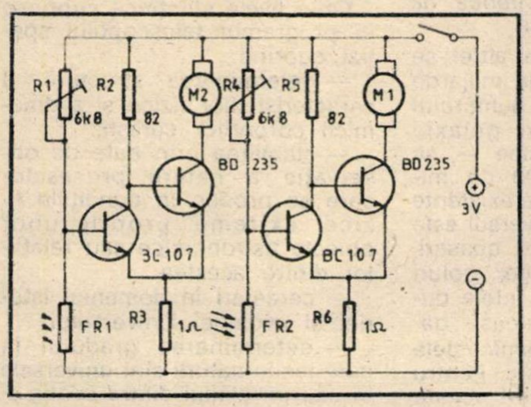

Fotodiodele sînt fixate pe acoperișul automobilului.

În locul fotodiodelor se pot folosi orice tipuri de fotorezistoare sau fototranzistoare. Proiectarea circuitului imprimat nu ridică nici o problemă și se face în funcție de dimensiunile componentelor și spațiul disponibil.

CRISTINA NEDELCU din BRAȘOV a observat că fulgerul are prin aer o cale ramificată și în zigzag. De ce? — ne întreabă ea.

Succesiunea de descărcări electrice cu durată foarte scurtă a unui fulger încălzește aerul pe unde trece și provoacă comprimarea sau rarefierea aerului în zonele vecine. Se știe că descărcarea acestuia se produce mai lesne în regiunile cu aer rarefiat. Deci, de fiecare dată, își schimbă direcția, continuînd să treacă prin aceste regiuni. De acea putem observa că fulgerul urmează o cale ramificată și în zigzag.

Am 12 ani. E prea tîrziu pentru a începe să mă pregătesc să devin înotător de performanță? — ne întreabă SEBASTIAN NETCU, din clasa a VI-a, Școala nr. 1, Rîmnicu Vîlcea.

Felul în care ai formulat întrebarea este foarte realist. Ai aflat, presupunem, că cei care vor să obțină performanțe la înot, ca și la gimnastică de pildă, încep pregătirile de la o vîrstă mult mai tînără, cam între 6 și 8 ani. Este, după părerea specialiștilor, perioada optimă. Asta nu înseamnă, dragă Sebastiane, că dacă ai 12 ani ești prea mare pentru a începe să te pregătești în ideea de a deveni, așa cum dorești, mare campion la înot. S-au mai văzut cazuri cînd, în diverse discipline sportive, s-au afirmat ca mari valori oameni care și-au început pregătirea mai tîrziu cu cîțiva ani decît de obicei. Iată de ce te sfătuim ca, pentru a te lămuri pe deplin asupra posibilităților pe care le ai în acest domeniu, să mergi la cel mai apropiat bazin acoperit, din orașul tău sau din altă localitate, unde vei găsi copii — înotători care se pregătesc. Adresează-te antrenorului lor și cu siguranță că acesta îți va da toate explicațiile necesare.

COSMIN AMĂRIUȚEI din SUCEAVA propune o nouă rubrică din care să afle ce preocupări aveau, în copilărie, cei care au devenit mari personalități ale vieții noastre culturale și științifice.

Îi satisfacem dorința, începînd cu... „GEORGE ENESCU, LA VÎRSTA VOASTRĂ“ – răspuns formulat de scriitorul Victor Crăciun.

La trei ani, văzînd un taraf de lăutari, și-a alcătuit prima vioară, dintr-o bucată de lemn și o sîrmă. La patru ani a aruncat mica vioară, „de jucărie“, pentru că fusese considerat copil și își dorea, în fapt, una adevărată. La cinci ani, prezentat marelui profesor E. Caudella de la Conservatorul din Iași, i se cere: „Ei, micuțule, vrei să-mi cînți ceva?“ Răspunsul, cade, neașteptat: „Mai întîi cîntă dumneata, să văd ce știi!“ Atitudini de copil care atestau vocația muzicală, dar abia prin studiu și muncă pînă la epuizare vor face să devină marele violonist, pianist, dirijor, compozitor și pedagog de mai tîrziu.

Învățînd cu mari personalități ale muzicii de la sfîrșitul veacului trecut și începutul secolului nostru, într-o „ucenicie dureroasă“, concertează ca violonist la opt ani, pentru ca la nouă ani să fie socotit, la Viena, „un Mozart român“, iar la 13 ani să apară pe scena Ateneului Român din București. Interpretul îi uimește pe marii scriitori ai epocii – Coșbuc, Caragiale, Vlahuță. La 16 ani compune **Poema română,** iar la 20 – cele două **Rapsodii.** Dedicat cu pasiune muzicii, a izbutit, pentru că: „Pentru mine, viața fără muncă nu-și are rațiunea“.

Și totul a început la vîrsta voastră, în copilărie, așa cum le-a reprezentat artistic într-o minunată capodoperă intitulată chiar **„Impresii din copilărie“** și în următoarele cuvinte despre acea minunată vîrstă în care s-a format: „Copilăria mea a fost atît de diferită de a altora... Ce greșeală este să crezi că un copil, pentru că e mic, poartă în sine visuri minuscule... Hotărît, tinerețea este vremea belșugului“.

Surpriza numărului

CONCURSUL DE FRUMUSEȚE...

...organizat pentru delicatele păsări exotice — papagali și peruși — i-a desemnat cîștigători pe acești doi splendizi „Rozella“, împodobiți cu cele mai frumoase culori, începînd de la roșu și galben pînă la verde și albastru! Expoziția organizată de către Asociația centrală a crescătorilor de păsări exotice a reunit exemplarele cele mai deosebite într-una din sălile Muzeului de istorie naturală „Grigore Antipa“ din București: papagali de Amazon, Pennant, Glanț, cîntători etc. Printre rigorile concursului se înscriu culoarea penajului, apoi ținuta (privirea frumoasă, directă, capul înălțat) cît și... ceea ce știe să zică. Și pentru că a venit vorba despre aceasta, să-i răspundem și prietenului nostru, Daniel Nistor din Brașov, care are un papagal în vîrstă de două luni, dar care nu vrea să... vorbească. Iată sfaturile unui pasionat crescător de păsări mici, tovarășul Constantin Filiuță: papagalul trebuie să stea în preajma celui ce îl îngrijește, avînd capacitatea de a învăța aproximativ douăzeci de cuvinte. Cum le deprinde? Simplu. Auzindu-le mereu. Și încă ceva, nu-i place să fie „școlar“ decît pînă la „vîrsta“ de șase luni. După aceea repetă doar. Bineînțeles, „papagalicește“.

ELENA MĂNESCU

PRIETENII ADEVĂRULUI STIINȚIFIC

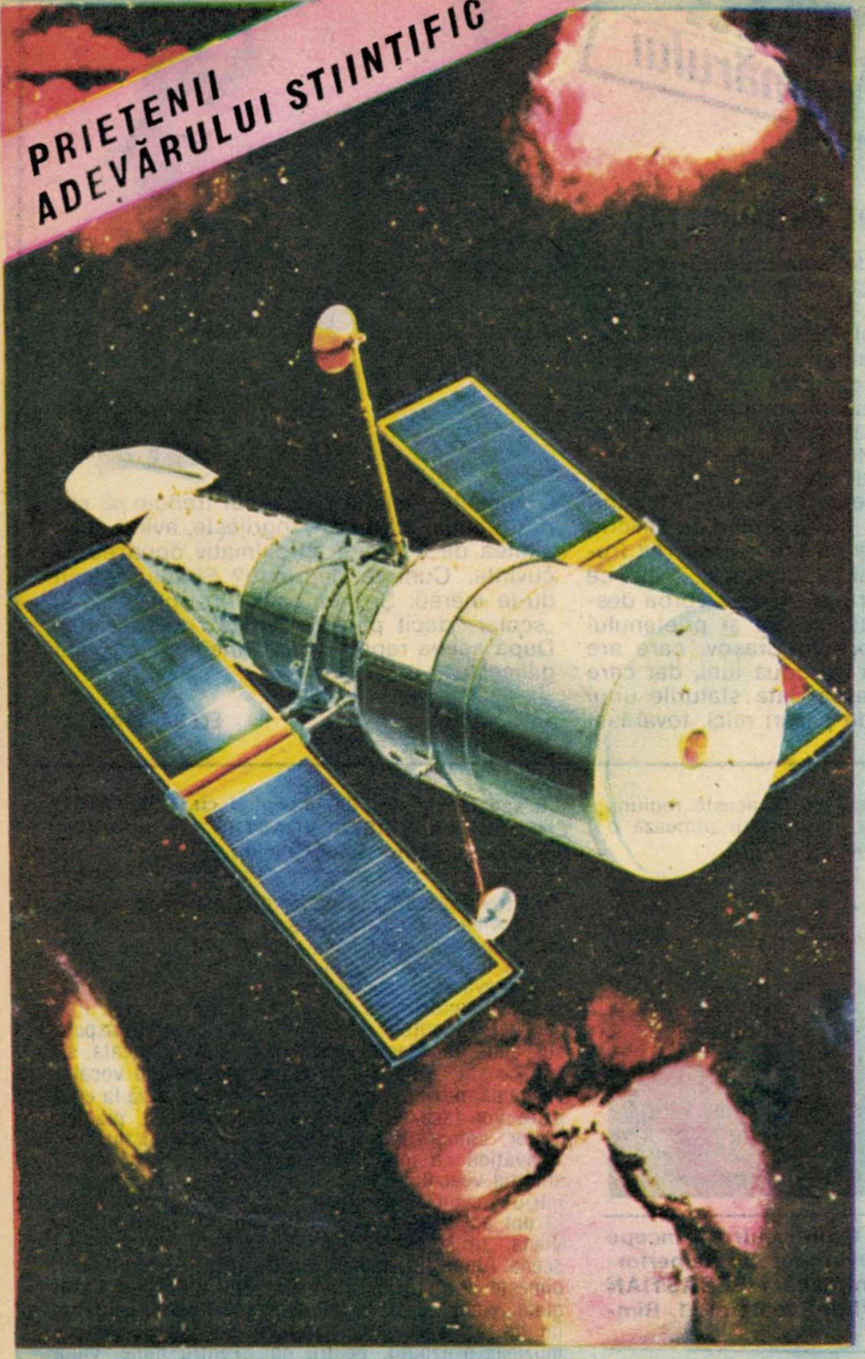

Supraveghetorul orbital al stelelor

Conf. univ. dr. ing. FL. ZĂGĂNESCU

Telescopul este un instrument optic cu ajutorul căruia se poate mări unghiul sub care este văzut un corp ceresc, precum și fluxul luminos recepționat pe Pămînt de la acel corp. Telescopul reprezintă, fără îndoială, cel mai important instrument de observații astronomice vizuale sau fotografice privind măsurarea distanței unghiulare dintre stele, determinarea strălucirii stelelor sau analiza spectrală.

Principala parte a oricărui telescop este constituită de obiectiv, care poate fi format dintr-un sistem de lentile convergente, dintr-o oglindă concavă sau dintr-o combinație a acestora. Al doilea component în ordinea importanței este ocularul, care poate fi înlocuit printr-o placă foto și are rolul de a mări imaginea formată de obiectiv pentru un anumit obiect ceresc, în scopul examinării vizuale a acesteia; el este compus, de regulă, din una sau din două lentile. Obiectivul și ocularul sînt, de obicei, montate la extremitățile unui tub cu pereți opaci. Printre parametrii constructivi principali ai oricărui telescop se numără: grosismentul, deschiderea relativă, diametrul liniar al imaginii, puterea de rezoluție etc.

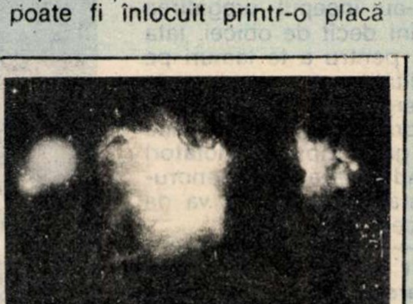

Cercetările astronomice pretind o distribuție cît mai uniformă a observatoarelor pe suprafața Terrei, condiție care nu este deloc îndeplinită în prezent, cînd peste 2/3 din numărul total de observatoare se află în emisfera nordică!

Pentru a scoate aparatura astronomică din zona atmosferei poluate cu praf, gaze, aerosoli etc., observatoarele astronomice sînt amplasate în munți și în regiuni geografice unde nebulozitatea este redusă. O idee mai recentă este aceea de a amplasa un telescop chiar dincolo de atmosferă! Anul viitor se va plasa pe orbită un telescop spațial, cu ajutorul căruia vor putea fi studiate corpuri cerești situate la 14 miliarde de ani-lumină* de sistemul nostru solar, aștri care practic datează din epoca de formare a Universului!

Există, așa cum de altfel se cunoaște, circa 100 de miliarde de galaxii și, similar numărului stelelor existente în galaxia noastră — Calea Lactee —, se apreciază cam la 100 de miliarde numărul de stele existente în fiecare galaxie. Universul este foarte divers, incluzînd quasari, pulsari, stele neutronice, „goluri negre", stele variabile, stele duble, supernove, nebuloase gazoase, nori de praf cosmic, stele și galaxii în formare etc. Pentru studierea multora din aceste obiecte cosmice atît de depărtate de Soare, dintre care unele nu ar putea fi observate de pe Pămînt din cauza „barierei" atmosferei terestre, noul instrument spațial va fi singurul mijloc acceptabil. Adus la circa 590 km înălțime, în afara atmosferei terestre, telescopul va permite perceperea unor obiecte cerești de 50 de ori mai puțin luminoase decît cele descoperite pînă în prezent cu cele mai puternice telescoape existente pe planeta noastră. Imaginile urmează a fi transmise pe Pămînt cu ajutorul a doi sateliți de telecomunicații și apoi stocate în memoria calculatoarelor. Astfel cercetătorii vor putea studia mult mai amplu și mai detaliat sursele de energie în prezent inexplicabile ale quasarilor și mai ales ale stelelor și galaxiilor în explozie.

Rotindu-se cu începere din 1986 la 580—590 km altitudine, marele telescop spațial va avea 13 m în lungime și peste 4 metri în diametru, ceea ce va corespunde unei greutăți totale la start de 12 tone! Modulul sistemelor de transport poate localiza cu precizie poziția telescopului spațial și poate transmite la sol date și informații științifice obținute cu ajutorul telescopului cuplat cu camera de luat vederi, spectrografe, fotometre, magnetometre etc.

Deoarece telescopul spațial va funcționa peste altitudinile curente ale atmosferei dense — dispunînd totodată de aparatură capabilă să cerceteze stelele, galaxiile și alte obiecte astronomice atît în domeniul optic vizibil cît și în ultraviolet și infraroșu — vor putea fi cercetați aștri de 50 de ori mai puțin luminoși decît cei detectați în prezent, folosindu-se instrumentația amplasată pe sol. Optimist vorbind, astronomii vor putea urmări obiecte cerești avînd o vechime cuprinsă între 12 și 20 de mii de milioane de ani!...

Obiectivele științifice cuprinse în programul telescopului spațial cuprind:

— determinarea structurii, a caracteristicilor fizice și a dinamicii corpurilor cerești;

— stabilirea prin date de observație a naturii proceselor care se produc în condițiile fizice extreme proprii unor obiecte astronomice sau relațiilor dintre acestea;

— cercetări în domeniul istoriei și evoluției Universului;

— determinarea gradului în care legile naturii sînt universale în cadrul relației dintre spațiu și timp etc.

Aceste obiective ample includ numeroase experiențe pe care aparatura montată în ansamblul telescopului spațial le va realiza automat și etapizat, conform programelor implementate în memoria procesoarelor care vor conduce ansamblul de cercetări.

Astrofizicienii afirmă că noul telescop spațial va permite lărgirea de 350 de ori a Universului cercetat!

---

*) *Prin „an-lumină" se înțelege distanța pe care o parcurge într-un an o rază de lumină „alergînd" cu 300 000 km/s.*

Oameni și bolizi

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2				■								
3	■								■			
4					■			■				
5			■			■			■			
6					■						■	
7		■					■					■
8			■							■		
9	■				■							
10				■					■			
11						■						
12					■						■	

Cutezătorii

ORIZONTAL: 1) Pistă de concurs în orașul cu același nume (S.U.A.). 2) Elemente de tracțiune (pl.). Mașină italiană pe care a concurat, în 1951-1953, faimosul pilot Antonio Oscari. 3) Pilot de curse român al anilor 1970-1971, care a obținut locul 4 la Raliul balcanic, avîndu-l coechipier pe Viorel Marin (Florin). Mijloc mecanic! 4) Cu sens unic. Primele două halte! Mașină sport a firmei Chevrolet, care în 1969 a obținut locul I în lupta cu 92 de echipaje. 5) Indicator de viteză. Neacșu Alexandru. Prima etapă a raliului! Pronume posesiv. 6) Simțul măsurii. Pilot declarat campion mondial post-mortem în 1970, după ce și-a pierdut viața în Marele premiu al Italiei (Jochen). 7) Mașină belgiană pe care, între 1907 și 1912, au concurat și piloții români Jean Camărășescu și Leon Leonida. Echipaj de doi. 8) Alfa-Romeo la start! Sobru. Alexandru Papană. 9) Resort. Indicate de tahometru. 10) La intrare în Azuga. „Le...“, circuit de 24 de ore în Franța. Persoană. 11) Beijing-Moscova-Berlin-Paris, cîștigat în 1905 de italianul Borghese în 60 de zile. Triat. 12) București, etapă a cursei de rezistență la care au participat Gh. Bibescu și L. Leonida în 1907. Dispozitiv de afișare a datelor.

VERTICAL: 1) Pană. Mașină franceză, preferată de un mare as al volanului: Jackie Stewart. Realizare românească ce a reușit un frumos loc I la Raliul Podurilor din 1970. 2) Oraș lîngă care se află Feleacul, loc bun pentru desfășurarea curselor de coastă. Concurent la competiția națională din 1912 cu un Fiat de 50 CP (Ștefan). 3) „De...“, mașină ce a cîștigat primul concurs de automobile organizat în 1894, alergînd cu... 18 km/oră. Cai putere. A parcurge traseul. 4) Mașină a firmei americane General Motors. Iancovian Ștefan. 5) Din cameră! Puntea din față! Masca de Mustang. 6) Marcă de mașină care a reușit în 1952 să depășească, la Le Mans, mașini ca Ferari, Talbot etc. Pilot de curse al anilor 1914-1915, care a concurat la Indianapolis (Dario). 7) Unul dintre cei mai buni piloți ai primului sfert de veac, care și-a pierdut viața în Marele premiu al automobilismului francez din 1925, la viteza de 215 km/oră (Antonio). Coafată. 8) Pneurile 1-3 și 4! Autodrom din Franța, pe care multiplul campion mondial Juan Emanuel Ferugio a obținut numeroase victorii. 9) O oră neterminată! A construi. În plin cros! 10) Marcă de mașină pe care în 1908 aleargă unul dintre primii piloți români, Ion Maican. Localitate lîngă Pitești, pe traseul cursei de regularitate și consum București-Pitești în 1908. 11) Mașină italiană care, în 1906-1907, a atins o viteză de 105 km/oră la concursul organizat la Targa Florio. Secret. 12) Localitate montană din țara noastră, unde se organizează concursuri auto de coastă și de viteză. Prima de acest gen a fost construită pe autodromul din Brooklands (Anglia) în 1907.

DICȚIONAR: AME.

GEORGE NEGREA și
EUGEN COZMA
Borzești

TICUȚĂ CEL UITUC

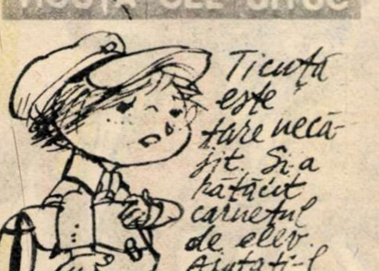
Ticuță este tare necăjit. Și-a pătat carnetul de elev. Ajutați-l voi!

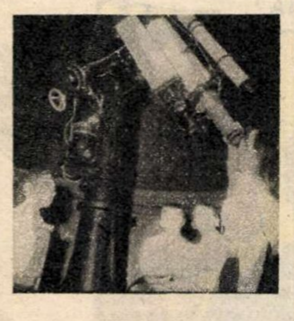

Foto: Mihai Niedl
Coperta noastră :

„Prieteni ai adevărului științific“ la Observatorul astronomic.

ALMANAHUL Cutezătorii
ALMANAH 1986
PERFORMANTE
ENCICLOPEDIE
BENZI DESENATE
CURIOZITĂȚI
SPORTUL ÎN LUME
ENIGMISTICA
UMOR
ALMANAHUL Cutezătorii '86

A apărut
Almanahul „Cutezătorii“ -1986
În sumar:
COPIII ÎN ARTA PLASTICĂ ROMÂNEASCĂ
Un mare concurs cu premii

Se acordă:
o 1 bicicletă,
o patine cu rotile,
o albume de artă.

* * *

FEROVIARĂ
(CRIPTOGRAFIE:
5, 4, 4, 2, 6)

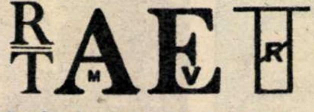

* * *

CE ȚI-A PLĂCUT
DIN ACEST
NUMĂR? CE AI DORI
SĂ MAI PUBLICĂM?

CLUBUL ISTEȚILOR

3. MISTERIOȘII A, B ȘI C

La marele detectiv englez Sherlock Holmes, despre care se știe că avea o cultură multilaterală, s-a prezentat într-o zi un vecin de al său, elev de liceu. El, care îl cunoștea pe marele detectiv de multă vreme, și-a imaginat că acesta va fi în măsură să „descopere" rezultatul unei mici probleme, pe care i-o prezentase spre rezolvare o colegă, mare amatoare de matematică și de șarade, problemă căreia nu izbutise însă a-i da de rost.

Problema se prezenta sub forma a două egalități, exprimate sub formă în general literală, dar la care se cerea valoarea echivalentă a literelor respective.

Egalitățile erau următoarele:

60(AXB) = ABC și 3(AxB) = ABC/BC

Se cerea să se precizeze cine sînt A, B și C, știindu-se însă că în membrul al doilea din cele două egalități literele A, B și C nu reprezintă o înmulțire între cifrele echivalente, ci doar o alăturare a acestor cifre, ceea ce semnifica fie un număr compus din trei cifre (ABC), fie unul alcătuit din două cifre (BC).

Marele detectiv a studiat puțin problema și, efectuînd cîteva calcule, a indicat exact cine sînt misterioșii A, B și C, definindu-le valorile numerice.

Ce rezultate a obținut Sherlock Holmes? Ce valori aveau A, B și C?

Răspunsul, în numărul viitor.

Ing. LIVIU MACOVEANU

CLUBUL ISTEȚILOR

2. CIFRA 7

RĂSPUNS

Între 1 și 100 nu există decît o singură cifră 7. În schimb, se găsesc diverse numere alcătuite cu cifra 7. Dar acelea sînt numere și nu o singură cifră.

Cutezătorii 46

Redactor șef: ION IONAȘCU; Secretar responsabil de redacție: OVIDIU ZOTTA.
Prezentarea artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Responsabil de număr: C. DIACONU
Prezentare tehnică: ION MIHĂESCU.

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64–66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază.

Index 41836 12 pagini 1.50 lei

Desene: **VALENTIN TĂNASE** și **RADU VINTILESCU**

TAINA PERGAMENTULUI

REZUMATUL EPISODULUI PRECEDENT: RĂNIT ÎN LUPTA CU O CEATĂ DE OȘTENI ROMANI, DADAS, NEPOTUL LUI DECEBAL, ESTE ADUS ACASĂ DE TOVARĂȘII SĂI DE DRUM. VEZINA, MARELE PREOT, FOLOSIND PLANTE, SEMINȚE, FLORI DE MUȘEȚEL ȘI ALTE IERBURI VINDECĂTOARE, ÎL SCAPĂ DE LA MOARTE.

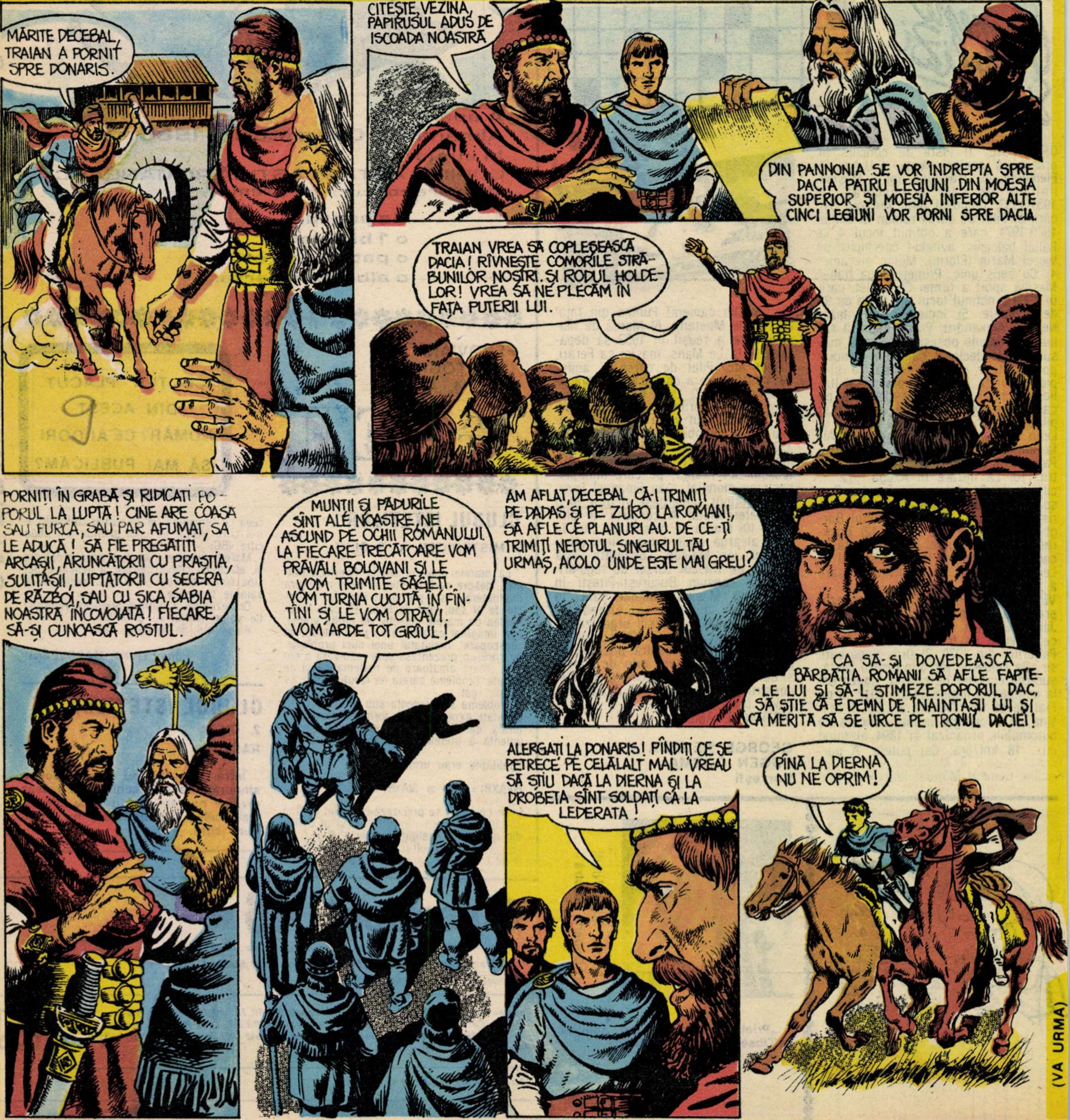

MĂRITE DECEBAL, TRAIAN A PORNIT SPRE DONARIS.
CITEȘTE, VEZINA, PAPIRUSUL ADUS DE ISCOADA NOASTRĂ.
DIN PANNONIA SE VOR ÎNDREPTA SPRE DACIA PATRU LEGIUNI. DIN MOESIA SUPERIOR ȘI MOESIA INFERIOR ALTE CINCI LEGIUNI VOR PORNI SPRE DACIA.
TRAIAN VREA SĂ COPLEȘEASCĂ DACIA! RÎVNEȘTE COMORILE STRĂBUNILOR NOȘTRI. ȘI RODUL HOLDELOR! VREA SĂ NE PLECĂM ÎN FAȚA PUTERII LUI.
PORNIȚI ÎN GRABĂ ȘI RIDICAȚI POPORUL LA LUPTĂ! CINE ARE COASĂ SAU FURCĂ, SAU PAR AFUMAT, SĂ LE ADUCĂ! SĂ FIE PREGĂTIȚI ARCAȘII, ARUNCĂTORII CU PRAȘTIA, SULIȚAȘII, LUPTĂTORII CU SECERA DE RĂZBOI, SAU CU SICA, SABIA NOASTRĂ ÎNCOVOIATĂ! FIECARE SĂ-ȘI CUNOASCĂ ROSTUL.
MUNȚII ȘI PĂDURILE SÎNT ALE NOASTRE, NE ASCUND DE OCHII ROMANULUI. LA FIECARE TRECĂTOARE VOM PRĂVĂLI BOLOVANI ȘI LE VOM TRIMITE SĂGEȚI. VOM TURNA CUCUTĂ ÎN FÎNTÎNI ȘI LE VOM OTRĂVI. VOM ARDE TOT GRÎUL!
AM AFLAT, DECEBAL, CĂ-I TRIMIȚI PE DADAS ȘI PE ZURO LA ROMANI, SĂ AFLE CE PLANURI AU. DE CE-ȚI TRIMIȚI NEPOTUL, SINGURUL TĂU URMAȘ, ACOLO UNDE ESTE MAI GREU?
CA SĂ-ȘI DOVEDEASCĂ BĂRBĂȚIA. ROMANII SĂ AFLE FAPTELE LUI ȘI SĂ-L STIMEZE. POPORUL DAC, SĂ ȘTIE CĂ E DEMN DE ÎNAINTAȘII LUI ȘI CĂ MERITĂ SĂ SE URCE PE TRONUL DACIEI!
ALERGAȚI LA DONARIS! PÎNDIȚI CE SE PETRECE PE CELĂLALT MAL. VREAU SĂ ȘTIU DACĂ LA DIERNA ȘI LA DROBETA SÎNT SOLDAȚI CA LA LEDERATA!
PÎNĂ LA DIERNA NU NE OPRIM!

9

(VA URMA)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

47

JOI, 21 NOIEMBRIE 1985, ANUL XIX (NR. 946)

Din sumar:

- Ampla acțiune patriotică „Tot înainte!"
- Din jurnalul de bord al unui... bloc!
- Ați întrebat? Vă răspundem!
- Rezultatele concursului „Trofeele vacanței"
- Un nou concurs pentru voi: „Arena matematicienilor"

CADRAN POLITIC

În zilele de 13 şi 14 noiembrie, sub preşedinţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, s-au desfăşurat lucrările Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

În spiritul magistralei cuvîntări rostite de secretarul general al partidului, in deschiderea lucrărilor plenarei, vorbitorii au analizat cu inaltă exigenţă şi răspundere comunistă, in mod critic şi autocritic, activitatea desfăşurată in cursul anului 1985, evidenţiind rezultatele obţinute, precum şi neajunsurile manifestate în diferite sectoare şi cauzele care le-au determinat, măsurile ce se impun pentru realizarea în cele mai bune condiţii a obiectivelor înscrise în planurile şi programele privind dezvoltarea economico-socială a ţării în 1986.

În lumina cuvîntării secretarului general al partidului, vorbitorii la plenară au relevat că există toate condiţiile pentru ridicarea intregii activităţi la un nivel calitativ superior, corespunzător exigenţelor etapei actuale de construcţie a socialismului, marilor obiective stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului, pentru a se asigura inaintarea fermă a României spre comunism.

Plenara C.C. al P.C.R. şi-a insuşit pe deplin ideile, orientările şi tezele de o excepţională însemnătate cuprinse în cuvîntarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu şi a hotărît ca aceasta să devină programul de muncă avîntată al întregului partid şi popor în vederea îndeplinirii neabătute a obiectivelor economico-sociale ce stau în faţa naţiunii noastre în anul 1986, precum şi în viitorul cincinal.

STRĂLUCITĂ CONTRIBUŢIE LA CAUZA PĂCII, O INIŢIATIVĂ PROFUND CONSTRUCTIVĂ A ROMÂNIEI, A PREŞEDINTELUI NICOLAE CEAUŞESCU, ÎN CONSENS CU NĂZUINŢELE DE PACE ŞI ÎNŢELEGERE ALE POPOARELOR

Opinia publică din țara noastră, întregul popor român au luat cunoștință cu sentimente de profundă satisfacție de adoptarea în unanimitate de către Adunarea Generală a O.N.U. – ca o expresie a adeziunii depline a statelor lumii – a **APELULUI solemn către statele aflate în conflict de încetare fără întîrziere a acţiunilor armate şi de soluţionare a problemelor dintre ele pe calea tratativelor şi ANGAJAMENTUL statelor membre ale O.N.U. de a reglementa stările de încordare şi conflict, diferendele existente pe cale politică, de a se abţine de la folosirea forţei şi ameninţarea cu forţa, de la orice intervenţie în treburile interne ale altor state.**

Valorosul demers politic al României, întreprins din inițiativa personală a președintelui țării noastre, tovarășul **Nicolae Ceaușescu,** *rod al gîndirii politice strălucite a celui mai iubit fiu al națiunii noastre, militant dîrz și promotor neobosit al năzuințelor de înțelegere, colaborare și dezvoltare pașnică a popoarelor de pretutindeni, este singurul document politic de asemenea importanță – consacrat menținerii păcii și întăririi securității internaționale – care a reușit să întrunească în întregime aprobarea statelor membre ale O.N.U. la sesiunea jubiliară a organizației mondiale.*

Actul consacrării acestui document are o semnificație profundă, certifică marea sa actualitate și oportunitate, răspunde unor cerințe majore ale vieții internaționale. Analizele pătrunzătoare, realiste ale partidului și statului nostru, ale președintelui Nicolae Ceaușescu arată ca omenirea este confruntată în prezent cu o situație foarte gravă datorită focarelor de încordare și conflict care se mențin prin diferite zone ale lumii, noilor surse de tensiune care apar și, în principal, datorită accelerării cursei înarmărilor, îndeosebi a celor nucleare. Apelul solemn privește încetarea fără întîrziere a conflictelor armate, preconizarea tratativelor, ca singura cale pentru reglementarea dreaptă și temeinică a tuturor problemelor litigioase, sporirea rolului și eficacității O.N.U. Adoptarea generoaselor propuneri românești este de natură să demonstreze așa cum a subliniat președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, voința tuturor popoarelor de a respecta Carta Națiunilor Unite, reprezintă o contribuție de preț la politica de destindere, la îmbunătățirea situației internaționale, la întărirea încrederii între națiuni, la promovarea cauzei dezarmării și păcii.

PRESTIGIOASĂ ACŢIUNE POLITICĂ INIŢIATĂ DE ROMÂNIA PENTRU AFIRMAREA ASPIRAŢIILOR TINEREI GENERAŢII DE PRETUTINDENI

La sediul din New York al O.N.U. s-au desfășurat lucrările Conferinței Mondiale a Națiunilor Unite pentru Anul Internațional al Tineretului (A.I.T.) – un eveniment politic considerat unic în cronica activităților de patru decenii ale O.N.U., dat fiind că este cea dintîi reuniune mondială cu participare guvernamentală consacrată problematicii specifice a tineretului. Această amplă și inedită manifestare internațională, care constituie punctul culminant al întregului proces de pregătire și marcare a Anului Internațional al Tineretului, își are originea în cunoscuta și prestigioasa propunere a României la Națiunile Unite, întreprinsă la inițiativa președintelui Nicolae Ceaușescu, privind proclamarea și marcarea în 1985 a Anului Internațional al Tineretului, sub generoasa și mobilizatoarea deviză „Participare, Dezvoltare, Pace".

La Conferința Mondială a O.N.U. pentru A.I.T. au fost reprezentate toate cele 159 de state membre ale organizației mondiale, un mare număr de miniștri pentru problemele tineretului și de conducători ai unor organizații de tineret. În deschiderea lucrărilor Conferinței a luat cuvîntul reprezentantul țării noastre, tovarășul Nicu Ceaușescu, prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, președintele Comitetului consultativ al O.N.U. pentru A.I.T. care a relevat că, în condițiile în care tineretul lumii contemporane pășește în viață într-o epocă extrem de complexă, în care este pus sub semnul întrebării însuși dreptul său fundamental – dreptul la viață, la existență pașnică, este necesar ca tînăra generație, în calitatea sa de factor important al acțiunii sociale, să poată să se implice nemijlocit în ansamblul eforturilor popoarelor de modelare a viitorului omenirii, ca și a propriului viitor.

În atenția Conferinței Mondiale a O.N.U. pentru A.I.T. s-a aflat importantul document programatic de natură să consacre și să asigure continuitatea eforturilor cu privire la tînăra generație – „Liniile directoare pentru programe de viitor în domeniul tineretului și urmărirea punerii lor în aplicare". În acest sens, Anul Internațional al Tineretului depășește limitele calendaristice, devine arc peste timp: anii ce vin, ai unui sfîrșit de secol și mileniu, vor purta amprenta sa nobilă, ecoul fierbinte al tinereții militante pe mapamond, al preocupărilor ei active, continue, pline de responsabilitate în soluționarea problemelor lumii contemporane.

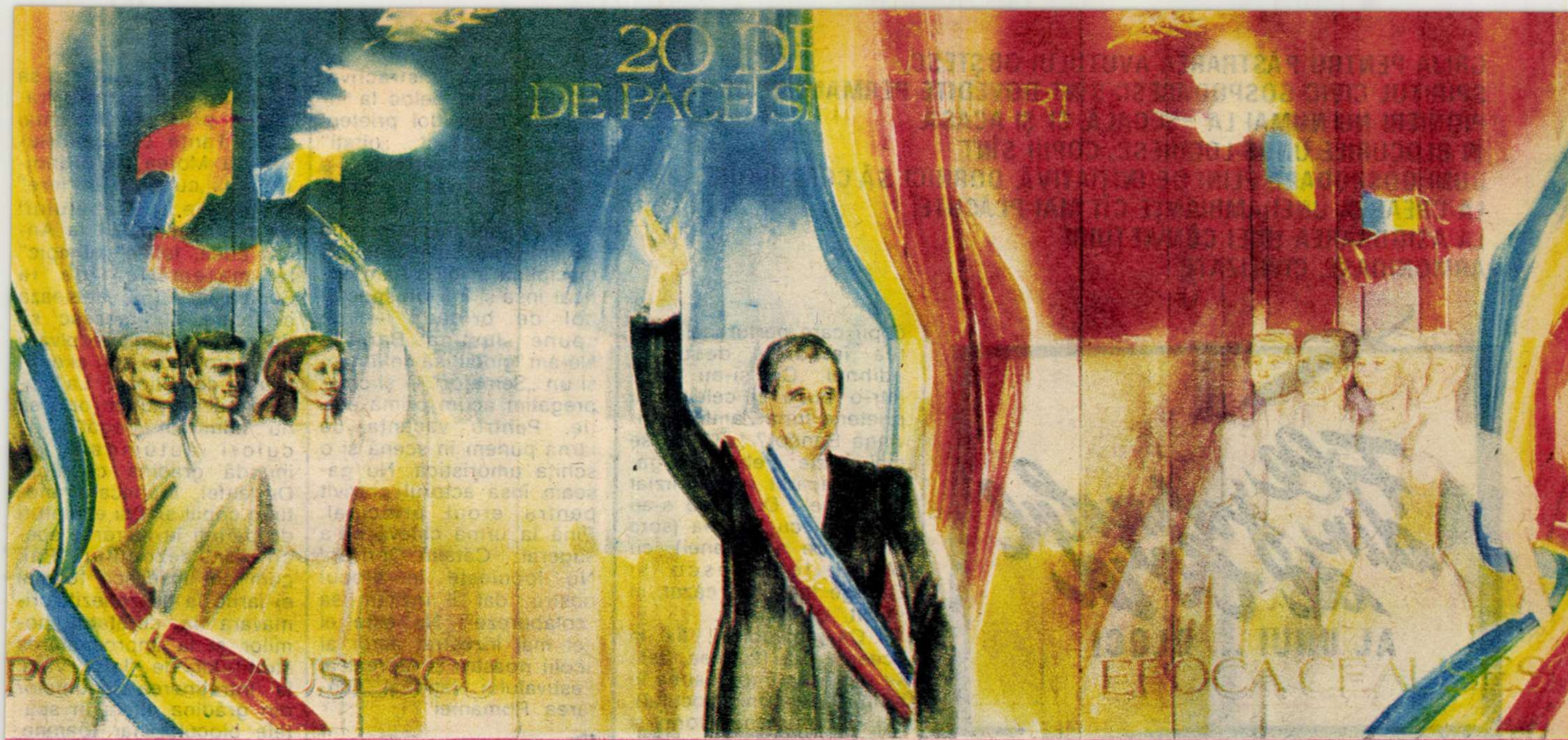

MĂREȚ VIITOR COMUNIST

Se spune cu îndreptățire că timpul da măsura valorii tuturor evenimentelor istorice. Anul care a trecut de la Congresul al XIII-lea a confirmat cu forța faptelor însemnătatea istorică a marelui forum comunist, care a dezbătut și adoptat, într-un climat de înaltă responsabilitate pentru prezentul și viitorul patriei, hotărîri ce alcătuiesc programul de muncă și viață al întregii noastre națiuni pentru răstimpul unui nou cincinal și, în perspectivă, pînă la sfîrșitul acestui mileniu.

Congresul al XIII-lea al partidului a ilustrat cu strălucire, mai înainte de toate, chipul exemplar în care partidul își exercită misiunea cu care a fost învestit de istorie — aceea de a conduce opera de edificare a societății noi pe pămîntul românesc, de a clădi o țară mai mîndră și prosperă, demnă și liberă în rîndul statelor lumii. S-a dovedit mai pregnant ca oricînd că partidul nostru comunist este inima vie, mereu tînără a națiunii noastre, centrul polarizator și dinamizator al energiilor sale, că politica sa reprezintă întruchiparea celor mai înalte gînduri și aspirații ale poporului, a voinței și hotărîrii acestuia de a asigura neabătut ascensiunea patriei scumpe spre piscurile de lumină ale civilizației comuniste.

Congresul al XIII-lea a ilustrat încă o dată, cu deosebită putere, izvorul forței revoluționare a epocii pe care o străbatem: unitatea strînsă a întregului popor în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, unanima adeziune a oamenilor muncii la politica partidului, încrederea cu care întreaga noastră națiune înconjură partidul, pe secretarul său general. Expresia cea mai înălțătoare a acestei puternice osmoze dintre partid și popor, a unității de gînd și simțire, de voință și acțiune a națiunii noastre socialiste a reprezentat-o actul istoric al reînvestirii tovarășului Nicolae Ceaușescu în fruntea partidului, în funcția supremă de secretar general. Votul unanim al marelui forum comunist a dat glas convingerii profunde a tuturor comuniștilor, a întregului nostru popor că prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu în fruntea partidului și a țării constituie chezășia înaintării noastre neabătute spre țelul visat, a noilor și strălucitelor izbînzi și împliniri socialiste care se vor adăuga înfăptuirilor mărețe de pînă acum, în înaintarea țării spre noi culmi de progres și civilizație.

Reînvestirea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al partidului, la Congresul al XIII-lea, a reprezentat, totodată, o strălucită confirmare a opțiunii istorice a comuniștilor, a întregului nostru popor, care în urmă cu două decenii, în vara anului 1965, în cadrul lucrărilor celui de-al IX-lea Congres i-au încredințat cîrma destinelor lor, odată cu speranțele și gîndurile lor de mai bine. Două decenii pe care țara întreagă le-a sărbătorit în acest an prin ample și vibrante manifestări care au dat glas satisfacției profunde și mîndriei patriotice pentru mărețele împliniri care au conferit acestor ani atributul de epocă a celor mai rodnice înfăptuiri din întreaga istorie multimilenară a patriei. O epocă în care poporul nostru a fost chemat să pună pe deplin în valoare marile sale energii creatoare, marile resurse de muncă, abnegație și dăruire, întreaga forță a geniului său constructiv. Două decenii în cursul cărora țara a înaintat cu pași uriași înspre un nou stadiu de dezvoltare social-economică, a urcat trepte multe și mari spre viitorul său comunist, dezvoltînd în ritmuri vii industria, agricultura, știința și învățămîntul, arta și cultura. Două decenii care au înnoit din temelii chipul tuturor așezărilor patriei, au conectat la pulsul unei vieți economice dinamice, efervescente locuri, altădată rămase în uitare, asigurînd temelii trainice afirmării pretutindeni în țară a oricăror aptitudini și vocații. În această perioadă de mărețe înfăptuiri din istoria patriei noastre s-a edificat o înaltă conștiință de sine a poporului, asigurîndu-se participarea nemijlocită a tuturor fiilor țării, fără deosebire de naționalitate, la conducerea treburilor obștești, făurindu-se unitatea strînsă a poporului, sporind necontenit, printr-o politică externă constructivă, în consens cu marile idealuri ale popoarelor, prestigiul țării, numărul prietenilor săi pe toate meridianele și paralelele globului. Toate aceste mărețe împliniri sînt strîns asociate în conștiința poporului de numele tovarășului Nicolae Ceaușescu, de gîndirea sa cutezătoare, de multilaterala sa activitate în fruntea partidului și a țării, acestea aflîndu-și o grăitoare ilustrare în însuși numele pe care națiunea noastră l-a dat acestor ani fără egal: Epoca Nicolae Ceaușescu.

În hotărîrile și orientările Congresului al XIII-lea, partidul, țara întreagă au țeluri și obiective limpezi, un amplu program de muncă și viață. Un program pe măsura marilor comandamente ale epocii pe care o străbatem. Un program prin a cărui înfăptuire se va asigura ridicarea României pe noi trepte de progres și civilizație, împlinindu-se gîndul fierbinte al înaintașilor: la trecutu-i mare, un viitor măreț, comunist!

SILVIU ACHIM

Chezaș al mîndrei împliniri

Douăzeci de ani de-avînt și de lumină,
ani denși, înalți și roditori,
o Epocă ce poartă-un falnic nume
al celui mai viteaz Conducător.

O Epocă în care vis și faptă
s-au contopit într-un destin sublim,
în tinerețea țării fără seamăn,
în tot ce-n vatra din strămoși iubim.

Sînt anii-aceștia punți de-azur și purpur,
de cutezanță către viitor,
ani de avînturi, pace, biruință,
de soare tot mai mult în tricolor.

CORNELIU STOICA

GRIJA PENTRU PĂSTRAREA AVUTULUI OBȘTESC, SPIRITUL CIVIC-GOSPODĂRESC SÎNT DOVEDITE PERMANENT DE PIONIERI NU NUMAI LA ȘCOALĂ, CI ȘI ACASĂ. ÎN BLOCURILE UNDE LOCUIESC, COPIII SÎNT BUNI GOSPODARI, PLINI DE INIȚIATIVĂ, DORNICI SĂ CONTRIBUIE LA CREAREA UNEI AMBIANȚE CÎT MAI PLĂCUTE, LA ASIGURAREA UNEI CONVIEȚUIRI ARMONIOASE, CIVILIZATE.

File din jurnalul de bord

AL UNUI... BLOC!

Urcînd scările metroului, se deschide în fața noastră panorama devenită familiară și totuși mereu impresionantă a Cartierului Militari. Acest nou și impunător cartier bucureștean — el însuși cît un adevărat oraș — îți oferă la tot pasul reperele frumuseții și funcționalității arhitecturale, ale civilizației și confortului urban modern. Iată, dintre „escadrele" de blocuri aflate în vecinătatea **Școlii nr. 156** se profilează, ca o uriașă... navă, cel cu **numărul 15** de pe **Bulevardul Uverturii**. El va fi unul dintre... „personajele" reportajului nostru. E foarte tînăr, abia a împlinit vîrsta de... patru ani! Dar asemeni „confraților" săi din jur, el întruchipează deja un univers distinct, o lume anume de fapte și întîmplări mai mult sau mai puțin obișnuite, ai căror eroi sînt locatarii săi de toate vîrstele, cu toții conviețuind ca într-o mare și minunată familie. La „bordul" său se află și mulți copii, mai mici, mai mari, cu preocupările lor zilnice, cu evenimentele care le înseninează și le înfrumusețează copilăria. Dar totodată ei învață să respecte regulile acestei conviețuiri, ba dovedesc chiar originale inițiative în acest scop, intervin prompt cînd unii dintre membrii „echipajului" încalcă regulile unei comportări civilizate.

Copiii din blocul O-15 sînt, după cum aflăm, și respectuoși cu oamenii mai în vîrstă, și harnici în acțiunile de înfrumusețare, și gata să dea o mînă de ajutor locatarilor vîrstnici. Uite, de pildă, Viviana Bandol se oferă adeseori să aibă grijă de nepoții vecinei Victoria Tomșa, în timpul cînd aceasta e plecată pentru treburile gospodărești.

Totuși mai existau unii copii care perturbau liniștea în orele destinate odihnei. Ce și-au spus într-o bună zi cele două prietene Irina Zamfir și Viviana Bandol? „Așa nu se mai poate, trebuie să găsim neapărat și neîntîrziat o soluție". După ce s-au sfătuit și cu Justina (sora mai mare a Vivianei), cu Mihai Iorgulescu și George Iacob au căzut, în sfîrșit, de acord...

...Ca de obicei, fix la aceeași oră (culmea, asta se petrecea întotdeauna în timpul nepermis jocului), cei doi prieteni, Florin și Cătălin, începuseră palpitanta partidă de... bătut mingea la perete! Deodată unul dintre ei scapă mingea (dacă nu știți, aflați că această greșeală atrage serioase... depunctări concurentului). E culeasă însă de Irina care... dispare imediat cu ea sub braț, lăsîndu-i pe cei doi total nedumeriți și fără replică. A doua zi li s-a... comunicat că a fost „împrumutată" în vederea unor întreceri interscări, la care niște sportivi redutabili ca ei erau invitați să participe în calitate de... „De arbitri sau căpitani de echipă" — se împăunaseră ei. „Nu! De spectatori" — le-o retezase scurt Irina. Au avut loc întreceri de volei, fotbal, alergări, sărituri în lungime, gimnastică. S-au acordat cîștigătorilor premii (din modestele economii ale asociației micilor locatari) și diplome desenate de Justina Bandol. A fost o după-amiază sportivă plăcută, distractivă. Nu le-a venit deloc la îndemînă celor doi prieteni faptul că au fost... „uitați" pe tușă, dar ulterior s-a dovedit că lecția le-a prins bine.

— Pe cei care nu prea se împăcau cu ordinea și disciplina în bloc i-am criticat însă și într-un spectacol de brigadă — ne spune Justina Bandol. Ne-am gîndit să înființăm și un „Semafor" — și chiar pregătim acum prima ediție. Pentru vacanța de iarnă punem în scenă și o schiță umoristică. Nu găseam însă actorul potrivit pentru eroul principal. Pînă la urmă cineva ne-a sugerat: «Cătălin Oprișan! Nu locuiește în blocul nostru, dar îl invităm să „colaboreze"! Nu este el cel mai înzestrat actor al școlii noastre și laureat al Festivalului Național „Cîntarea României"?»

Decolînd de la etajul VI, „escadrila" de porumbei pe care-i găzduiește, deocamdată, Mihai Iorgulescu ne însoțește spre blocul... coincidență, tot **15!** — de pe **Strada Dealul Țugulea**. Nimerim aici în plin concurs de desene pe asfalt, la care participă copii de toate vîrstele. Dar iată ca de la parterul scării a II-a răsună acordurile unui... duet vioară-pian. Ușa se deschide și sîntem invitați, împreună cu participanții amintitului concurs, la recitalul susținut de Adina Sandu (la vioară) și de frații Luca, evoluînd, rînd pe rînd, la pian (după cum aflăm, toți cei zece copii ai familiei Luca sînt nu numai pianiști, ci și chitariști!). Deodată Tanța Luca și încă o fetiță, Ruxandra Molea, își aruncă privirea către ceas și, pe nesimțite, se strecoară spre ușă. „E timpul să meargă după cumpărături pentru bătrîna Teodora Dumitrașcu" — le scuză mama Tanței, profesoara Constanța Luca. Din jurnalul de bord al asociației micilor locatari din blocul 15, mai notăm și o nouă acțiune de recuperare a maculaturii care va avea loc, bineînțeles, după ce va trece... febra tezelor. A, uitasem să vă spunem că pentru frații și prietenii lor mai mici, Tanța Luca și Ruxandra Molea au organizat un „curs de inițiere" în tainele... alfabetului! Totodată aflăm că la Anton Luca, fostul „olimpic" la matematică de la Școala nr. 156, apelează cei care nu reușesc să descurce „ițele" rezolvării unor probleme sau exerciții mai complicate. La plecare nu ne putem opri să nu admirăm bogăția de culori autumnale ce inundă grădina cu flori. De altfel, în fiecare anotimp copiii sînt și ei alături de părinți la lucrările specifice... sezonului. Păi, cum să lipsească tocmai ei iarna la deszăpezit, primăvara la curățatul pomilor și la împrospătarea straturilor de flori? Vara, la întreținerea legumelor din grădina aflată în spatele blocului, iar toamna, firește, la culesul roadelor?!

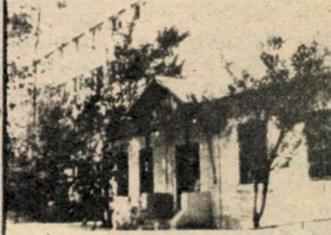

E ora cînd unii dintre prietenii noștri trebuie să pornească spre școală. Îi însoțim. Ajunși aici, ne atrage atenția o clădire mică, de construcție tradițională rurală. „E prima școală a satului de odinioară, Militari — ne spune Ionel Luca. După Războiul de independență, 180 de tineri ostași au primit aici pămînt, repartizîndu-li-se totodată și un lot pe care să-și clădească o școală pentru copiii lor. S-au construit atunci, în 1884, două săli de clasă care găzduiesc acum atelierele noastre de lăcătușărie, tîmplărie și electrotehnică..."

Ascunsă printre arborii grădinii, bătrîna școală de acum... 101 ani a rămas ca o imagine de „stampă" din trecutul fostei comune Militari, ca o emoționantă filă de arhivă... sentimentală — prima din istoria centenarei Școli nr. 156. Pe cîțiva dintre cei 2 538 de elevi de azi i-ați cunoscut pe traseul reportajului nostru. Cu toții fii ai unuia dintre cele mai frumoase cartiere ale Capitalei, un cartier care, și prin copiii săi, are vîrsta tinereții însăși. Iar fiecare nou bloc seamănă cu o navă lansată în largul vieții, întruchipînd un univers, o lume de fapte și întîmplări cotidiene...

ILEANA PIȚA
Foto: MIHAI NIEDL

Pionieri și școlari!

Și voi puteți contribui la reducerea consumului de energie electrică!

■ Acasă și la școală, dați dovadă de inițiativă și spirit gospodăresc! Nu lăsați să ardă becurile în gol. Economisind energia electrică, asigurați resurse suplimentare de creștere a producției aducîndu-vă și voi contribuția la creșterea avuției naționale.

■ PENTRU PRODUCEREA UNUI KWH SÎNT NECESARE:

— 1,5 kg lignit
sau
— 280 g păcură
sau
— 0,32 mc gaz metan

■ ACEST KWH ESTE CONSUMAT — ÎNTRE ALTELE — DE:

— un bec de 100 W care arde timp de 10 ore
— un strung care funcționează 10 minute
— un război de țesut care funcționează 20 de minute.

■ Dacă în fiecare cameră de locuit s-ar stinge în perioada de vîrf de sarcină (orele 17—22) UN SINGUR BEC DE 40 DE WAȚI, s-ar economisi zilnic aproximativ 2,7 MILIOANE KWH ENERGIE ELECTRICĂ, suficientă pentru producția — de exemplu — a:

— 1 350 000 mp țesături finite
sau
— 11 000 000 cărămizi normale
sau
— 900 000 kg ciment.

ASEMENEA PĂRINȚILOR ȘI FRAȚILOR VOȘTRI MAI MARI, CARE LA LOCURILE LOR DE MUNCĂ ȘI ÎN FAMILIE DAU DOVADĂ DE SPIRIT GOSPODĂRESC FOLOSIND CU MAXIMĂ EFICIENȚĂ FIECARE KILOWATT-ORĂ DE ENERGIE, FIȚI CHIBZUIȚI ȘI ECONOMI ÎN FOLOSIREA ENERGIEI ELECTRICE.

MERIT
PIONIERESC

NOI TROFEE ALE HĂRNICIEI

Cifrele capătă mereu noi valențe în cronica pionierească a faptelor de muncă. Iată cîteva performanțe „de ultimă oră" în circuitul continuu al acțiunii de recuperare a materialelor refolosibile obținute de pionierii mureșeni: la Școala nr. 8 din municipiul Tîrgu Mureș, pionierii și-au depășit cu sută la sută angajamentul lor de muncă patriotică, iar la colectarea materialelor feroase și neferoase ei au depășit cu 14 tone cantitatea prevăzută. Colegii lor de la Școala nr. 2 au colectat zilele acestea 37 tone de fier vechi, 11 tone maculatură, 1 000 kg materiale textile. O performanță pe municipiu au atins-o pionierii de la Școala nr. 17, care au colectat cea mai mare cantitate de materiale feroase și neferoase: 61 tone! Printre harnicii copii din județ, cei din localitatea Sîngeorgiu de Mureș, s-au dovedit fruntași tot în aceste zile, colectînd 7 000 kg de hîrtie.

Pionieri plasticieni din Tîrgu Mureș, lucrînd la o frescă în cadrul acțiunii „Tot înainte!"

SEMNAL

AMPLA ACȚIUNE PIONIEREASCĂ

„TOT ÎNAINTE!"

LA UN NOU START

Potrivit uneia dintre cele mai frumoase tradiții ale Organizației Pionierilor, în dimineața zilei de 24 noiembrie purtătorii cravatelor roșii cu tricolor din toate unitățile pionierești din țară se vor reuni în careul pionieresc pentru a lua startul într-o nouă ediție a acțiunii complexe de educație patriotică „Tot înainte!".

Ediția din acest an școlar a acțiunii „Tot înainte!" este dedicată aniversării a 65 de ani de la crearea Partidului Comunist Român — eveniment de o deosebită importanță în istoria patriei și poporului nostru.

Printr-o bogată gamă de activități, sub cunoscutele generice: **„Sîntem urmașii unui popor eroic"** și **„Cinstim patria, partidul și poporul"** veți urmări realizarea următoarelor obiective:

— Evocarea principalelor momente ale trecutului glorios de muncă și luptă al poporului român, a tradițiilor revoluționare ale clasei muncitoare; cunoașterea și înțelegerea importanței istorice a momentului creării Partidului Comunist Român, a rolului acestuia în organizarea și conducerea luptei revoluționare pentru libertate socială și națională, pentru independență, pace și progres.

— Cunoașterea vieții și activității revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a contribuției de o inestimabilă valoare pe care secretarul general al partidului o aduce la edificarea societății socialiste și comuniste din patria noastră, la îmbogățirea teoriei și practicii revoluționare.

— Cunoașterea și cinstirea realizărilor obținute de poporul nostru în anii construcției socialiste, a mărețelor înfăptuiri din perioada inaugurată de istoricul Congres al IX-lea al P.C.R.

Un alt obiectiv important al acțiunii „Tot înainte!" îl constituie ridicarea la un nivel calitativ superior a întregii activități politico-educative pionierești, în cinstea aniversării a 65 de ani de la crearea P.C.R.

Sub genericul **„Pionieri în anii de lumină"**, detașamentele și unitățile de pionieri vor înscrie succesele obținute ca urmare a asumării unor angajamente concrete privind învățătura, disciplina, activități în cercuri etc.

Acționînd sub genericul **„Ștafeta generațiilor"**, se vor iniția activități de muncă patriotică din care să rezulte un obiectiv concret realizat de copii pentru viitor s.a.

Modul de desfășurare

Acțiunea „Tot înainte" se desfășoară în **trei etape:**

Etapa de masă se va organiza în perioada **24 noiembrie 1985 — 30 martie 1986** la nivelul unităților de pionieri cu participarea tuturor detașamentelor.

Finalizarea etapei de masă va avea loc pe 30 martie 1986 în cadrul unei adunări a unității de pionieri, unde fiecare detașament va raporta în ce mod și-a îndeplinit obiectivele și se vor stabili detașamentele fruntașe.

Etapa pe localitate se va desfășura în perioada **aprilie-mai 1986,** cu participarea tuturor unităților de pionieri din localitate.

Finalizarea acesteia va avea loc în săptămîna **26 mai — 1 iunie.**

Etapa județeană se va desfășura în cadrul unei tabere organizate în fiecare județ. La această etapă vor participa 10—15 echipaje ale unităților cîștigătoare la etapa pe localitate.

DRAGI PIONIERI ȘI ȘCOLARI!

Pe itinerarele acestei noi ediții a acțiunii „Tot înainte!" să faceți totul pentru ca sub cele patru generice să înscrieți acțiuni frumoase, cu un bogat conținut care să contribuie la îmbogățirea orizontului vostru, a îndemînării și priceperii voastre practice.

Folosiți spiritul vostru de inițiativă și întreaga capacitate organizatorică pentru ca noua ediție a acțiunii „Tot înainte!" să vă aducă noi și bogate împliniri.

Succes tuturor!

CENTENAR

Liviu Rebreanu

CREATORUL ROMANULUI ROMÂNESC MODERN

Liviu Rebreanu

Debutînd în presa literară, la 1908, cu povestirea **Codrea** *(intitulată ulterior* **Glasul inimii**), *începuturile sale literare sînt mult mai vechi. Publicarea celor dintîi volume de nuvele și povestiri:* **Frămîntări** *(1912),* **Mărturisire** *(1916),* **Golanii** *(1916),* **Răfuiala** *(1919),* **Calvarul** *(1919) este urmată de numeroase volume, paralel cu evoluția remarcabilă a romancierului:* **Catastrofa** *(1921),* **Norocul** *(1921),* **Nuvele și schițe** *(1921). Și atîtea altele, în care pe lîngă republicarea lucrărilor anterioare sînt tipărite și scrieri noi. Totodată, Liviu Rebreanu realizează cele trei piese de teatru principale,* **Cadrilul** *(1919),* **Plicul** *(1923),* **Apostolii** *(1926), editează volumele de eseuri, mărturii și călătorii* **Metropole** *(1931),* **Lauda țăranului român** *(1940),* **Amalgam** *(1943), alte lucrări fiind publicate postum.*

Dar contribuția sa fundamentală la istoria literaturii române este aceea în domeniul romanului, vreme de două decenii Liviu Rebreanu realizînd nouă creații dintre care cîteva capodopere: **Ion** *(1920),* **Pădurea spînzuraților** *(1922),* **Adam și Eva** *(1925),* **Ciuleandra** *(1927),* **Crăișorul** *(și cu titlul* **Crăișorul Horia** *(1929),* **Răscoala** *(1932). Proza sa* obiectivă, abordarea realistă a *problematicii țărănești în trei momente distincte: Răscoala lui Horea, Cloșca și Crișan, de la 1784–1785, viața satului din zona Năsăudului de la răscrucea veacului nostru, și Răscoala de la 1907, apoi surprinderea tragediei lui Emil Bologa – în contextul primului război mondial – l-au determinat pe G. Călinescu să-l definească pe Liviu Rebreanu „ctitor al romanului românesc modern".*

VICTOR CRĂCIUN

Maieru,
MIRACOLUL COPILĂRIEI

Mergînd pe urmele lui Liviu Rebreanu, un itinerar sumar te invită să pornești din Tîrlișua, poposind apoi la Lăpuș, Maieru, Prislop, Năsăud, Bistrița, București și Valea Mare. Dintre acestea, singura localitate amintită cu nostalgie este Maieru, comună de pe Someș, unde familia Rebrenilor se stabilește între 1888 și 1897.

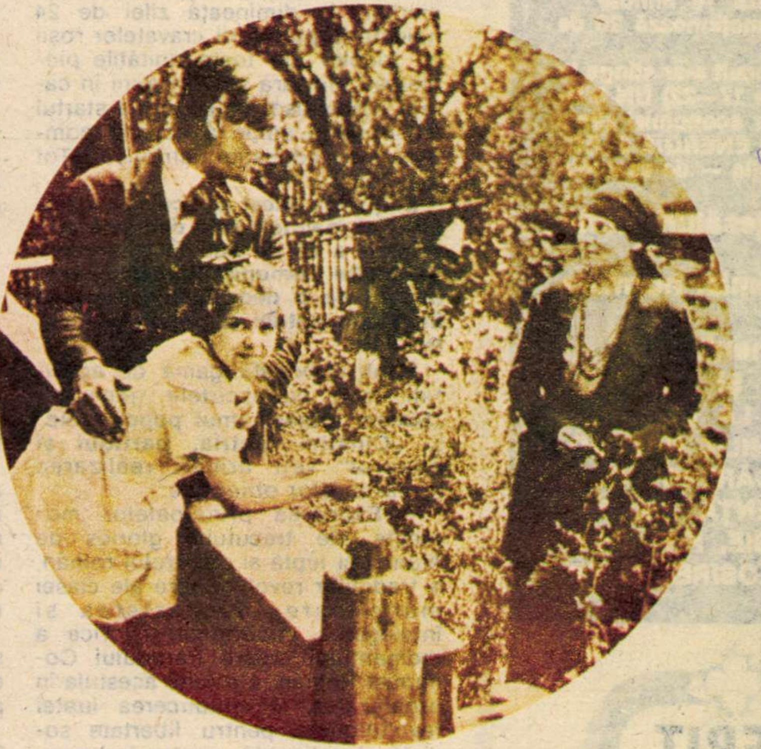

Cînd venise în Maieru, băiatul nici nu împlinise trei ani. Drumul făcut din Lăpuș pînă aici, dormitînd în căruță, va fi evocat mai tîrziu de către scriitor drept cea dintîi amintire a existenței lui. Ea este mai mult de ordin auditiv:

«Părea că se oprise căruța; încetase zgomotul roților, un zgomot în care intra scîrțîitul ușor al osiilor și hîrîitul monoton al obezilor brăzdînd adînc trupul pietros al șoselei. Poate că tocmai încetarea bruscă a acestui zgomot adormitor prin insistența lui mi-a deșteptat și mi-a deschis conștiința. După o tăcere de cîteva clipe, am auzit deodată un zgomot nou, ciudat, zgomotul pe care-l face, cînd se sparge, o tablă de sticlă acoperită cu ștofă. Imediat apoi glasul tatii, cunoscut: „Na, că s-a spart ceva!" Și după el glasul mamei, mai liniștitor pentru mine, deși atunci glasul părea speriat: „Vai de mine, numai să nu se fi prăpădit oglinda cea mare!" Amîndurora le-a răspuns, nepăsător, mormăind somnoros, un glas necunoscut: „Apoi că prea multe catrafuse"... Glasul acesta străin a fost întrerupt și acoperit de un sunet metalic, clar și dulce, de clopoțel, scuturat nervos: calul, extenuat, încerca desigur să-și scuture osteneala din oase...»

Amintind cum în vara lui 1927, la invitația prietenului Ioan Cioarba, s-a retras ca să scrie în clădirea școlii din Maieru, marele romancier notează: „Școala era veche, cu o grădină care mergea pînă la malul Someșului. Scriam numai noaptea, ca totdeauna, într-o liniște ideală. Cînd deschideam ferestrele, se auzeau apele Someșului murmurînd parcă numai amintiri. În școala aceasta, cu mulți ani în urmă, făcusem și eu primele clase primare, învățător fiind tatăl meu. Deseori, mai ales în primele nopți mă pomeneam copleșit de amintirile copilăriei, întorcîndu-mă înapoi cu gîndul ca să-mi regăsesc jocurile și bucuriile, în loc să isprăvesc aventurile eroului meu din **Ciuleandra**".

Despre anii petrecuți de școlarul Liviu Rebreanu în comuna Maieru este elocventă și următoarea mărturisire: „Cele dintîi plăceri ale slovei tipărite și ale științei de carte tot în Maieru le-am avut, în forma primelor lecturi care m-au pasionat, **Poveștile ardelenești** ale lui Ion Pop Reteganul, vreo cinci volume, pe care le-am recitit cu dragoste înfiorată de vechi amintiri chiar și acum cîțiva ani. Smeii, și zînele, și balaurii, și cîinii năzdrăvani și toate minunile cuprinse în basmele pe care le citeam, căutam să le găsesc, în zilele următoare, însoțit de numeroși tovarăși voinicoși ca și mine, pe dealurile și rîpele de pe malurile Someșului, pe măgurile înalte, pe tot cuprinsul hotarului comunal."

De Maieru – afirmă scriitorul – se leagă „primele impresii care au lăsat urme ce nu se pot șterge în toate domeniile percepției și ale conștiinței. De acolo mi-a rămas imaginea jocului românesc, așa cum l-am scris în capitolul întîiu din **Ion,** cu învîrtita, cu fetele care așteaptă să fie poftite, cu nevestele și bătrînele în grup separat de privitoare, cu bărbații care palavragesc cu gravitate. Acolo au trăit aievea lăutarii din **Ion,** și Briceag, și Holbea, și Găvan. De-acolo am luat dracii de copii care fac fel de fel de nebunii, fură buchetele de flori din mîinile fetelor emoționate, se adună lîngă cei ce joacă..."

„În Maieru – conchide scriitorul – am trăit cele mai frumoase și mai fericite zile ale vieții mele. Pînă ce, cînd să împlinesc zece ani, a trebuit să merg la Năsăud, la liceu. De la Maieru pînă la Năsăud, cale de cinci ore cu trăsura, am plîns amarnic, parcă instinctul mi-ar fi spus că nu voi mai avea niciodată bucuria de viață ce am simțit-o în comuna mare, bogată, de la poalele Ineului, cel cu zăpada eternă..."

NICOLAE GHERAN

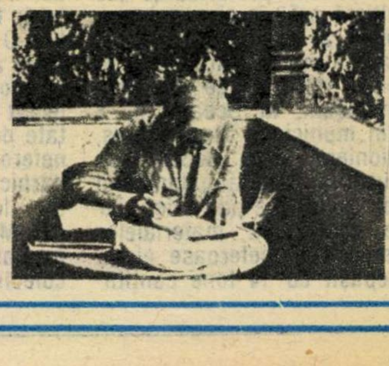

SEMICENTENAR

Nicolae Labiş

POETUL „PRIMELOR IUBIRI“ ŞI AL „LUPTEI CU INERŢIA“

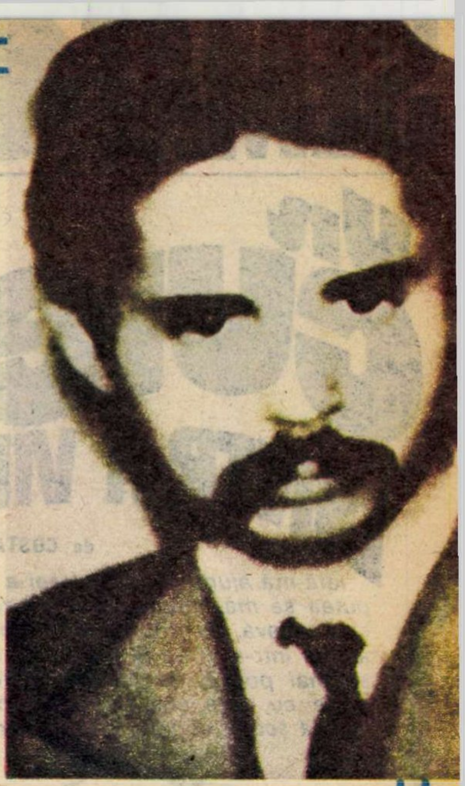

Am văzut Mălinii în toate anotimpurile, primăvara, cînd ochii mei au căutat în zadar tufele de... mălini, în tîrziul verii, cînd casele somnolau, aromite de soare sub ploi de lumină mierie, toamna, la despodobirea bizantină a pădurilor şi, bineînţeles, iarna, atunci cînd oamenii satului vin pe geruri năprasnice, cu capul descoperit, spre a evoca în decembrie şi naşterea şi moartea celui ce a fost Nicolae Labiş.

Să intrăm însă în Mălini călăuziţi de chiar vocea (cuvintele) lui Nicolae Labiş: „În poezia mea veţi intra ca-ntr-un sat de munte; veţi vedea întîi neobişnuitul. Veţi remarca frumuseţea sălbatică a locurilor; iarna veţi simţi în nări miros de lupi şi de fum; vara miros de fîn şi de răşină – totul îmbibat cu ceva care aduce a sudoare şi a pămînt – pămînt adînc... Veţi afla despre flăcăii noştri că-s voinici ca brazii sau unii bicisnici ca tufa. Despre fetele noastre că-s ca florile – de cicoare sau cucută.

Dar pe încetul totul va prinde contur şi după mai îndelungată convieţuire veţi intra în firea adîncă a vieţii poeziei mele, ca în adîncul vieţii pătimaşe a unui sat de munte“.

Ar fi greu să te slujeşti de alte cuvinte pentru a realiza o imagine de un mai profund dinamism sintetizator decît aceasta care defineşte, emblematic, rostul unei creaţii şi fixează într-acelaşi timp spaţiul de care ea s-a lăsat luminată.

Cărţi poştale ilustrate vîndute la chioşcuri, în ţară ori chiar în casa-muzeu, ne înfăţişează o clădire cu totul modestă în alcătuirea ei: trei odăi, un cerdăcuţ de lemn susţinînd pe patru stîlpi graţios sculptaţi o intrare pur decorativă, spre pod (oare în acest minuscul cuib visa Labiş să-şi facă un „turn“ solitar?) cu scînduri dispuse vertical, bine vopsite şi cu extremităţi rotunjite abil din ferăstrău. Acoperiş „spart“ de numai un horn, pereţii bine humuiţi, înainte de a primi voiosul var, trepte minuscule conducînd spre cerdăcuţ.

Un pat, un garderob, o noptieră, toate de culoarea lemnului de tei, lustruit. Scoarţe ţărăneşti cu gigante motive florale pe pereţi şi pe podele. Pe măsuţa de sub fereastră, cîteva caiete îngălbenite. Creioane boante. Cîteva cărţi avînd pe coperta interioară semeaţa iscălitură a posesorului: **Labiş E. Nicolae — elev** sau **Labiş E. Nicolae — utemist** ori, în tomurile din vremea carierei literare, acel sobru **N. Labiş** caligrafiat cu minuscule. Un aparat de radio „Hornyphon“, care tace cam de multişor. Cîteva jucării.

Iarna vin aici poeţi din toate colţurile ţării, rostesc versuri emoţionante între pereţii în care parcă n-a apucat să **stea** nimeni şi se lasă vrăjiţi de intimitatea – deloc muzeală – oferită de întîlnirea cu un loc uniç şi cu o amintire şi ea fără pereche. Cîteva documente îi familiarizează cu începuturile scriitorului Labiş.

Un caiet intitulat „Antologie şi informaţii literare“, o compoziţie şcolară în care cineva vede o parafrază la Vlahuţă („Jalbă din secolul trecut“) şi multe, foarte multe desene. Portrete (Eminescu, Gorki, Puşkin, dar şi... Margareta Labiş), caricaturi şi – atenţie! un adevărat tablou compus cu previziune poetică. A fost executat în 1949 şi înfăţişează (după o descriere a lui M.R. Iacoban) un pîrîu, brazi oglindiţi în unde, două siluete omeneşti, o puşcă şi, într-un colţ, furişată ca un abur de seară, o **căprioară** timidă, escortîndu-şi puiul la izvor.

Fără să vrei, îţi şopteşti:

„Ea s-arată săltînd şi se opri
Privind în jur cu-n fel de teamă
Şi nările-i subţiri înfiorară apa,
Cu cercuri lunecoase de aramă“.

Ne-au rămas de la Nicolae Labiş un mare număr de poezii tipărite. Un şi mai mare număr de poeme pregătite pentru a forma materia cărţii **Lupta cu inerţia** şi socotite postume – recuperabile într-o ediţie critică – un număr neverosimil de improvizaţii (păstrate ori dăruite celor apropiaţi), ciorne („Crîmpeie de idei neterminate“), poezii pentru copii, articole, încercări dramatice, scrisori, semn că am fi avut în Labiş un autor total, necantonat într-un anume gen de literatură.

La numai 21 de ani, poetul venit din Moldova Eminescului îşi încheia opera şi viaţa în Bucureştii lui Pann. Cîţi poeţi s-au exprimat cu pregnanţă în spaţiul dintre adolescenţă şi abia începuta tinereţe? Arghezi, Barbu, Blaga, Macedonski de s-ar fi şters din viaţă la 21 de ani ne-ar fi lăsat amintirea lor doar în generoase liste enumerative. Unul singur dintre cei mari, acelaşi, mereu acelaşi, unicul, inegalabilul Eminescu, ar fi împodobit cu frumosul lui nume un capitol de poezie românească (pînă la 21 de ani scrisese „Mureşanu“, „De ce să mori tu?“, „Venere şi Madonă“, „Epigonii“ şi „Mortua est“!).

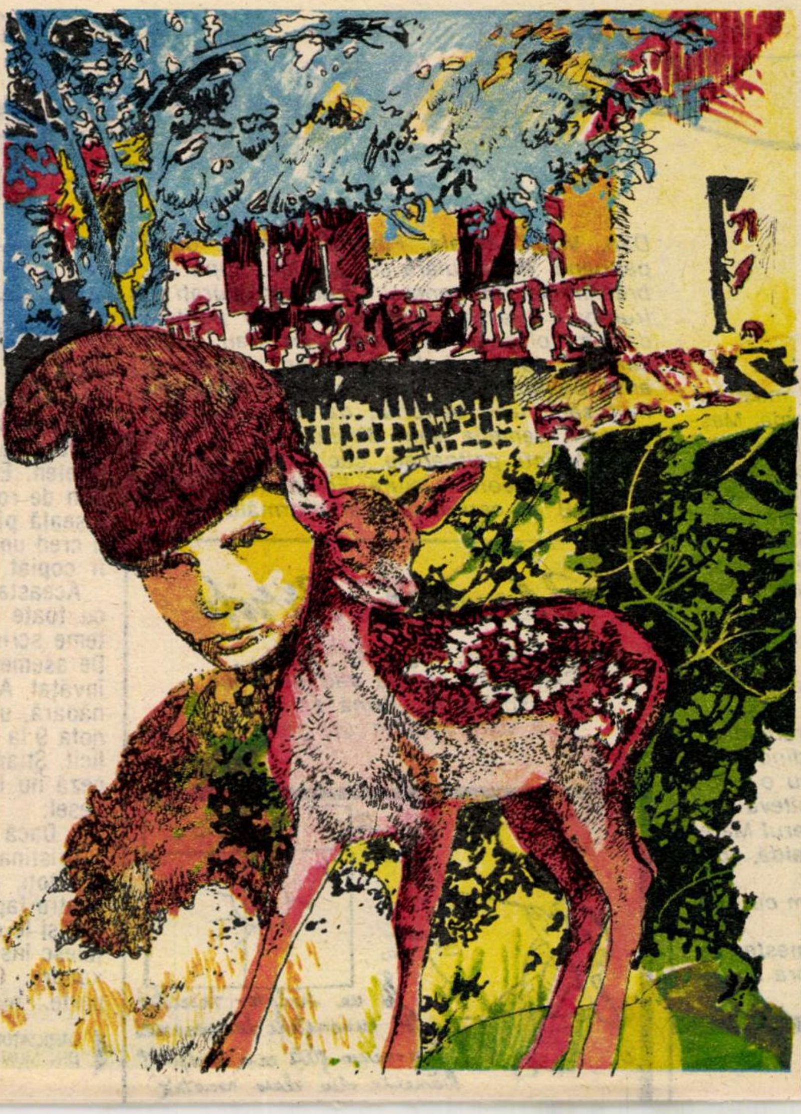

Dar nu doar precocitatea conferă putere de miracol poeziei lui Nicolae Labiş, ci forţa cu care – pe linia celor mai fertile tradiţii – a făcut poezie **nouă**, determinată de o istorie nouă, într-o epocă pe care unii o socoteau puţin propice exploziei lirice. I-a fost dat lui Nicolae Labiş să fie un adevărat ctitor de poezie modernă şi urma pe care a lăsat-o în conştiinţa noastră a fost (şi rămîne) copleşitoare. O întreagă generaţie şi-a subsumat efortul sub memoria luminoasă a poemelor sale şi identificăm influenţe ale acestor poeme şi în lucrările unor mai tineri poeţi care, în aparenţă, par deosebiţi ca formulă de incantatorul „primelor iubiri“, dar, mai ales, al „luptei cu inerţia“.

Labiş a grăbit reintîlnirea poeziei noastre de după război cu căile de acces la tradiţiile clasice, s-a rostit incantînd daruri şi frumuseţi elementare ale naturii noastre psihice într-o limbă literară melodioasă, dar sobră, lipsită de expresii „neaoşe“ şi îmbogăţită cu cele mai moderne şi mai neaşteptate formulări.

„Acoperişul“ ciudat, acoperişul unic al poeziei lui a fost luat de vînt înainte de a fi fost fixat pe căpriori la 21 decembrie 1956. Casa e retezată ca de sabie, o ţeastă sublimă. Dar există edificiul, cu primele lui cămări în care adolescentul, e drept, n-a mai apucat să pună ordine, există acele versuri care îl îndreptăţeau pe G. Călinescu să-l socotească a fi un poet „pe deplin exprimat...“.

Dictînd pe un pat de spital ultimele catrene ale unei activităţi lesne de constituit în **operă,** Labiş a imaginat pasărea fantastică ce-i va culege urmele şi a sperat să rămînă o amintire frumoasă. El, orgoliosul adolescent, se sfîrşea visîndu-se cu modestie **doar** o amintire frumoasă.

GH. TOMOZEI

SEMAFOR

Un cuier DINTR-A VIIIa B

de **COSTACHE ANTON**

Iată-mă ajuns cuierul clasei a VIII-a B. Aş putea să mă bucur. Aş putea zice chiar că sînt cineva. Pentru că nu-i deloc uşor să ajungi într-a VIII-a B şi să rămîi întreg, adică să mai poţi fi de folos. Cuierele din alte clase cu care stau aproape toată vara în curtea şcolii, undeva în apropierea magaziei de lemne, nu trec toate examenul meşterului Matei. Multe sînt trimise la reformă. Meşterul Matei e îndrumătorul atelierului de tîmplărie. Însă el execută şi toate lucrările de reparaţii din şcoală. Cred că pentru mine are o simpatie deosebită sau ceva în genul acesta pentru că ori de cîte ori îşi începe reparaţiile pe mine mă caută întîi şi cum mă zăreşte printre celelalte cuiere, se apropie şi mă întreabă, fără să-şi ascundă bucuria:

– Ce faci, bătrîne? Mai rezişti, mai rezişti? Încă nu te-au dat gata?

Cu băgare de seamă, să nu mă vatăme, sînt adus lîngă masa lui de lucru şi supus unor migăloase şi binefăcătoare remedieri. Schimbînd ici o şipcă, punînd dincolo o pană, întărind sau lustruindu-mi cu o cîrpă moale fiecare cui în parte, după cîteva ore, uneori chiar după cîteva zile, meşterul Matei mă mîngîie cu palma lui mare şi caldă, spunînd:

– Eşti, gata, bătrîne. Să ne vedem cu bine la anul.

Scăpat de pe masa de lucru a meşterului Matei, am fost dus undeva în umbra şopronului de lîngă magazia de lemne. Însă n-am avut şansa să stau prea mult acolo. Am văzut oprindu-se doi voinici cu pantaloni scurţi, decoloraţi de soare şi cu nişte maiouri care îşi pierduseră culoarea. Unul dintre ei, cum m-a zărit, a spus: „Uite, Sorine, cuierul nostru dintr-a patra". Sorin m-a privit lung, mirat: „Da? Eşti sigur, Dane? După ce-l recunoşti?" „Cum? Ai uitat? Imaginile astea făcute la cercul de pirogravură, nu-ţi mai spun nimic?" „A! Da, ai dreptate", a spus Sorin cu o totală indiferenţă. Aproape în aceeaşi clipă m-am simţit înşfăcat, purtat pe sus şi numai după cîteva minute am ajuns în clasa a VIII-a B, cîndva, demult, a IV-a B. Am recunoscut imediat soba dintr-o teracotă brună ca blana de urs, cele trei ferestre înalte, acoperite pînă la jumătate cu perdeluţe brodate la cercul mîinilor îndemînatice şi, bineînţeles, fresca de pe peretele de lîngă uşă, lucrată de elevii de la cercul de pictură. Cei doi băieţi au ieşit şi eu am încercat pe loc un sentiment de satisfacţie, de bucurie, ba chiar de exaltare. Mă aflam din nou în clasa în care petrecusem cele mai frumoase ore, zile, săptămîni, trimestre. Elevii clasei a IV-a B m-au primit din partea elevilor mari, dintr-a opta. Nu-mi amintesc prea multe despre elevii de-atunci, dintr-a VIII-a. Ştiu atît că m-au adus într-a IV-a B, unde am fost primit sărbătoreşte. Restul se leagă de cei dintr-a IV-a B, toţi copii frumoşi, cuminţi, curaţi, ordonaţi. Nu intrau niciodată în clasă fără să treacă întîi pe la mine. Aş putea zice că eu eram amfitrionul. Veneau pe rînd, fără să se bulucească sau să se înghesuie şi îşi lăsau paltoanele, fularele, căciulile. Încălţările de stradă le lăsau pe culoar, în faţa uşii. Îmi plăcea să-i privesc în uniformele lor, băieţii tunşi frumos, fetele pieptănate, cu bentiţe albe. Îi ştiam după nume: Sorin, Camelia, Dan, Virgil, Mirela, Florina... Dar şi după paltoane, după fulare şi căciuliţe, după îmbrăcăminte, în general. Erau toţi curaţi şi frumoşi. Şi-aveau o sfiiciune şi-o politeţe care-mi plăceau. Sorin şi Dan erau poate cei mai politicoşi. Nu cu mine. Ei între ei erau politicoşi. Sorin venea totdeauna primul să-şi lase paltonul, dar dacă după el păşeau Camelia sau Mirela, aştepta să-şi lase ele întîi paltoanele, căciuliţele sau fularele. Ba, uneori, le ajuta. Era o clasă ideală a IV-a B, de care însă în anul următor m-am despărţit. Nu eu am vrut şi poate nici cei dintr-a IV-a B. Aşa s-a întîmplat. Cum tot întîmplarea a făcut să ne revedem. Trei zile am aşteptat într-o tensiune teribilă. Nu-i recunoscusem în cei doi voinici, nici pe Sorin, nici pe Dan. Fără să fac din asta o problemă, trebuie să spun că pe cîţiva dintre vechii mei prieteni abia-abia i-am recunoscut. Sorin, de pildă, cînd intră pe uşă, din prag îşi aruncă spre bancă servieta, iar de cum ajunge la bancă priveşte spre cuier, adica spre mine, şi aruncă de-acolo paltonul, apoi căciula, apoi fularul. Despre uniforma lui Sorin, ca să fiu sincer, mi-e greu să vorbesc. Pentru că, dacă aş vorbi de Sorin, ar trebui să vorbesc de neglijenţă, de comoditate, de nepăsare. Uneori mi-e greu şi să-l privesc. Fiindcă niciodată nu are toţi nasturii la haină, iar despre dungă la pantaloni nici nu se poate vorbi. E absentă cu totul. Dacă, prin absurd, în clasa a VIII-a B ar fi un concurs: cine nu şi-a călcat niciodată pantalonii sau cine nu şi-a dat niciodată ghetele cu cremă, o spun cu mare durere, Sorin ar ieşi primul. Dar nu numai el. Şi unii dintre ceilalţi ar ieşi primii... Da, da, să nu vă mire! Eu sînt un simplu cuier şi ca să scap de bombardamentele cu paltoane, căciuli şi fulare, ar trebui poate să închid ochii sau să-mi astup urechile. Să nu-i văd şi să nu-i mai aud. Sau să pot să-i accept pe unii dintr-a VIII-a B, aşa cum sînt: îngăduitori, prea îngăduitori cu neglijenţa şi dezordinea. Dar pot? Păi să închid ochii? Pot să-i aprob sau să fiu complice cu ei? Nu pot! De aceea, dragă Semaforule, îţi scriu, pentru că sînt sigur, numai tu o să mă înţelegi şi o să-mi dai soluţia să-i pot regăsi pe toţi elevii de odinioară, dintr-a IV-a B. Să regăsesc mai ales climatul clasei sau acel ceva greu de exprimat care-i unea, care-i făcea buni colegi şi buni prieteni.

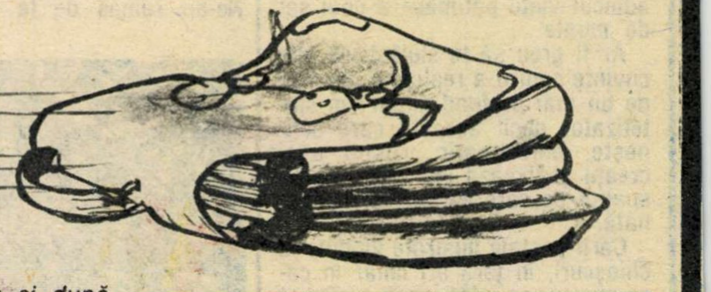

Unei şcolăriţe

Pieptănată, îngrijită,
Cînd spre şcoală văd că trece
Îi răspund la „Bună ziua"
Şi îi dau în gînd un zece!

G. ZARAFU

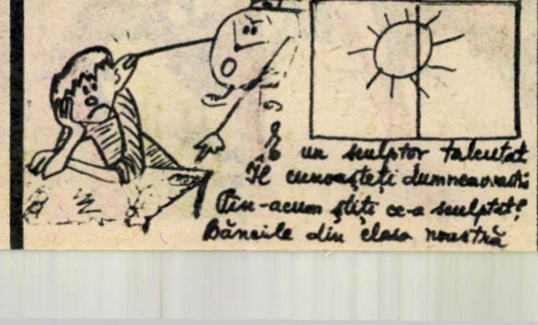

E un sculptor talentat
Îl cunoaşteţi dumneavoastră?
Pîn-acum ştiţi ce-a sculptat?
Băncile din clasa noastră

CARICATURĂ DE LA SEMAFORUL ŞCOLII NR. 12 DIN MUNICIPIUL BOTOŞANI.

POŞTA SEMAFOR

Dintre opiniile sosite la redacţie privitoare la dezbaterea despre prietenie de la rubrica Semafor din nr. 43, publicăm astăzi scrisoarea pionierei Alexandra Pleşanu din clasa a VII-a C, de la Şcoala nr. 29, Galaţi:

„După părerea mea, Alexandru nu este un prieten. Este numai un coleg care profită din plin de roadele muncii unui alt coleg şi care-i înşeală pînă şi pe tovarăşii profesori. Aceştia îl cred un elev bun şi nu pot concepe ca el să fi copiat după alt coleg.

Aceasta nu este de mirare. Există copii care, cu toate că nu-şi scriu, prezintă caietele cu teme scrise (dar nemuncite de ei, ci copiate). De asemeni, elevi care „ştiu" lecţia fără s-o fi învăţat. Am şi eu astfel de colegi în clasă. Bunăoară, un coleg de-al meu, Laurenţiu, a luat nota 9 la franceză. În pauză m-am dus să-l felicit. Ştiam că e un elev de 6 şi 7, iar la franceză nu învăţa aproape niciodată. El mi-a zis vesel:

– Dacă nu era Cristina, nu luam decît 7.

Cristina este, într-adevăr, foarte preţuită de noi toţi, dar sînt unii care o preţuiesc doar pentru faptul că le trece cu vederea unele abateri şi le dă caietele să copieze. Aceştia o preţuiesc însă aşa cum era preţuit colegul lui Alexandru. Cît au nevoie de ea, bine. Mai departe... nimic."

? Ați întrebat? Vă răspundem! !

Cititorul nostru PAVEL CERNEA din Arad dorește să devină mecanic de locomotivă. Ne întreabă ce școală trebuie să urmeze?

Adresîndu-ne Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor, am aflat că în numeroase centre din județele țării — Timișoara, Cluj, Iași, Arad, Constanța, Craiova, Brașov, Sibiu, Galați s.a. — se află licee industriale cu profil feroviar. Deci prima treaptă — clasa a IX-a și a X-a — trebuie urmată la aceste licee. În cea de-a doua treaptă, cei ce se prezintă la concurs pentru clasa a XI-a trebuie să susțină, mai întîi, un riguros examen medical (vedere, auz, memorie, reflexe — perfecte), numai apoi vor intra în examenele teoretice. Spre a deveni mecanic de locomotivă trebuie să optezi pentru meseria electromecanic — reparații locomotive. Practica acestor ultimi doi ani de școală se efectuează în depou. După absolvirea liceului, mai urmează o specializare de un an pentru a deveni, deocamdată, ajutor mecanic. După cinci ani de activitate în această calitate, urmează o specializare de încă un an. Apoi poate fi obținut carnetul de conducere a locomotivei.

Un drum lung, parcurs spre împlinirea unei meserii pe cît de frumoase, pe atît de grele, de răspundere!

Eu știam că ursul doarme iarna. Am aflat însă că el nu hibernează. Cum se explică?... ne întreabă MIA DONOSE din Bacău.

Mai multe animale ale padurii hiberneaza. Printre ele liliacul, ariciul, popîndăul, marmota. Hibernarea presupune scăderea numărului de respirații la 2—5 pe minut (fața de 60—90 în restul timpului). Bătăile inimii scad și ele, sîngele circulă mai încet, iar temperatura corpului animalelor scade pînă la 10 grade.

Nu acesta este cazul ursului, care, deși doarme mult și nu se hrănește, trăind din rezervele sale de grăsime, nu manifestă celelalte caracteristici amintite ale hibernării. În cursul somnului de iarnă, care durează două-trei luni, bătăile inimii ursului nu scad, circulația sîngelui nu se modifică, iar temperatura corpului scade foarte puțin. Din acest somn, ursul se trezește ușor. Pentru ursoaică iarna este o perioadă importantă, deoarece acum se nasc puii, care trebuie alăptați.

ANTON MARINESCU din Tîrgoviște ne cere date noi privind automobilul electric.

Automobilul electric a intrat din nou în actualitate în urma realizării unei baterii care permite autovehiculului o autonomie de deplasare de 320 km. În felul acesta va putea fi depășit unul din principalele inconveniente de care se izbesc cercetătorii care și-au propus să facă din autovehiculele electrice nepoluante mijloacele de transport ale viitorului.

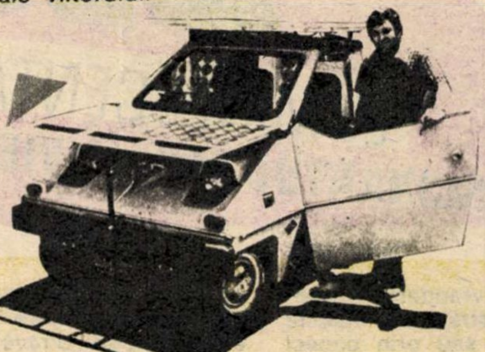

În prezent, în lume există peste 100 000 de autovehicule electrice, care au însă inconvenientul că trebuie să-și reîncarce bateriile la fiecare 80—160 km. Un important număr de automobile electrice se află în dotarea serviciilor poștale.

Specialiștii acordă atenție și creării automobilului hibrid, dotat atît cu motor electric cît și cu motor cu explozie. El va folosi benzină numai în călătoriile lungi, ceea ce înseamnă că nouă zecimi din timp va funcționa doar ca automobil electric.

În același timp, se fac încercări de realizare a unor automobile acționate de energia razelor solare. Un astfel de prototip vă prezentăm în fotografie. Panourile cu celule fotosolare sînt amplasate pe acoperiș și pe capota din față.

Surpriza numărului

Flori de toamnă

Și totuși, iată, florile pot să nu țină seama de anotimp! Gingașele orhidee și bromelii de la tropice înfruntă aerul rece, garoafele roșii, galbene sau albe par nemuritoare, palmierii sau ferigile exotice se simt... ca acasă! Aici, în elegantele săli expoziționale de la Dalles, timp de cîteva zile, optzeci de specii floricole aduse din întreaga țară, de la stațiunile experimentale și de cercetare — flori dintre cele mai frumoase, unele cunoscute pînă acum numai de creatorii lor — au încîntat privirile tuturor iubitorilor de frumos.

TROFEELE VACANȚEI

Rezultatele concursului

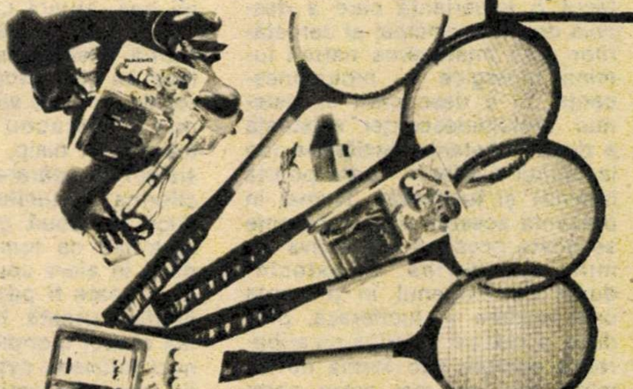

Prin tragerea la sorți a răspunsurilor exacte la concursul „Trofeele vacanței", s-au acordat cîștigătorilor următoarele premii:

PREMIUL I: 10 radioreceptoare portabile RIC — Mariana Nițu, Comanca, Olt; **Marcela Bursesc,** Sălașu de Sus, Hunedoara; **Oana Jijie,** Slobozia, Ialomița; **Neluța Văsii,** Tîmna, Mehedinți; **Neli Santeiu,** Sebeș, Alba; **Leontin Aldea,** Roșia, Sibiu; **Cosmina Popovici,** Adămuș, Mureș; **Cătălina Lascu,** Racovița, Brăila; **Minodora Câmpean,** Solona, Sălaj; **Eugenia Bădilă,** Cîmpulung, Argeș.

PREMIUL II: 10 perechi de patine pe rotile — Mihai Stan, Tulcea; **Codruța Boșa,** Tg. Mureș, Mureș; **Liliana Orășan,** Sighișoara, Mureș; **Mihai Sorin Blaj,** Bălan, Harghita; **Cristina Hanganu,** Girov, Neamț; **Daniel Diaconescu,** Apele Vii, Dolj; **Adrian Bota,** Gherla, Cluj; **Maria Tuc,** Cerna, Vîlcea; **Cristian Sulugiuc,** Unirea, Tulcea; **Octavian Trofin,** Tătărani, Vaslui.

PREMIUL III: 10 rachete badmintin — Nicoleta Roma, Rovine, Ialomița; **Cătălin Ciornei,** Tudora, Botoșani; **Costel Meșter,** Batăr, Bihor; **Simona Lepădatu,** Videle, Teleorman; **Cătălin Verdeș,** Tg. Frumos, Iași; **Justina Dragomir,** Provița de Jos, Prahova; **Vasile Anghel,** Cîmpina, Prahova; **Georgiana Mihalache,** Bîrlad, Vaslui; **Lucian Macavei,** Bistrița, Bistrița-Năsăud; **Ocneriu Daniel,** Sibiu.

S-au mai acordat 270 de diplome și mențiuni.

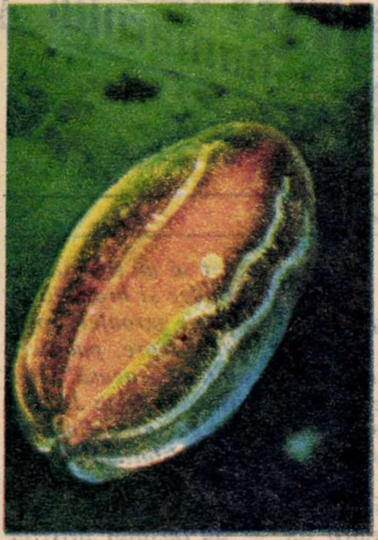

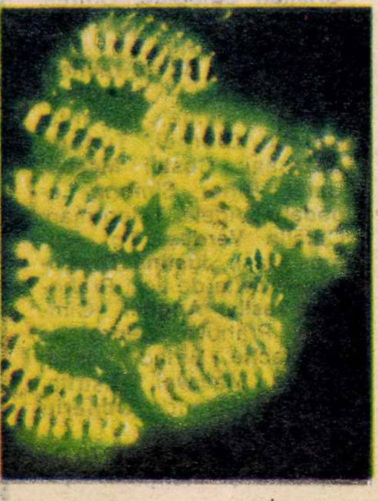

BIO-LUMINESCENȚA, FASCINANTUL FOC AL VIEȚII

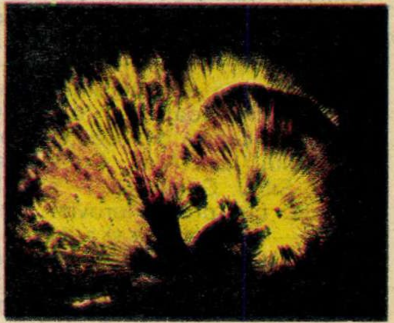

Ați observat vreodată, în nopțile de vară, strălucind risipite printre ierburi sau prin copaci minuscule picături de lumină lunară? Sînt licuricii care comunică între ei prin acest „limbaj" luminos.

De multă vreme ciudatele „focuri vii" care se aprind la intervale regulate în noapte au stîrnit curiozitatea oamenilor de știință care au descoperit că, pe lîngă licurici, numeroase alte viețuitoare atît vegetale, unele ciuperci de pildă, cît și animale — de uscat și de apă — produc lumină. Nimeni nu-și putea explica însă mecanismul interior al acestui fenomen.

În urmă cu trei secole, **Boyle** a constatat că unii licurici fără aripi, observați de el în Anglia, nu puteau emite lumină decît în prezența aerului. Pe atunci, el nu putea ști că oxigenul este componentul principal al aerului. Abia la sfîrșitul secolului trecut biologul francez R. Dubois a făcut o experiență care a deschis drumul principal al cercetărilor spre înțelegerea naturii luminii biologice — bioluminescența. El a descoperit în sistemul bioluminescenței existența a două substanțe: **luciferina** (de la latinul lucifer = care poartă lumină) și **luciferaza.** Numai în prezența acestor două substanțe se poate produce respectiva lumină. Luciferina, amestecîndu-se cu oxigenul în prezența unei enzime — luciferaza, produce o reacție chimică ce eliberează energie sub formă de lumină. La cea mai mare parte dintre speciile bioluminescente, culoarea acestei lumini este albăstrie sau albastru-verzie și apare în numeroase puncte ale corpului. Unele produc însă lumină gălbuie sau roșietică. Spre deosebire de lumina produsă de electricitate, luminozitatea biologică nu degajă nici o căldură.

Bioluminescența, ca fenomen, are o istorie de cîteva miliarde de ani. Primele organisme producătoare de lumină au fost bacteriile. Lumina acestora a fost rezultatul reacțiilor din lupta pe care o duceau cu oxigenul plantelor verzi care era pentru ele o teribilă „otravă". Și astăzi există numeroase bacterii care, constrînse să trăiască într-o lume bogată în oxigen, se apără cum pot pentru a supraviețui. În lungul drum al evoluției, această capacitate de a produce lumină rece a fost utilizată mai apoi de alte organisme vii care fie că păstrează bacterii bioluminescente, ca simbiote, în corpul lor, fie că produc ele însele lumină.

La ce le folosește viețuitoarelor bioluminescența?

Unele, printre care și specii de protozoare marine, o produc pentru a se apăra de atacurile altor viețuitoare. **Noctiluca,** de pildă, un mic organism din planctonul marin, dacă este atinsă, emite o licărire vie. Împreună cu alte organisme bioluminescente, ea poate fi observată vara, producînd splendide fenomene luminoase pe apă, atunci cînd o barcă cu vîsle avansează pe o mare calmă. Fiecare lovitură de vîslă face să țîșnească în noapte un roi de luminițe vii. **Cypridina,** un mic crustaceu marin, care trăiește în nisip, dispune de un sistem de apărare particular. Luciferina și luciferaza sînt produse de două glande distincte care fac ca lumina să se producă în afara corpului ei. Cypridina poate fi păstrată mult timp în stare uscată. În cel de-al doilea război mondial, ofițerii japonezi foloseau cypridinele uscate ca izvor de lumină slabă, drept lanterne de buzunar. Alți crustacei dau o lumină atît de puternică, încît se poate citi ziarul.

În adîncurile mărilor europene, cercetătorii au descoperit adevărate grădini de pene de mare pitice — **Penatulla** —, un soi de corali de culoare roșie, care emit o lumină albăstrie. Alte minuscule viețuitoare luminoase sînt **Ctenophorele.** În lunile de toamnă și de iarnă acestea pot fi descoperite plutind în stratul superficial al apelor Mediteranei și al mărilor din Nord. Ele au forma unui mic pepene străveziu care emană o lumină vie, fosforescentă ce poate fi văzută de pe bordul vaselor.

Dacă unele viețuitoare produc lumină în scop de apărare, altele o folosesc pentru a lumina mediul ambiant în căutarea prăzii, deci în scop de atac. În adîncurile marine, acolo unde nu există lumină, trăiesc numeroase viețuitoare, între care cefalopode și pești, înzestrate cu organe destinate să producă lumină. Altele trăiesc în simbioză cu unele bacterii bioluminescente. În adîncurile Atlanticului trăiește o moluscă cefalopodă care a putut fi fotografiată la adîncimea de 1 500 m la propria ei lumină, grație celor douăzeci de „felinare" pe care le poartă pe brațe. O splendidă lumină produce și **Licoteuthis diadema,** cefalopod de adîncuri care a putut fi scos viu de membrii unei expediții marine. Pus în acvariu, cu o apă foarte rece, într-o încăpere obscură, el a strălucit în cele mai splendide culori ce se pot imagina. În Marea Japoniei trăiește și **cefalopodul-licurici** care în perioada de reproducere vine pentru a-și risipi lumina lîngă țărm.

În privința peștilor, aproape jumătate din cei care trăiesc în apele obscure sînt bioluminescenți. Ei își folosesc lumina ca mijloc de atac. Dar dacă la viețuitoarele marine bioluminescența este utilizată ca mijloc de apărare sau de atac, la insectele care trăiesc pe uscat aceasta este folosită ca mijloc de comunicare. Este cazul licuricilor în primul rînd și al unor coleoptere.

După cum vedeți, rolul bioluminescenței nu este același în toate mediile ambiante. Pe uscat și în apele dulci aceasta are o valoare cantitativ modestă. În mare însă, și în special în straturile abisale, bioluminescența are o valoare deosebită în perpetuarea vieții numeroaselor specii care își duc existența aici.

ECATERINA ROȘCA

Chromatica

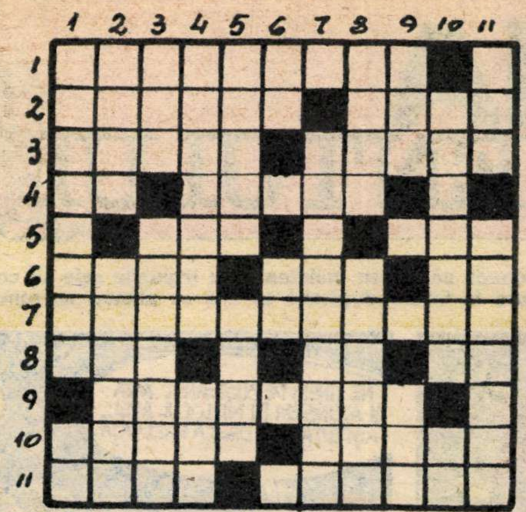

ORIZONTAL: 1) Ruginii: 2) Culoare dominantă toamna. Compromis între roșu și negru. 3) Nici blond, nici brunet. Culoarea lui preferată e galbenul. 4) Țep! Negru la inimă. 5) ... Negru, afluent al Oltului (neart.). Aproape obez! 6) De culoarea cafelei. Roibi pe spate! Posed. 7) Pălite. 8) Există! Jet! Aur. 9) Decolorare. 10) Plantă cu flori albe-gălbui. Șterși. 11) Continent. Cu fața tuciurie.

VERTICAL: 1) Maronie. Neagră la picioare! 2) Negru. Fricos tare. 3) Livadă (trans.). Galben cu nuanțe roșietice. 4) Vede negru în fața ochilor. Postav. 5) Oxid roșu de plumb. Mov. 6) Cămașă înflorată. Cuib! 7) Cu fața ca de ceară (pl.). 8) Nu-i nimeni pe margini! Cu totul. 9) Rîu în R.P. Chineză. Localitate în Franța. 10) Culoarea bunului simț. Nichel. 11) Cu părul alb. Roșietic.

DICȚIONAR: BEZ, IBI, EXI, RAT, IMEN, IAL, ERR.

RADU STOIANOV
Oltenița

ASTĂZI
ÎNCEPE
UN NOU

CONCURS

ARENA MATEMATICIENILOR

În urma apariției articolului prin care v-am solicitat opiniile în legătură cu concursurile care urmează a fi organizate de redacție pentru voi, am primit un mare număr de scrisori.

Potrivit părerilor exprimate în aceste scrisori, am și lansat noile concursuri, între care „Semafor" și „Enigmele lui Dorel".

Astăzi — desigur, tot în urma opțiunilor voastre — decolează noul concurs „Arena matematicienilor". El este condus de colaboratorul nostru, ing. Liviu Macoveanu.

Începem, așadar, publicarea primei serii de probleme — cîte una pe săptămînă, timp de 10 numere.

La încheierea acestei serii, veți trimite toate cele zece rezolvări într-un singur plic.

Adresa la care sînt așteptate rezolvările este: revista „Cutezătorii", București, Piața Scînteii nr. 1, Cod 71 341. Specificați pe plic: „Arena matematicienilor".

Premiile vor consta în truse de desen tehnic, rigle de calcul inginerești și culegeri de probleme.

Haideți să vedem — și să vedeți! — cît de buni matematicieni sînteți!

Problema
1

Se dau egalitățile de mai jos:

1 1 1 1 1 = 10

2 2 2 2 2 = 10

3 3 3 3 3 = 10

4 4 4 4 4 = 10

5 5 5 5 5 = 10

6 6 6 6 6 = 10

7 7 7 7 7 = 10

8 8 8 8 8 = 10

9 9 9 9 9 = 10

Precum se observă, din egalitățile de mai sus lipsesc semnele matematice necesare dintre cifre. Notați voi aceste semne (de adunare, scădere, înmulțire, împărțire, ridicare la putere, extragere de radical etc.), astfel ca pe fiecare rînd să rezulte efectiv egalitatea cu 10.

CE ȚI-A PLĂCUT DIN ACEST NUMĂR? CE AI DORI SĂ MAI PUBLICĂM?

UN MARE CONCURS CU PREMII

DESCHIS TUTUROR CUTEZĂTORILOR:

„COPIII ÎN ARTA PLASTICĂ ROMÂNEASCĂ"

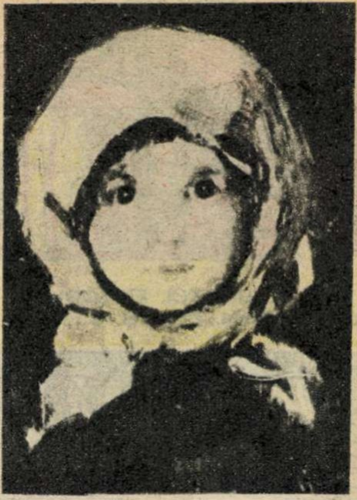

URMĂRIȚI-L ÎN

ALMANAHUL Cutezătorii 1986

SE ACORDĂ • O BICICLETĂ
• PATINE PE ROTILE • ALBUME DE ARTĂ

Fiecare cutezător — un participant la concurs!

• •

TICUȚĂ CEL UITUC

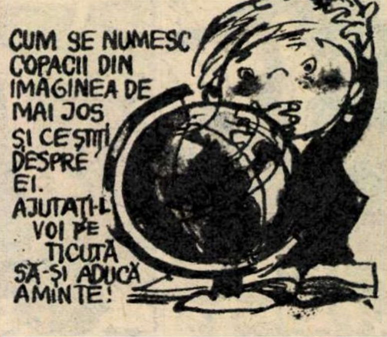
CUM SE NUMESC COPACII DIN IMAGINEA DE MAI JOS ȘI CE ȘTIȚI DESPRE EI. AJUTAȚI-L VOI PE TICUȚĂ SĂ-ȘI ADUCĂ AMINTE!

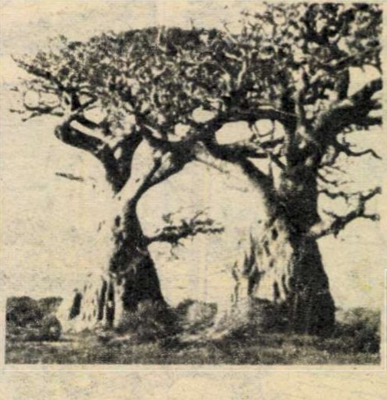

CÎTE FRUNZE AU CĂZUT DIN ARBORII TOAMNEI?

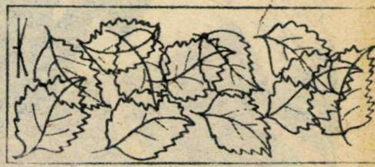

Coperta noastră:

Foto: Mihai Niedl

Elevi ai Școlii nr. 1 din Cernavoda, în vizită pe unul din șantierele de construcții de locuințe din orașul de pe malul Dunării.

Cutezătorii 47

Redactor șef: ION IONAȘCU; Secretar responsabil de redacție: OVIDIU ZOTTA.

Prezentarea artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Responsabil de număr: MARGA MICU.

Prezentare tehnică: ION MIHĂESCU

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia". TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64–66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază.

Index 41836 12 pagini 1,50 lei

Scenariu : TUDOR POPESCU
Desene: VALENTIN TĂNASE şi RADU VINTILESCU

TAINA PERGAMENTULUI

REZUMATUL EPISODULUI PRECEDENT: Decebal este vestit de o iscoadă că Traian înaintează cu legiunile sale să cotropească Dacia. Decebal ia măsuri de apărare şi-i trimite pe Dadas şi pe Zuro în tabăra duşmană să afle ce planuri au romanii.

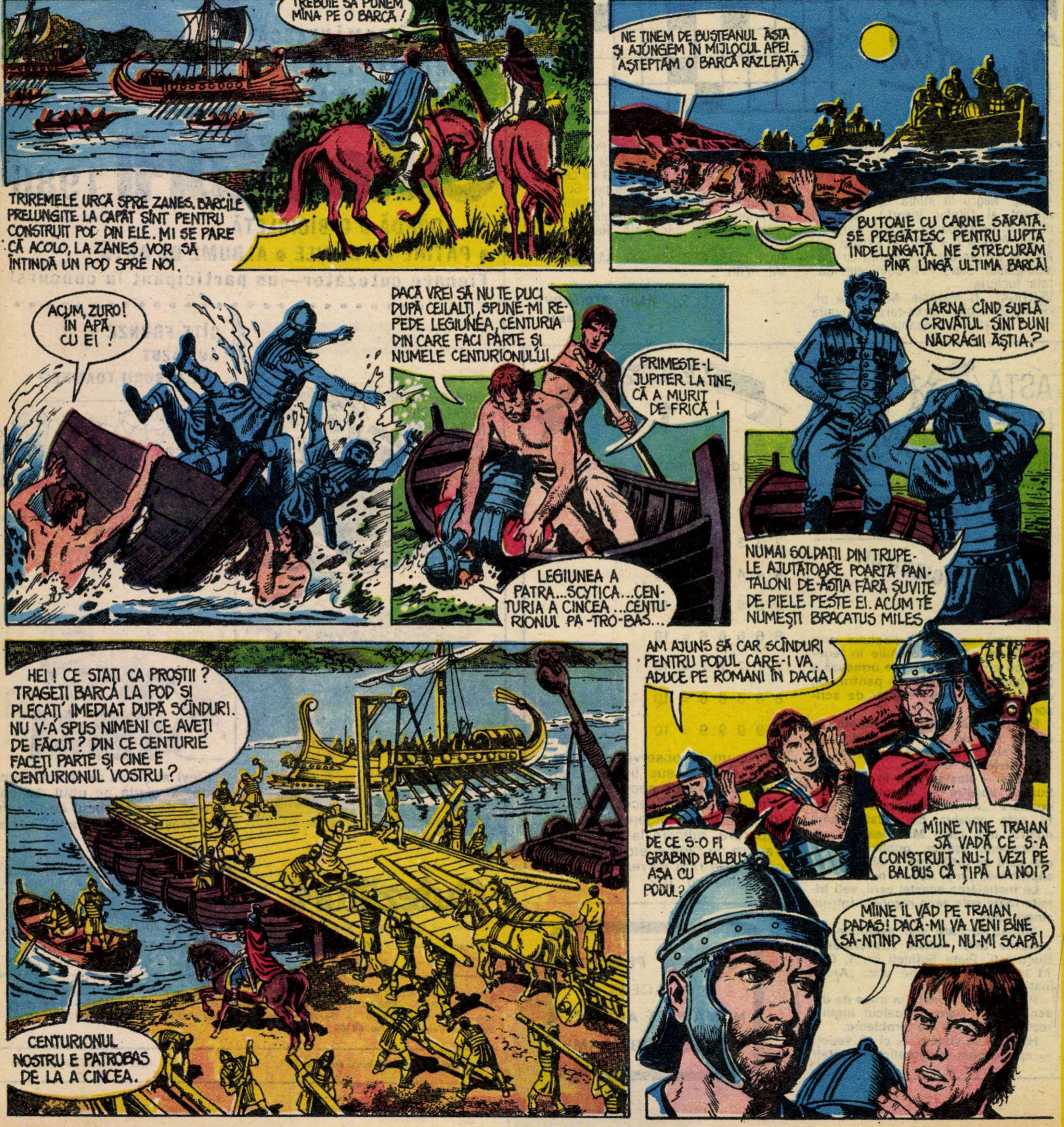
TREBUIE SĂ PUNEM MÎNA PE O BARCĂ!
TRIREMELE URCĂ SPRE ZANES. BĂRCILE PRELUNGITE LA CAPĂT SÎNT PENTRU CONSTRUIT POD DIN ELE. MI SE PARE CĂ ACOLO, LA ZANES, VOR SĂ ÎNTINDĂ UN POD SPRE NOI.
NE ȚINEM DE BUȘTEANUL ĂSTA ȘI AJUNGEM ÎN MIJLOCUL APEI... AȘTEPTĂM O BARCĂ RĂZLEAȚĂ.
BUTOAIE CU CARNE SĂRATĂ. SE PREGĂTESC PENTRU LUPTĂ ÎNDELUNGATĂ. NE STRECURĂM PÎNĂ LÎNGĂ ULTIMA BARCĂ!
ACUM, ZURO! ÎN APĂ, CU EI!
DACĂ VREI SĂ NU TE DUCI DUPĂ CEILALȚI, SPUNE-MI REPEDE LEGIUNEA, CENTURIA DIN CARE FACI PARTE ȘI NUMELE CENTURIONULUI.
PRIMEȘTE-L JUPITER LA TINE, CĂ A MURIT DE FRICĂ!
LEGIUNEA A PATRA... SCYTICA... CENTURIA A CINCEA... CENTURIONUL PA-TRO-BAS...
IARNA CÎND SUFLĂ CRIVĂȚUL SÎNT BUNI NĂDRAGII ĂȘTIA?
NUMAI SOLDAȚII DIN TRUPELE AJUTĂTOARE POARTĂ PANTALONI DE-ĂȘTIA FĂRĂ ȘUVIȚE DE PIELE PESTE EI. ACUM TE NUMEȘTI BRACATUS MILES
HEI! CE STAȚI CA PROȘTII? TRAGEȚI BARCA LA POD ȘI PLECAȚI IMEDIAT DUPĂ SCÎNDURI. NU V-A SPUS NIMENI CE AVEȚI DE FĂCUT? DIN CE CENTURIE FACEȚI PARTE ȘI CINE E CENTURIONUL VOSTRU?
CENTURIONUL NOSTRU E PATROBAS DE LA A CINCEA.
AM AJUNS SĂ CAR SCÎNDURI PENTRU PODUL CARE-I VA ADUCE PE ROMANI ÎN DACIA!
DE CE S-O FI GRĂBIND BALBUS AȘA CU PODUL?
MÎINE VINE TRAIAN SĂ VADĂ CE S-A CONSTRUIT. NU-L VEZI PE BALBUS CĂ ȚIPĂ LA NOI?
MÎINE ÎL VĂD PE TRAIAN, DADAS! DACĂ-MI VA VENI BINE SĂ-NTIND ARCUL, NU-MI SCAPĂ!

(Va urma)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

48

JOI, 28 NOIEMBRIE 1985
ANUL XIX (NR. 947)

Din sumar:
- Țara muncii, țara învățăturii
- 1 Decembrie 1918
- Oamenii de pe înălțimile orașului
- Agenda pionierului comandant

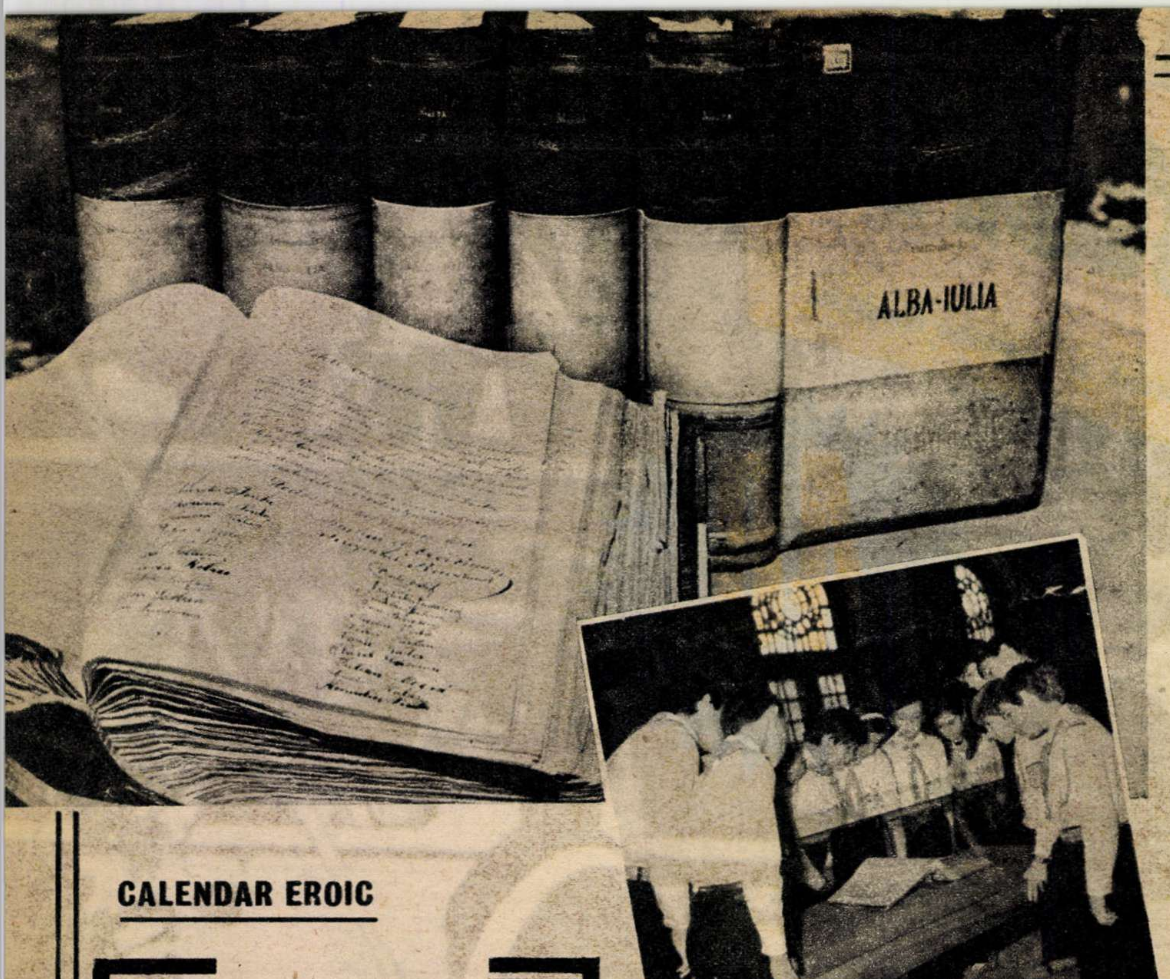

ȚARA

Patria din noi patria din
Cuvînt, din aripi și din vis
E însăși ființa pentru care
Au înflorit munții
Și lumina s-a deschis.

România spusă cu fruntea
Sau cu aripa în zbor
E freamătul mării,
E lanul din viitor.

Alba Iulia ne este
Marele tricolor desfășurat
Fluviu și curcubeu pe creste
Etern, de mulțimi, îmbrățișat.

Azi România, cu apele și cu grîul,
Înflorește clădind viitorul;
Ca o primăvară cîntă rîul,
Din frunți înflorite vine izvorul.

ION CRÎNGULEANU

CALENDAR EROIC

1 DECEMBRIE
1918

Marile idealuri ale popoarelor nu se împlinesc de la sine. Numeroase și multe sacrificii și jertfe au fost necesare pentru ca popoarele să-și poată realiza asemenea aspirații. Este și cazul poporului român care de la nașterea sa și-a înscris în glorioasa-i cronică patru mari idealuri: dreptate și libertate, independența și unitate.

Istoria poporului român a fost străbătută, ca de un fir roșu, de dorința, voința, eforturile și strădaniile sale pentru a-și păstra sau a-și recîștiga libertatea și independența, dreptatea și unitatea. Păstrarea acestor neprețuite comori a unit întregul popor român de-a lungul istoriei în jurul unor mari conducători de oști, identificați cu interesele sale superioare, înscriind în letopisețul său strălucita epopee a evului mediu, mărețele momente și evenimente din epoca modernă, neasemuitele realizări din epoca contemporană.

Evenimentul cel mai de seamă, strălucirea care a luminat cerul poporului român, a fost făurirea statului său național unitar în anul 1918, încununare a ideii și dorinței, voinței și străduinței, stăruinței și luptei sale seculare.

Lumea era cuprinsă, în acel an memorabil, de mari frămîntări și căutări. Împărății clădite pe nedreptate se destrămau rînd pe rînd. În locul acestor alcătuiri artificiale, popoarele dornice de libertate și unitate, prin voința lor nestrămutată, își constituie statele naționale sau le întregesc pe cele existente, prin unirea ramurilor eliberate de sub dominație străină. În asemenea situație se găsea și poporul român la 1918.

Pe fronturile de luptă, în lagărele de prizonieri sau acasă, fiecare român, unde se găsea, tineri și vîrstnici, bărbați și femei, contribuiau prin activitate colectivă și individuală, la desăvîrșirea unității naționale a poporului român. Era limpede, pentru orice om ce înțelegea mersul evenimentelor, că dreptatea popoarelor de a-și făuri state naționale unitare se apropie de împlinire cu pași repezi, că nimic nu mai putea stăvili sau împiedica procesul legic și logic.

Adevărate revoluții populare se desfășoară în vara și mai ales în toamna anului 1918 în Transilvania și alte zone. Țăranii și muncitorii își manifestă nemulțumirile împotriva nedreptăților, tot mai multe și tot mai mari, suferite secole de-a rîndul. Au loc greve ale muncitorilor, puternice manifestări ale maselor populare din orașe. Mișcări și revolte ale țăranilor împotriva moșierilor care nici în ceasul al 12-lea nu renunțau la abuzuri, răutăți și nedreptăți, izbucnesc peste tot. De aceea masele populare cuprinse de dorința nestăvilită de a înlocui nedreptățile cu dreptatea pentru cei mulți și nedreptățiți, intră cu plugul în pămîntul ce le fusese răpit cu silnicie în curgerea vremii, îi alungă pe moșieri și pe slujitorii și slugile acestora: prefecți, primpretori, notari, jandarmi. Locul acestora e luat, pretutindeni în teritoriile locuite de români, de noile instituții politico-administrative românești: consiliile naționale și gărzile naționale, formate din reprezentanții tuturor păturilor sociale, aleși în mod democratic de cei îndreptățiți, consilii și gărzi locale, supuse Consiliului Național Central.

Astfel, poporul român a hotărît ferm și a găsit singur mijloacele de a-și împlini străvechiul ideal de unitate statală a națiunii.

De neuitat și grandioasă a fost Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918, încununarea apoteotică a tot ce se realizase pînă atunci. Zile în șir soseau mulțimile în orașul de pe Mureș din toate colțurile Transilvaniei, cu trenul, cu căruța, călare și pe jos, tineri și vîrstnici, bărbați și femei, țărani și muncitori, intelectuali și orășeni. La vreo 150 000 s-a ridicat numărul celor prezenți la 1 Decembrie pe cîmpul Romanilor sau Cîmpul lui Horea din marginea orașului primei uniri, realizată de mintea ageră și sabia neînvinsă a lui Mihai Viteazul, orașul martiriului lui Horea, Cloșca și Crișan. Cu inimile bătînd cu putere în piepturile neînfricate, sute de mii de oameni au așteptat cu răbdare și încredere hotărîrile din Sala ce de atunci se cheamă a Unirii. Cu încredere în Unirea veșnică și necondiționată a Transilvaniei cu România. Iar cînd vestea a ajuns pe Cîmpul unde erau adunate mulțimile, bucuria s-a revărsat din piepturile celor adunați ca un puternic ecou ce a cuprins văile și dealurile, munții și colinele pînă la mari depărtări. Se împlinise visul cel mare, mult așteptat, cu răbdare pregătit, cu voință nestrămutată urmărit, cu conștiință curată înfăptuit.

Unitatea de nestrămutat a întregului nostru popor primește noi valențe în anii socialismului cînd la conducerea țării a venit însuși poporul.

Suprema strălucire, forță și demnitate îi sînt conferite națiunii noastre de către înfăptuirile fără precedent ale Epocii Nicolae Ceaușescu. Sînt înfăptuiri excepționale în domeniul ridicării puterii economice a României, al creșterii continue a nivelului bunăstării noastre materiale și spirituale, al creării unui larg cadru democratic, muncitoresc, de participare a fiecărui cetățean la conducerea treburilor țării. Datorită acestor înfăptuiri fără precedent în istoria țării, coeziunea de monolit a întregii noastre națiuni socialiste se manifestă decisiv prin îndeplinirea cu abnegație și entuziasm a obiectivelor celui de-al XIII-lea Congres al P.C.R.

Îndrumat de înțeleapta gîndire a tovarășului Nicolae Ceaușescu, poporul nostru ridică România socialistă pe noi culmi de civilizație și progres, spre comunism.

Acad. ȘTEFAN PASCU

ÎNALTELE MENIRI ALE ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI ȘTIINȚEI ROMÂNEȘTI

> **TREBUIE SĂ FACEM TOTUL PENTRU RIDICAREA TOT MAI PUTERNICĂ A PREGĂTIRII PROFESIONALE ŞI GENERALE, PENTRU RIDICAREA, ÎN TOATE DOMENIILE, A NIVELULUI DE CUNOŞTINŢE AL TINERETULUI, AL ÎNTREGULUI NOSTRU POPOR.**
>
> **NICOLAE CEAUŞESCU**

Noiembrie 1985. Cu fiecare zi care trece este tot mai aproape momentul încheierii celui de-al șaptelea plan cincinal, al începerii unui nou an al unui nou cincinal de muncă, de efort constructiv pentru înaintarea patriei spre culmile civilizației socialiste. Un an care va marca, totodată, intrarea României într-un nou stadiu de dezvoltare economico-socială. Un an în care munca, activitatea creatoare a poporului nostru au fost cu strălucire jalonate în ampla cuvîntare rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta plenară a C.C. al P.C.R.

Ca un fir roșu este străbătută întreaga cuvîntare de cerința promovării și mai puternice a factorilor calitativi în economia națională, a continuării trecerii de la dezvoltarea extensivă la dezvoltarea intensivă. S-a reliefat în acest cadru însemnătatea fundamentală a creșterii eficienței economice, a sporirii productivității muncii, a valorificării cu maximum de randament a materiilor prime și energiei, prin introducerea largă a progresului tehnic, prin aplicarea celor mai noi cuceriri ale geniului uman. S-a subliniat, totodată, că o inepuizabilă resursă a mersului înainte al țării o reprezintă perfecționarea pregătirii profesionale a oamenilor muncii, ridicarea continuă a competenței lor tehnice, întărirea spiritului de răspundere și dezvoltarea conștiinței lor de proprietari, producători și beneficiari ai muncii lor.

S-a evidențiat astfel **largul cîmp de afirmare pe care il au în epoca noastră știința și învățămîntul românesc, ilustrindu-se, încă o dată, o realitate definitorie a celor două decenii inaugurate de Congresul al IX-lea al partidului: investirea științei și învățămîntului cu o inaltă menire socială, cu o misiune de supremă răspundere in dezvoltarea societății noastre,** în susținerea uriașei bătălii pe care poporul nostru o poartă cu timpul pentru recuperarea decalajelor economice la care ne-au obligat vicisitudinile vremurilor trecute. Este o realitate care-și află temeiul în luminoasa concepție a secretarului general al partidului privind rolul științei și învățămîntului în opera de edificare a orînduirii noi, concepție care își are izvorul în marea sa încredere în uriașele resurse creatoare ale poporului român, în forța geniului său constructiv, probate cu atîta strălucire de marcanta și originala sa contribuție la sporirea patrimoniului de valori materiale și spirituale ale omenirli.

Această concepție se întemeiază, deopotrivă, pe adevărul, de atîtea ori subliniat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, că **socialismul și știința sînt de nedespărțit, că în împrejurările contemporane știința se constituie într-un factor de temelie al accelerării progresului economico-social.** În aceste două decenii, dezvoltarea științei românești a dobîndit caracterul, amploarea și însemnătatea unei adevărate strategii naționale. Dezvoltarea științei beneficiază pentru prima dată în istoria patriei de un program unitar și armonios al promovării și afirmării, în ale cărui componente definitorii se numără orientarea cercetării științifice spre soluționarea problemelor de fond ale dezvoltării social-economice a țării, concentrarea forțelor în institute de cercetare puternice, promovarea curajoasă a cercetărilor fundamentale și interdisciplinare, stimularea creativității științifice și tehnice naționale prin antrenarea largă a milioane și milioane de oameni ai muncii, tineri și vîrstnici, la creația științifică, tehnică și artistică sub egida generoasă a Festivalului Național „Cîntarea României".

Aceste ultime două decenii s-au afirmat totodată ca un răstimp de **puternică dezvoltare a învățămîntului,** ca o perioadă în care, conferindu-se o nouă strălucire bogatelor și nobilelor tradiții ale școlii românești, s-a ctitorit un învățămînt modern, conectat prin întreaga sa ființă la trebuințele esențiale ale societății românești. În aceste două decenii, baza materială a învățămîntului a cunoscut o puternică dezvoltare și modernizare — institute de învățămînt, școli, ateliere, laboratoare, cămine etc. —, dar mai ales **întreaga activitate școlară a fost așezată sub semnul pregătirii pentru muncă și prin muncă, asigurîndu-se o armonioasă integrare a învățămîntului cu cercetarea și producția.** Mai mult ca oricînd, în acești ani școala românească a fost chemată să-și desfășoare activitatea printr-o implicare profundă, nemijlocită, permanentă în întreaga problematică a operei de construcție socialistă a țării, să-și sporească necontenit contribuția la soluționarea problemelor mersului nostru înainte. Școala românească a fost învestită cu înalta menire de factor fundamental al pregătirii multilaterale a viitoarelor generații de constructori ai socialismului, al formării lor ca oameni de nădejde ai societății, hotărîți să poarte cu demnitate înainte făclia înaintașilor, mesajul lor înalt de dragoste de țară.

În contextul acestor statornice preocupări ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, ale tovarășei Elena Ceaușescu pentru dezvoltarea și mai puternică a științei, a învățămîntului se inscriu și lucrările Congresului științei și învățămîntului. Ilustrînd o dată mai mult profundul democratism al orînduirii noastre, faptul că în societatea românească de astăzi poporul ia parte directă, efectivă la conducerea treburilor obștești, la soluționarea problemelor edificării noii orînduiri, Congresul științei și învățămîntului dezbate, în spiritul documentelor Congresului al XIII-lea, probleme menite să asigure o contribuție și mai puternică a cercetării științifice la dezvoltarea societății românești, un aport sporit al învățămîntului la pregătirea și perfecționarea oamenilor muncii. Prin dezbaterile sale, prin măsurile adoptate, Congresul științei și învățămîntului se înscrie ca un moment hotărîtor în dezvoltarea acestor importante domenii de activitate și, deopotrivă, ca un eveniment marcant al actualităților noastre politice.

SILVIU ACHIM

ȚARA MUNCII

> **Învățămîntul nostru de toate gradele trebuie să fie un învățămînt revoluționar, care să aibă în vedere pregătirea tineretului pentru muncă, pentru luptă, pentru a acționa permanent în spirit revoluționar.**
>
> **NICOLAE CEAUȘESCU**

Voi, copiii de astăzi ai României, aveți marea fericire de a vă fi născut și de a crește în epoca celor mai mari împliniri din istoria țării, epocă pe care cu fierbinte dragoste și înaltă mîndrie o numim Epoca Nicolae Ceaușescu. În acești ani, în care întreaga țară a cunoscut și cunoaște o înflorire fără precedent în toate domeniile vieții economico-sociale, partidul și statul nostru, în fruntea căruia se află cel mai iubit și stimat fiu al poporului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, se preocupă cu statornică dragoste de asigurarea tuturor condițiilor materiale și spirituale necesare dezvoltării plenare a personalității umane, astfel încît fiecare cetățean al patriei să se pregătească temeinic și multilateral pentru a-și aduce contribuția la înflorirea ei.

În cei 20 de ani de strălucite împliniri ai **Epocii Nicolae Ceaușescu,** învățămîntul românesc a atins un înalt nivel de dezvoltare, înscriind concludent pe cartea sa de vizită numeroase repere definitorii care reflectă preocuparea constantă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu pentru modernizarea școlii romanești, pentru pregatirea profesionala, politică, etică a tinerei generații.

Dezvoltînd tradițiile remarcabile ale școlii noastre și situînd cu fermitate la baza întregii sale activități principiile revoluționare ale materialismului dialectic și istoric, învățămîntul românesc se află încadrat activ în amplul și dinamicul proces al formării omului nou, revoluționar și patriot înflăcărat.

Concepția originală, profund științifică și clarvăzătoare elaborată de tovarășul Nicolae Ceaușescu privind integrarea organică a școlii cu producția de bunuri materiale și cercetarea științifică este transpusă în viață cu consecventa, asigurînd racordarea activă a școlii la viața patriei. Vasta operă de perfecționare a învățămîntului de toate gradele, desfășurată sub directa îndrumare a tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, a cunoscut și cunoaște numeroase izbînzi printr-o permanentă apropiere de exigențele dezvoltării sociale și ale împlinirii personalității umane.

Localurile școlare noi, moderne, înzestrate cu laboratoare, cabinete și ateliere au devenit embleme ale tuturor așezărilor românești.

FIECARE AL PATRULEA LOCUITOR AL ȚĂRII ÎNVAȚĂ

Învățămîntului românesc, recunoscut ca unul dintre cele mai moderne și complexe din lume, i s-a creat o puternică bază mate-

TINERE TALENTE ÎN MAREA COMPETIȚIE A MUNCII ȘI CREAȚIEI

La fiecare ediție a Festivalului Național „Cîntarea României", copiii sînt o prezență activă, întrecîndu-se în talent și măiestrie interpretativă, creație literară și plastică. Iată, la faza de masă a precedentei ediții au participat 2 550 388 de pionieri și școlari constituiți în 69 271 formații și 36 512 cercuri de creație. Larga participare a pionierilor și școlarilor în această competiție a muncii și creației demonstrează marea bogăție de talente ce înfloresc în rîndul tinerei generații și climatul generos, de stimulare în anii de școală, a gustului pentru frumos, a interesului pentru artă, a dorinței de a sluji prin mijloacele artei înaltele idealuri ale socialismului, comunismului și păcii.

ȚARA ÎNVĂȚĂTURII

rială, aflată ea însăși în permanentă dezvoltare și modernizare, capabilă să asigure condițiile optime de studiu, de multilaterala pregătire tinerilor generații ale patriei. Întîiul și cel mai convingător argument al marilor eforturi investite pentru continua îmbogățire a zestrei materiale îl constituie faptul că totalul construcțiilor înălțate în ultimii douăzeci de ani spre a fi destinate școlii echivalează cu nu mai puțin de **10 orașe** a cîte **100 000 de locuitori fiecare!** Acești „locuitori" sînt milioanele de copii și tineri care, în luminoasa zi de septembrie ce a inaugurat noul an de învățămînt, au pășit pragul a **29 338** unități școlare – reprezentînd **12 950** grădinițe, **6 870** școli primare, **7 430** școli gimnaziale, **981** licee, **781** școli profesionale, **282** școli de maiștri și **44** facultăți.

Accesul la lumina cărții, a științei și culturii – liber, egal și gratuit pentru toți tinerii României socialiste – îl confirmă impresionanta populație școlară, aflată la această oră în banca de elev sau de student. Astăzi, **24,9** la sută din totalul locuitorilor țării învață. Adică **fiecare al patrulea locuitor învață, muncește, se pregătește** cu sîrguință, cu pasiune pentru viitoarele profesii, aflîndu-se zilnic, fie într-una din cele **105 000** săli de clasă, fie în cele **991** amfiteatre și săli de curs sau în **1 017** săli de seminar. Pe viitorii școlari, prietenii și frații voștri mai mici, îi regăsim în universul captivant al basmului, al celor dintîi cîntece și jocuri învățate, al primelor „lecții" care le prefigurează drumul către tainele alfabetului și socotitului. Căci **860 000** de copii din grădinițe au pășit și ei pragul noului an, alături de impresionanta „oștire" a studioșilor ce însumează **3 047 950** de elevi din ciclul primar și gimnazial, **1 249 000** de liceeni și **165 000** de studenți.

COPII VOIOȘI ȘI SĂNĂTOȘI

Prin sport, copiii României socialiste cresc și se dezvoltă armonios. Competiția națională **„Daciada"**, *inițiată de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, reunește în fiecare an milioane de copii.*

Celor mai tineri cetățeni ai țării le stau la dispoziție în școli **5 056** *baze sportive simple și* **2 488** *baze sportive complexe. Adăugați la acestea* **127** *bazine de înot neacoperite și* **14** *acoperite, precum și numeroasele săli de sport.*

An de an, copiii țării își petrec vacanțele în cele mai pitorești locuri de la munte și mare. În acest an, de pildă, peste **382 000** *de copii au trăit numeroase bucurii în tabere și colonii.* **Peste un milion** *de pionieri și școlari au străbătut cărările vacanței în excursii județene și interjudețene, în timp ce* **27 991** *de pionieri au participat la Expedițiile „Cutezătorii".*

MINUNAȚII OAMENI DE LA CATEDRĂ

În perseverentul maraton al învățăturii, fiecare școlar, fiecare tînăr simte zi de zi, oră de oră, dragostea, căldura, nobila dăruire a celor care îl conduc pe traseul însușirii bogatelor cunoștințe din toate domeniile științei, tehnicii și culturii, îl ajută să-și desăvîrșească personalitatea, și, totodată, să-și descopere și să-și cultive propriile aptitudini și pasiuni. Acești înțelepți modelatori de viitori oameni de nădejde ai țării sînt, din primul pînă în ultimul an de școală, **învățătorii, profesorii voștri.** Își dedică eforturile în această amplă operă de educare, de formare a tineretului patriei **58 600** învățători, **134 601** profesori din învățămîntul gimnazial, liceal și profesional și **12 888** din cadrul învățămîntului superior, la care se adaugă cele **33 850** de educatoare ale copiilor din grădinițe.

LARG CADRU DE AFIRMARE A CREATIVITĂȚII

Fără îndoială, nu putem gîndi, nu ne putem închipui nici o clipă viitorul României moderne decît prin cei care vor trăi, vor munci, vor clădi de fapt acest viitor. Tocmai de aceea odată cu cultivarea spiritului de responsabilitate față de principala îndatorire patriotică – învățătura – se naște și dorința, năzuința fiecărui școlar, fiecărui tînăr nu numai de a se autodepăși, autoperfecționa continuu, dar și de a-și pune în valoare cunoștințele însușite, de a le aplica încă de pe-acum în activitatea practică, productivă, creativă.

Excelent cadru de manifestare a talentului și fanteziei, a ingeniozității și inventivității îl oferă cercurile tehnico-aplicative și pe obiecte de învățămînt ale pionierilor și școlarilor. Reprezentînd adevărate ateliere de idei, de știință și creație, numărul lor crește an de an ajungînd în prezent la 103 381 și cuprinzînd 2 268 556 pionieri și scolari. Materializîndu-și proiectele în lucrări de autentică valoare, aceste tinere detașamente de inventatori așteaptă confirmarea calității, utilității și eficienței tehnice a creațiilor lor în cadrul concursurilor „Start spre viitor" și „Atelier 2000". Să nu uităm însă o altă mare competiție a cunoștințelor din toate domeniile – concursurile pe obiecte de învățămînt – care antrenează tot mai numeroși participanți, unii dintre ei cucerind nu numai laurii întrecerilor republicane, ci chiar internaționale. Precum au dovedit-o redutabilii noștri elevi matematicieni și în cursul acestui an.

Crescuți în cultul muncii și al hărniciei, copiii, pionierii se dovedesc totodată și pricepuți legumicultori, pomicultori, silvicultori, sericicultori, apicultori și zootehniști. Vrednicia, spiritul gospodăresc și-au spus cuvîntul nu numai în recenta campanie de toamnă, ci și în amplele acțiuni de recuperare a materialelor refolosibile, așa încît, la începutul lui noiembrie, pionieri din toate județele raportau îndeplinirea integrală a angajamentului de muncă patriotică asumat pentru anul 1985.

Răspunzînd prin fapte minunatelor condiții de viață, muncă și învățătură ce le sînt create, milioanele de copii ai țării se pregătesc temeinic pentru viitor.

DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA REVOLUȚIONARĂ

OAMENII DE PE... ÎNĂLȚIMILE ORAȘULUI

În cele două decenii care s-au scurs de la cel de-al IX-lea Congres al partidului, Bucureștiul a devenit marele univers al arhitecturii revoluționare și moderne românești. Cartierele Capitalei par niște mulțimi de coloane fără sfîrșit cucerind spațiul într-o eleganță care dă emoție artistică privirii și liniște activă meditației. La ora cînd scriem aceste rînduri, Capitala României se află în cel mai luminos punct al devenirii sale moderne, timp în care metroul se ramifică pe alte zeci de kilometri, Dîmbovița își limpezește cursul, iar noile cartiere cîștigă alte și alte spații și orizonturi. Se imaginează și se creează colectiv. Se gîndește și se iau decizii, se întemeiază colectiv.

Gîndul înalt, curajul, răspunderea și decizia promptă sînt caracteristici ale harnicilor constructori. La suma celorlalte cartiere noi, de pînă acum, se adaugă oră de oră, alb, proaspăt și tînăr...

CARTIERUL CRÎNGAȘI

Peste o sută de meserii pun pe rol frumusețea și gospodărirea în zona de nord-vest a Capitalei. Culorile, viteza, mașinile, ideile și puterea, talentul și tinerețea oamenilor sînt într-un continuu dialog bărbătesc. Din proiecte și din pămînt, dintre palme și betoane, cartierul cel nou intră în dialog cu toată Capitala.

Ne aflăm la Antrepriza-construcții-montaj nr. 1. Tînărul inginer Ovidiu Babucea – șeful brigăzii nr. 4 – pare un fel de dirijor, nu la Ateneul român, ci la șantierul român din Crîngași; privirea lui cuprinde întregul univers al acestui oraș în devenire, auzul său receptează toate ritmurile mașinilor, ale cupelor cu pămînt sau ciment, ale scărilor care se ridică și se toarnă din materie albă și gînd fierbinte. Și frontul constructorilor din Crîngași este format din proiectanți, zidari, macaragii, instalatori, dulgheri, sudori, fierari betoniști escaladați – în vîrtejul dinamic al construcțiilor marilor perle de beton, marmură, sticlă, fier, apă, cărămidă, sudoare și talent; farmecul meseriilor și-al pasiunii este fără egal și greu de cuprins în cîteva cuvinte.

– Cunoașteți zona Crîngași? – mă întreabă Ovidiu Babucea.

– ...așa și-așa, îi răspund surprins de-o întrebare atît de directă.

– Nu era decît un fel de șes, cu căsuțe de mult îmbătrînite.

Azi, în Crîngași se vine cu metroul, iar noul pod Grant dă curs la 6 linii și mijloace de transport în comun: autobuzele 138, 305, 306, 178, 180 și tramvaiul 41. Poftiți pe Podul Grant să vă ofer o surpriză rară...

Urcăm în cinci minute.

– Întoarceți ochii spre apus îmi spune Babucea, și de la înălțimea la care ne aflăm, priviți cum se vede ieșind din pămîntul nou un cartier alb. Pare o machetă uriașă de marmură.

– Cît va fi de... mare Crîngașiul de peste cîteva luni, de peste un an?

– Cele peste 35 000 de apartamente ale noilor blocuri vor fi un adevărat imn al muncii noastre. Cartierul va fi traversat de trei mari bulevarde cu multe ramificații de străzi asfaltate, stație de metrou, piețe, parcuri, școli, magazine, săli de cinema și, imediat, lacul Ciurel – spre sud – va fi învecinat cu Gara de Nord, teatrul și stadionul Giulești, cartierul 1 Mai, Institutul de cercetări metalurgice. Anvergura devenirii în șantierul Crîngași se conjugă cu cea a Capitalei întregi.

PARAMETRII MARILOR MESERII

Cînd spui: noul cartier Crîngași din Bucureștiul care numără azi și celelalte cartiere-oraș ridicate în ultimii ani, trebuie să ai în vedere în primul rînd cele peste 800 de scări pe care le vor avea blocurile care se ivesc sub ochii noștri cu fiecare clipă. La această oră (din zi sau din noapte!) buldozerele dărîmă tot ce-i vechi, lasă terenul liber pentru atacarea gropilor de fundații, excavatoarele hidraulice

sînt în continuă mişcare iar cele trei tipuri de macarale funcţionează gigantic; din urma vine Crîngaşiul nou - Cartierul alb. Patru echipe de dulgheri şi altele de fierari-betonişti împreună cu montatorii dau viaţă materiei devenită cartier metropolitan. Iată-l sus, către nivelul 11, pe comunistul Petre Chiţac, montator - om tînăr de 29 de ani. Echipa pe care o conduce numără 30 de băieţi cu aripi de zidari, fierari-betonişti, macaragii şi excavatorişti. Îmi strigă de la înălţimea lui:

- Dacă vrei să ne întreţinem în vorbe, urcă scările schelelor pînă la noi sau lasă-te adus de braţul macaralei.

Am preferat scările şi schelele.

- Vorbeşte-mi despre băieţii tăi - îl rog pe Chiţac.

- Pînă să-mi fac echipa de-aici, am trecut de-a lungul anilor pe la şantiere mari cum au fost cele din Vitan. Bd. 1 Mai, Turda, Giuleşti, Titulescu, Ferentari. Dacă aş ridica un bloc din toate etajele construite de mine, ar măsura cam vreo 8 km înălţime; cred că stînd pe acest bloc, aş putea să mă sprijin cu un braţ pe lună. Băieţii din echipa mea sînt adevăraţi muşchetari. Sudori, dulgheri, montatori, ca Ştefan Dragomir, Sebastian Ghircă, Ionel Ioja formează „bateria" mea de **structurişti** - poate cei mai buni dintre eroii şantierului. Iată, montarea liniilor de macara şi aducerea macaralelor se fac concomitent cu ridicarea suprastructurii blocurilor. Tot ce vorbim noi acum se petrece în plină zi... N-aţi văzut însă...

FRUMUŞEŢEA NOPŢILOR DE LUCRU ÎN CRÎNGAŞI

Este măreţ, dar şi straniu cînd vii, noaptea, de pe Podul Grant. Pe dedesubt şerpuiesc, tăcut, spre gară şi spre ţară, sute de trenuri, luna îşi curbează drumul, în sud, peste tot Bucureştiul şi... deodată, dinspre apus începe să se vadă un fel de constelaţii alergînd în toate direcţiile pe cer; nu-s altele decît luminile mişcătoare ale farurilor de la macarale, rotindu-se debordant în jurul noilor blocuri. În aceste clipe se toarnă noi niveluri la zestrea apartamentelor. Cîteva sute de muncitori dau viaţă marelui mister: te culci liniştit cu o cîmpie în faţă şi mîine dimineaţă te trezeşti cu un oraş în faţa geamurilor tale! Cine sînt aceşti făurari? Să-i numim pe cîţiva: Vasile Drăghici, Ion Tulea, Ilie Buzică, Marin Veneciuc. Cei peste 3 000 de muncitori-constructori care dau viaţă, cu meseriile lor eroice, cartierului Crîngaşi din Capitală sînt oamenii acestor epopei moderne, tineri zburători la trapezul complex al arhitecturii contemporane. Pe fostul asfalt al şoselei Crîngaşi se ridică acum, sub razele lunii sau ale soarelui, blocurile mai albe ca zăpada cu numărul 28, 29, 30, 12 sau 13 etc. Dar tot aici, zi şi noapte, oamenii lui Chiţac sau Ion Tiba ridică la amplitudine eroică toate cotele hărniciei şi-ale muncii; mii de panouri prefabricate, cofraje de metal şi lemn, betoane celulare, mozaicuri, ciment, cărămidă, oţel-beton, apă, căldură, idei, nervi, pasiune şi isteţime, cele mai disputate meserii ale acestor dimensiuni, formează sinteza muncii eroice care înseamnă: noul cartier Crîngaşi, din Capitală.

OAMENI DE FORMULA UNU

Sudorul Ion Tiba, la fel de tînăr ca Chiţac, îşi mai aminteşte şi la etajul al XI-lea de Vasile Alecsandri, cu care-i consătean, din Mirceşti, şi uneori îi recită cîte un pastel sub luna albă a şantierului, printre băieţii de la oţel-betoane.

- Cum de eşti sudor? îl întreb.

- Mi-a plăcut şi gata! Meseria asta este numai putere şi frumuseţe. Nu în sînge o port, ci în destin. Dacă aş mai fi în clasa a VII-a sau a VIII-a, tot sudor m-aş face. Nu dau sudura nici pe... zborul în lună... Am auzit că Chiţac ar fi ridicat cu zmeii lui un bloc înalt de 8 km şi că se sprijină de pe înălţimea lui cu cotul pe lună... Ei, bine...

- Ei, bine...

- Ce?

- Spuneţi-i meşterului Chiţac, omul care de altfel mi-i şi prieten, că Tiba Ion se află în şantiere de la vîrta de 17 ani, şi-a legat, a sudat între ele etaje pe la Băneasa, 23 August, Berceni, iar acum se află cu fierarii şi sudorii lui pe înălţimile Crîngaşiului.

Zidiţi unul peste altul într-un singur bloc cele 30 000 de apartamente sudate şi legate între ele de mine! Veţi obţine o înălţime de aproape 10 km, veţi obţine Crîngaşiul întreg.

M-aş putea sprijini şi eu de lună! Ce ziceţi? Nu doresc să credeţi că mă laud cu meseria de sudor, însă cine-şi împodobeşte viaţa cu ea, devine om de... formula unu în viaţă.

Trei pionieri din clasa a VIII-a a Şcolii nr. 167, vecină cu şantierul, iau parte la această discuţie cu Tiba şi...

- Cît timp îi trebuie unui tînăr ca să înveţe sudura? întreabă niţel emoţionată Denis Lazăr.

Tiba pare încurcat... dar dă pe loc un răspuns adînc.

- Toată viaţa... Da, meseria de sudor se învaţă din şcoală şi pe urmă tot timpul cît vei construi oraşele. Eugen Barbu face şi sudează romane. Noi, sudorii, facem şi sudăm blocuri. L-am dat exemplu că-i şi el giuleştean, la fel ca unii dintre băieţii din echipa mea; şi de ce n-aş spune-o, ne place foarte mult cum scrie şi sudează cuvinte, cărţi...

- Dar cum se învaţă, cum se deprinde meseria de-a suda? întreabă şi Cătălin Negu, colegul Denisei.

- Sudura cere curaj, pasiune şi talent cît un... toptan! Sînt cîte unii care umblă din meserie în meserie, dar îşi uită curajul, hărnicia şi talentul acasă ori în geantă. Sudura nu te vrea aşa. Aici e ca şi la minele de cărbune, ca şi la vioară sau la furnale: eşti harnic, priceput şi talentat? Ştii carte? Bine! Atacă sudura. Sau... Priviţi-i pe zugravii Ion Hurmuzache, Cezar Vargă sau Ileana Crăciun. Sînt zugravi în şantier şi elevi la liceul seral...

Gică Lăzăroaia, tot din clasa a VIII-a, coleg şi el cu Negu, intervine în dialog meditativ:

- Totuşi eu voi fi... proiectant.

- La fel ca sudura e şi meseria de proiectant, subliniază meşterul Tiba. Proiectarea cere isteţimea şi precizia cea mai severă a minţii... Ca să nu mai vorbesc de talent, imaginaţie, viziune... Priviţi-i pe studenţii care lucrează colea în platformele de fundaţii... sînt Cristian Popovici, Tinela Marciu şi Ionel Petre, din anul IV al Facultăţii de utilaj tehnologic de la Institutul de construcţii Bucureşti... Mai ieri, ca şi mine, au fost pionieri. Azi escaladează cu... isteţime, talent şi hărnicie, la fel ca fierar-betoniştii sau sudorii, schelele şantierului.

Dinspre noile etaje care se ridicau spre cer chiar în prezenţa noastră, din braţele constructorilor şi-ale macaralelor se degaja marele poem al noului cartier CRÎNGAŞI, floare din cununa de aur a Epocii Nicolae Ceauşescu, floare din cununa de aur a eroismului contemporan.

ION CRÎNGULEANU

Şcoli care vă aşteaptă

Meseria de constructor este în multiplele ei variante ispititoare şi romantică, e bărbătească şi frumoasă, plină de satisfacţiile muncii şi hărniciei.

Mulţi dintre voi, peste cîţiva ani veţi putea urca pe schelele şantierelor de construcţii din întreaga ţară.

Pînă atunci, vă stau la dispoziţie pentru însuşirea tuturor cunoştinţelor şi meseriilor în acest vast domeniu liceele industriale şi şcolile profesionale de pe lîngă acestea în toate reşedinţele de judeţ, iar în municipiul Bucureşti, liceele industriale nr. 20, 21, 22 şi 23. Şi pe lîngă acestea funcţionează, de asemenea, şcoli profesionale. Vă dorim numai succes!

AGENDA PIONIERULUI COMANDANT

RECOMANDĂRI
metodice și tematice cu privire la activitatea cercurilor și cluburilor „PRIETENII ADEVĂRULUI ȘTIINȚIFIC“

Laborator de încercări la înaltă tensiune „Electroputere“-Craiova

Cercurile și cluburile „Prietenii adevărului științific“ contribuie la cunoașterea, înțelegerea și însușirea de către pionieri și școlari a concepției materialist-dialectice despre lume și viață, la formarea convingerilor privind adevărul și superioritatea științei și ideologiei comuniste față de religie și de ideologia religioasă.

În cadrul activității acestor cercuri și cluburi se asigură transpunerea în practică a politicii partidului și statului nostru de formare a omului nou, înarmat cu cea mai înaltă concepție despre lume și viață — materialismul dialectic și istoric, cu cele mai noi cuceriri din domeniul științei și tehnicii contemporane.

Cercurile „Prietenii adevărului științific“ se organizează în toate școlile cu clase gimnaziale, iar cluburile — în funcție de posibilități, la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor, în case ale pionierilor și șoimilor patriei.

Activitatea cercurilor și cluburilor se organizează pe grupe de vîrstă (clasele V—VI și VII—VIII). Cercurile își desfășoară activitatea cu 20—25 pionieri, iar cluburile cu cel puțin 30 pionieri. Cercurile și cluburile pot fi conduse de activiști ai Organizației Pionierilor și Uniunii Tineretului Comunist, profesori de științe sociale sau ale naturii, muzeografi.

Ca **modalități** de desfășurare a activității se impune să fie utilizate sistematic **dezbaterile** pe bază de materiale ilustrative, **întrebările** și **răspunsurile, convorbirile, concursurile gen „Cine știe, răspunde“, dezbaterile de caz, întîlnirile** cu activiști de partid și de stat, cu personalități ale științei și culturii, cu brigăzi științifice, **vizite** la planetarii, observatoare astronomice, muzee de științe ale naturii, **almanahuri** și **medalioane** științifice, **procese științifice, observații, experiențe** și **demonstrații practice, simpozioane, mese rotunde, prezentări de carte, dicționare social-politice** și **științifico-ateiste.**

Tematică orientativă pentru activitatea cercurilor și cluburilor „Prietenii adevărului științific“

Pentru clasele V—VI

1. **Știința explică:**

Concepția P.C.R., a secretarului său general, tovarășul **Nicolae Ceaușescu,** despre importanța și necesitatea cunoștințelor științifice; Orizont științific românesc; Pămîntul, Soarele și sistemul nostru solar. Universul fără taine; Viața în Univers; Sîntem singuri în Univers? Există „civilizații extraterestre“?; Cutremurele, inundațiile, eclipsele, grindina, seceta, fulgerul — fenomene „misterioase“?; Viața și moartea în evoluția Universului; Au existat Atlantida și continentul Mu?, Cum s-au construit piramidele din Egipt?; Mai există enigme? De ce nu le poate încă explica știința?

2. **Omul supune forțele naturii:**

Concepția P.C.R. cu privire la rolul științei și tehnicii în dezvoltarea societății, în edificarea societății socialiste; Orizont științifico-tehnic românesc; Natura stăpînită cu ajutorul uneltelor; Roata — un mare pas spre civilizație; Cucerirea forțelor apelor; Focul — un dar divin?; Omul — cuceritor al Terrei; Omul în adîncul apelor; Omul în Cosmos; Atomul în slujba omului; Vor deveni deșerturile fertile?; Sînt rezervele de materii prime inepuizabile?; De ce trebuie să ocrotim natura?; Cum putem dobîndi „tinerețe fără bătrînețe“?; Bolile sub controlul omului.

3. **Opoziția dintre știință și religie:**

P.C.R. cu privire la necesitatea însușirii concepției revoluționare materialist-dialectice despre lume și viață și a combaterii manifestărilor religioase; Primele forme istorice ale religiei — expresie a neputinței omului primitiv în fața forțelor naturii; Religia — frînă în calea științei și progresului; Religia — justificare a inegalității sociale și exploatării; Caracterul antiuman și antisocial al credințelor și practicilor religioase, Opoziția dintre cunoașterea științifică și credința religioasă; Eroi ai științei — victime ale intoleranței religioase; Pot exista două adevăruri, unul al științei și unul al religiei?

4. **Sensul și semnificația unor idei, concepții și practici religioase:**

Concepția partidului și statului nostru cu privire la atitudinea față de religie și de manifestările religioase; Practicile religioase — activități dăunătoare sănătății. Iluzii, halucinații, misticism; Au existat zeii și profeții de care vorbesc religiile și mitologiile?; Ce știm despre sărbătorile religioase?; Ce semnificație au noțiunile de rai, iad, purgatoriu, păcat?; Adevărul despre „cărțile sfinte“; Cum au apărut „sfinții“?; Vor avea loc „sfîrșitul lumii“ și „judecata de apoi“?; Ce sînt și ce urmăresc sectele religioase?; Există destin (soartă)? Dar nemurire?; Socialismul și fericirea umană.

Pentru clasele VII—VIII

1. **Societatea socialistă și religia:**

Atitudinea partidului și statului nostru față de religie; În ce constă concepția materialist-dialectică despre lume și viață?; Religia — rămășiță a trecutului în conștiința unor oameni. Socialismul și religia; Unele cauze ale persistenței religiei în socialism; Opoziția dintre morala comunistă și morala religioasă; Educația materialist-științifică — latură a umanismului revoluționar socialist; Ce înțelegem prin noțiunea de ateu?; Cum putem combate religia?; Omul nou — personalitate multilateral dezvoltată, înarmat cu concepția materialist-dialectică despre lume și viață, cu cele mai noi cuceriri din domeniul științei și cunoașterii contemporane; Rolul cercetării științifice, științei și tehnicii în edificarea societății socialiste.

2. **Omul descifrează tainele naturii:**

Revoluția tehnico-științifică contemporană și implicațiile acesteia asupra cunoașterii și dominării legilor naturii de către om; Inepuizabila inteligență umană; Genetica și viitorul omului; Viața în Univers; Resursele energetice și progresul omenirii; Atomul în slujba păcii; Oceanul — imens rezervor de hrană pentru om; Preocupări pentru protecția mediului înconjurător; pagini din epopeea cuceririi cosmosului; Progresul științei și viitorul omului; Ce este parapsihologia?; Somnul și visele; Creierul și conștiința; Bionica — realizări și perspective; Viața și moartea în evoluția Universului; Orizont științific românesc; Pagini din istoria luptei împotriva bolilor.

3. **Știință și ateism:**

Ce este ateismul; Ce este și cum a apărut religia? Criza religiei în lumea contemporană; Umanismul ateist și falsul umanism al religiei; Caracterul antiuman și antisocial al credințelor și practicilor religioase; Consecințele nefaste ale practicilor obscurantiste și mistico-religioase.

4. **Opoziția dintre știință și religie:**

Opoziția dintre știință și religie dintre cunoașterea științifică și credința religioasă; Inconsistența concepțiilor religioase despre apariția Pămîntului, forma și poziția sa în Univers; Contradicția dintre concepția științifică și cea religioasă asupra originii și evoluției vieții pe Pămînt; Omul în viziunea științei și religiei; Omul anului 2000 în viziunea științei; Contradicția dintre concepția științifică și cea religioasă cu privire la originea și natura psihicului; Fenomene „capricioase“ ale naturii și explicația lor științifică. Există compatibilitate între adevărul științei și dogmele religioase?; Revoluția tehnico-științifică contemporană și criza fenomenului religios contemporan.

5. **Sensul și semnificația unor idei, concepții și practici religioase:**

Superstiții dăunătoare sănătății; Ce semnificație au noțiunile de rai, iad, purgatoriu, păcat?; Spiritismul, magia, vrăjitoria; Adevărul despre „cărțile sfinte“; Cum au apărut „sfinții“?; Totemismul, animismul, magia, fetișismul — expresie a neputinței omului primitiv în fața naturii; Cum au apărut dogmele religioase?; „Minuni“ sau fenomene naturale?; Contradicțiile din Biblie; Cum trebuie s înțelegem ideea de „destin“?; Ce înțelegem prin intoleranță religioasă care sînt manifestările acesteia?; D ce se modernizează religia?; Cu înțelegem afirmația că religia e „opiu pentru popor“?

Bibliografie selectivă

NICOLAE CEAUȘESCU. Raport la cel de-al XIII-lea Congres al P.C.R., Editura politica, 1985.

NICOLAE CEAUȘESCU, Raport la Conferința Națională a P.C.R., 16—18 decembrie 1982.

NICOLAE CEAUȘESCU. Cuvîntare la Consfătuirea de la Mangalia, august 1982.

Programul P.C.R. de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, Editura politica, 1975.

Constituția R.S.R.

*** Educația revoluționară, materialist-științifică, parte integrantă a procesului de formare și dezvoltare a conștiinței socialiste a omului nou, constructor al socialismului și comunismului, seria **„DIN GÎNDIREA SOCIAL-POLITICĂ A PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI, NICOLAE CEAUȘESCU“,** Editura politică, 1985.

*** Întrebări și răspunsuri la problemele de educație ateistă a tineretului, Editura politică, vol. I—IV, 1975, 1979, 1982, 1985.

*** Educație materialist-științifică și umanist-revoluționară. Prelegeri, culegeri de texte, Editura didactică și pedagogică, 1980.

*** Știința, religie, societate, Editura politică, 1972.

*** Știință și ateism, Editura politică, 1971.

*** Bine și rău în tălmăcirea religiei, Editura științifică, 1974.

*** Descoperiri științifice ale secolului XX. Mică enciclopedie, Editura Ion Creangă 1979.

*** Revoluția tehnico-științifică și modernizarea forțelor de producție, Editura politică, 1970.

*** Procese revoluționare în știință și tehnică și dezvoltarea societății, Editura politica, 1980.

*** Educația ateist-științifică a pionierilor și șoimilor patriei, volum editat de C.N.O.P., 1985.

RAVATA ROȘIE CU TRICOLOR

Versuri: Dumitru Popescu Chiselet

Muzica: Dan Beizadea

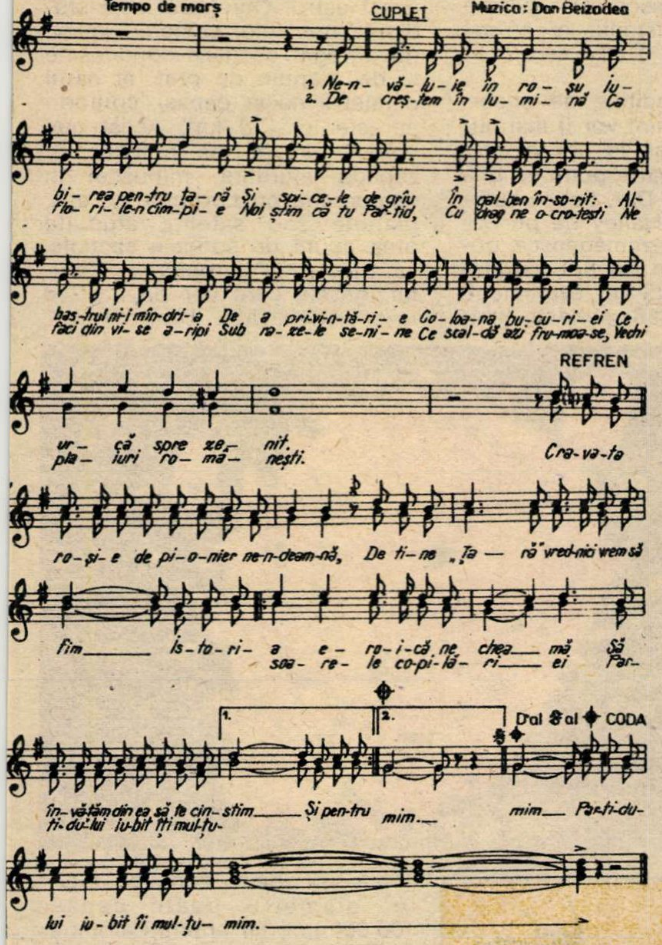
Tempo de marș
CUPLET
1. Ne-n-vă-lu-ie în ro-șu, lu-bi-rea pen-tru ța-ră Și spi-ce-le de grîu În gal-ben în-so-rit: Al-bas-trul ni-i mîn-dri-a De a pri-vi-n-tă-ri-e Co-loa-na bu-cu-ri-ei Ce ur-că spre ze-nit.
2. De creș-tem în lu-mi-nă ca flo-ri-le-n cîm-pi-e Noi știm că tu Par-tid, Cu drag ne o-cro-tești Ne faci din vi-se a-ripi Sub ra-ze-le se-ni-ne Ce scal-dă azi fru-moa-se, Vechi pla-iuri ro-mâ-nești.
REFREN
Cra-va-ta ro-și-e de pi-o-nier ne-n-deam-nă, De ti-ne „Ța-ră" vred-nici vrem să fim Is-to-ri-a e-ro-i-că ne chea-mă Să în-vă-țăm din ea să te cin-stim Și pen-tru
soa-re-le co-pi-lă-ri-ei Par-ti-du-lui iu-bit îți mul-țu-mim. mim Par-ti-du-lui iu-bit îi mul-țu-mim.
1.
2.
D'al 𝄋 al ⊕ CODA

Mai mulți cititori ne solicită partitura cîntecului premiat de către revista „Cutezătorii" în cadrul Concursului de creație muzicală pentru șoimii patriei, pionieri și școlari, ediția a VI-a, organizat recent de C.N.O.P. Le satisfacem rugămintea.

SEMNAL
SEMNAL
SEMNAL
SEMNAL
SEMNAL

Acțiunea concurs

PATRIE ROMÂNĂ, ȚARĂ DE EROI

la o nouă ediție

Duminica, 8 decembrie, în toate unitățile de pionieri din țară va fi dat semnalul de pornire într-o nouă ediție a amplei acțiuni de educație patriotică **„Patrie română, țară de eroi". Continuînd tradiția unor mari acțiuni de educație patriotică ale Organizației Pionierilor, aceasta oferă tuturor pionierilor patriei o largă posibilitate de a-și manifesta în forme dintre cele mai emoționante sentimentele profund patriotice, de a-și extinde și adînci preocupările pentru cunoașterea temeinică a istoriei patriei.**

Noua ediție a acțiunii „Patrie română, țară de eroi" vă cheamă pe toți la:

- **Cunoașterea cît mai profundă a istoriei patriei, a locurilor istorice și a evenimentelor** petrecute în localitatea și în județul vostru, a semnificațiilor acestor evenimente.
- **Organizarea în fiecare școală și unitate de pionieri a unor cercuri ale micilor istorici, cercuri de muzeografie și numismatică și de efectuarea, sub îndrumarea unor cadre specializate — cu respectarea prevederilor Legii patrimoniului cultural-național al R.S.R. — de săpături arheologice, depistarea unor piese arheologice cu valoare deosebită, organizarea unor expoziții etc.**
- **Cunoașterea mărturiilor materiale ale istoriei naționale, legate de continuitatea vieții și activitatea neîntreruptă a poporului român pe aceste meleaguri, mărturii aflate în muzee locale și județene.**
- **Realizarea în unitățile de pionieri a unor colecții istorice școlare și colțuri documentare.**
- **Cunoașterea și preluarea, sub patronajul unităților de pionieri, a tuturor monumentelor istorice, de artă și arhitectură** de pe raza localităților, în scopul întreținerii și îngrijirii lor.
- **Organizarea și prezentarea unor ample spectacole-evocare cu puternic conținut patriotic și revoluționar, de cinstire a istoriei, a eroilor naționali, la monumentele și locurile cu semnificații deosebite pentru viața socială, politică și culturală a poporului nostru.**

Toate aceste obiective vă vor mobiliza pe întreg parcursul acestei noi ediții în pasionante activități și cu siguranță că mulți dintre voi veți face descoperiri care vor contribui la sporirea avuției spirituale a poporului nostru.

Succes tuturor!

DRAGI PIONIERI ȘI ȘCOLARI!

● LA ȘCOALĂ ȘI ACASĂ ACȚIONAȚI CU HOTĂRÎRE PENTRU EVITAREA ORICĂREI FORME DE RISIPĂ A ENERGIEI!

● Nu lăsați becurile să ardă degeaba într-o cameră, în baie sau pe coridor atunci cînd acolo nu se află nimeni!

● Nu uitați că atunci cînd vă pregătiți temele o lampă de birou cu un singur bec este mult mai utilă, mai sănătoasă și mai odihnitoare decît o lustră cu cinci becuri din tavan.

● Pe coridoarele școlii, în ateliere și laboratoare, lumina nu trebuie să ardă fără rost. De folosirea fiecărui kilowatt-oră răspunde fiecare dintre noi!

ECONOMISIND ENERGIA ELECTRICĂ, ECONOMISIȚI, ÎN ACELAȘI TIMP, ȘI IMPORTANTE CANTITĂȚI DE COMBUSTIBIL NECESAR PRODUCERII EI.

● DAȚI CU TOȚII DOVADĂ DE ATITUDINE CIVICĂ ȘI SPIRIT GOSPODĂRESC ÎN MAREA ACȚIUNE PATRIOTICĂ DE REDUCERE A CONSUMURILOR DE ENERGIE ȘI COMBUSTIBIL!

? Ați întrebat? Vă răspundem! !

Am auzit în repetate rînduri despre pergamente și urmăresc în „Cutezătorii" serialul „Taina pergamentului", dar de fapt nu știu nimic despre ele, ne scrie IRINA VERES din Tg. Mureș

Pergamentul este un antic material de scris, care era produs din pielea unor animale ca oaia, capra, vițelul, măgarul. Pielea brută era tratată cu var, întinsă, curățată bine, răzuită și netezită perfect cu piatră ponce. Neted, suplu, rezistent, pergamentul avea calități estetice neîntrecute. Prima întrebuințare a pielii pentru scris este atestată în Egipt spre anul 2500 î.e.n. Numele pergamentului vine de la cetatea Pergam din Asia Mică, vestit centru cultural antic, unde legenda susține că ar fi fost inventat. Dar nimic nu atestă adevărul acestei legende.

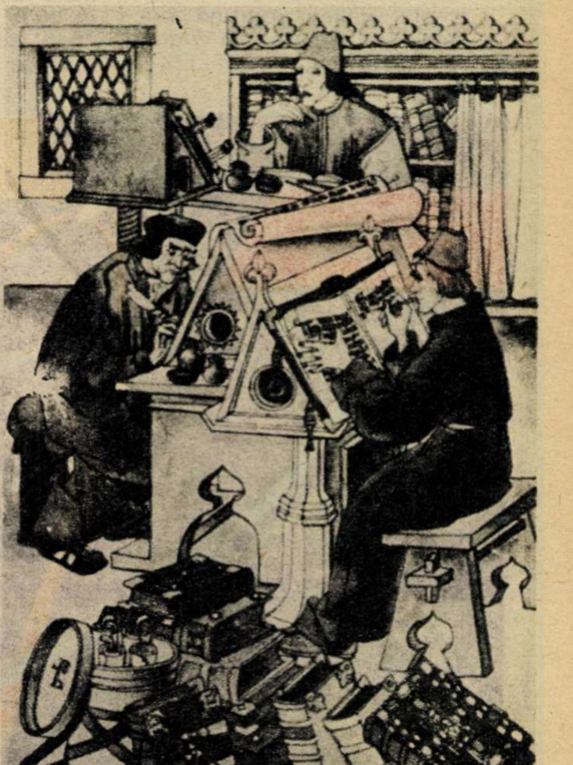

Gravură medievală reprezentînd un scriptorium unde luau naștere cărțile scrise și desenate de mînă pe pergament sau pe hîrtie.

ÎNTÎLNIRE CU COMETA Halley

„Giotto"

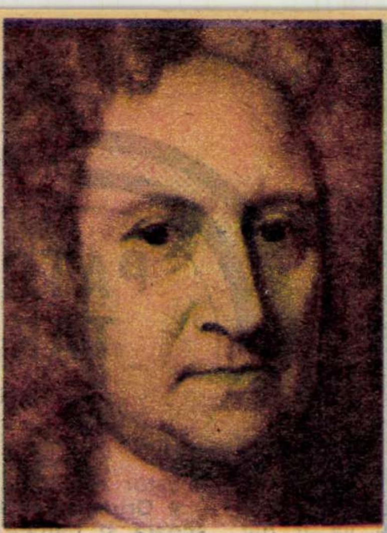

Edmund HALLEY

Mai multe sonde spațiale se îndreaptă spre o întîlnire mult așteptată de omenire: cea cu cometa Halley. Sondele zboară cu mai bine de 110 000 km/oră spre o țintă sosind către ele cu 170 000 km/oră. Obiectivul lor va fi atins în prima parte a lunii martie 1986, cînd Halley va intersecta pentru a doua oară planul orbital al Terrei.

Cometa Halley (purtînd numele celebrului astronom englez Edmund Halley, 1656—1742, care și-a dat seama că cometele sînt corpuri cerești rotindu-se în jurul Soarelui, și nicidecum semne prevestitoare ale dezastrelor) se apropie de Pămînt la fiecare 74—76 de ani. Edmund Halley a ajuns la concluzia că obiectul cosmic observat de el cu telescopul în 1682 a mai putut fi văzut de pe Pămînt în 1456, 1531 și 1607 și că își va face din nou apariția în 1758. Cînd s-a constatat că a avut dreptate, cometa a primit numele lui. De atunci ea a reapărut în 1835 și 1910. Ultima dată, în 1910, cometa a trecut la o depărtare de 2 240 000 km de Terra, coada ei avînd o lungime de 110 milioane km. Atunci apariția ei a fost un fenomen vizual foarte spectaculos: coada astrului s-a desfășurat pe o treime din bolta cerească. Dar pentru prima dată existența ei a fost semnalată în 1056 î.e.n., în China antică.

În 1986, condițiile de observare de pe Pămînt vor fi mai puțin favorabile și, în consecință, cometa va fi foarte puțin vizibilă cu ochiul liber. Dar, dacă observarea cometei Halley de pe Pămînt riscă să dezamăgească, observarea sa din spațiul extraterestru reprezintă un eveniment.

În martie 1986, sondele spațiale „Vega"-I și „Vega"-II (sovietice), „Giotto" (vest-europeană), „Sakigake", adică „Pionier", și „Planet A" (japoneze) și „ICE" (americană) se vor întîlni cu acest astru. Obiectivul este studierea nucleului cometei Halley, un agregat de gaze condensate și de granule de praf, al cărui diametru nu ar depăși, conform aprecierilor, 10 km. Acest mic obiect, un fel de bulgăre de zăpadă murdară, minuscul în comparație cu corpurile cerești, planete sau sateliți, studiate pînă acum de sondele spațiale, va elibera, în apropierea Soarelui, gazele care vor da naștere unei adevărate „atmosfere".

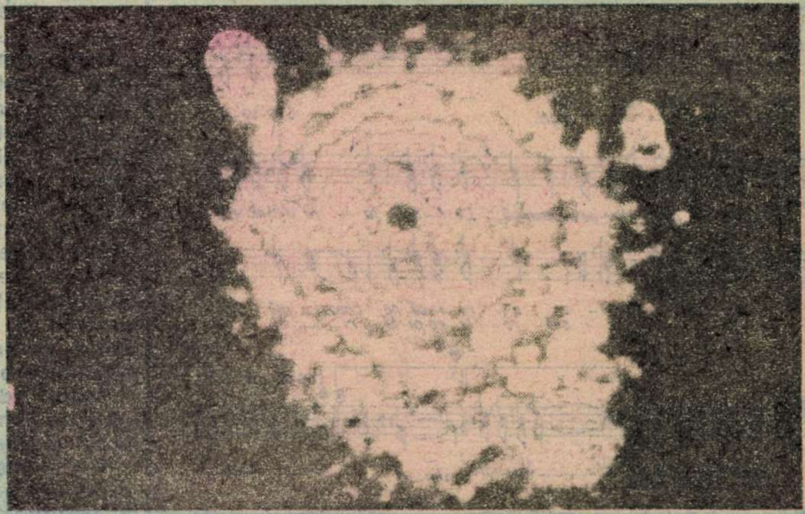

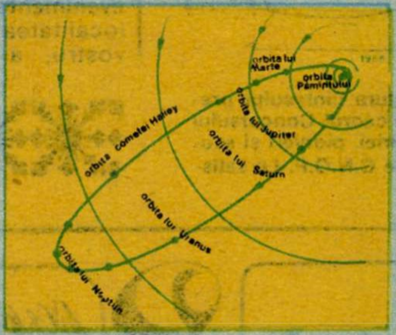

coma sau coama cometei, al carei diametru poate depăși 100 000 km, iar anumiți atomi și molecule ionizate și antrenate de vîntul solar vor forma coada de plasmă, subțire și rectilinie, care se va întinde în direcția opusă Soarelui. Granulele de praf eliberate, respinse de presiunea radiației solare, vor alcătui, la rîndul lor, o coadă largă, curbată.

Recent, prin măsurarea luminii provenind de la nucleul cometei Halley prin filtre pentru diferite lungimi de undă, oamenii de știință au constatat ca acest nucleu are culoarea roșu închis. Această culoare s-ar putea datora materialului organic depozitat în cursul formării cometei la mari distanțe de Soare.

Primele două stații „Vega" I și II, reimpulsionate gravitațional deasupra Luceafărului în iunie a.c., își vor începe activitatea la 6, respectiv la 9 martie 1986, cu măsurători vizînd calitatea și densitatea plasmei interplanetare, determinarea cantității și naturii elementelor componente ale diferitelor părți ale cometei, înregistrarea presiunii și temperaturii etc. Tot în luna martie, cometa Halley va fi observată și de sondele spațiale japoneze. „Sakigake" este dotată cu aparate pentru cercetarea vîntulu solar și a cîmpurilor magnetice interplanetare. „Planet A" dispune de o cameră de luat vede pentru obținerea de imagini ultraviolet a norilor de hidrog care se formează în jurul cap

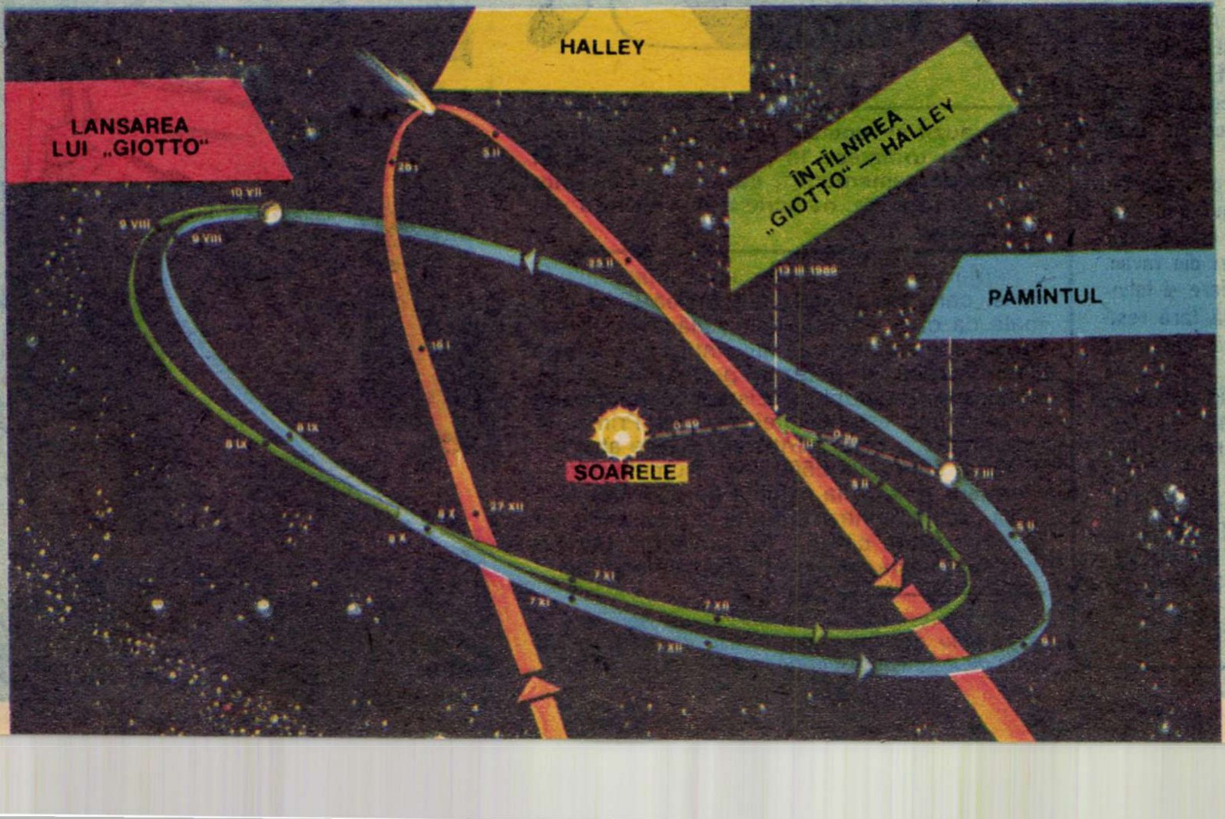

lui cometei pe măsură ce aceasta se apropie de Soare. Sonda spațială „ICE" va traversa coada cometei cît mai aproape de nucleu. Viteza pe care o va putea atinge va fi de circa 200 000 km/oră.

Misiunea cea mai spectaculoasă și-a asumat-o totuși „Giotto", care va ajunge, în noaptea de 13—14 martie 1986, la o depărtare de numai 100—400 km de nucleul lui Halley, de unde va transmite pe Pămînt imagini atît de clare de parcă ar fi luate de la 20 m. Deoarece sonda încrucișează traiectoria cometei aproape vertical, timpul disponibil pentru cele 10 experiențe științifice prevăzute va fi doar de cîteva ore. Cît privește faza de vîrf a zborului, ea este și mai scurtă, avînd în vedere dimensiunea foarte mică a nucleului solid al lui Halley. „Giotto", purtînd numele marelui pictor florentin care a surprins într-una din pînzele sale momentul apariției cometei la începutul secolului al XIV-lea, are două scuturi de protecție. El este dotat cu un sistem de controlare a temperaturii, ce va proteja instrumentele sale de căldura Soarelui. Două spectrometre vor analiza compoziția coamei cometei, iar alte două aparate vor colecta date despre comportarea particulelor încărcate electric în complexele cîmpuri magnetice și electrice care înconjură cometa.

Studierea cometelor este deosebit de importantă pentru oamenii de știință dacă se are în vedere că aceste corpuri cerești s-au format în același timp cu Soarele și planetele, adică cu 4,5 miliarde de ani în urmă. Dar, spre deosebire de planete, cometele, fiind atît de mici, reci și gravitînd cea mai mare parte a timpului departe de Soare, au rămas de atunci neschimbate. Analiza materiei cometei Halley ar putea contribui la determinarea directă a compoziției nucleului din care a luat naștere sistemul solar.

Studierea cometei Halley se va face, concomitent, și cu ajutorul a numeroase telescoape perfecționate de pe Pămînt. Numeroși cercetători se vor îndrepta spre emisfera sudică a planetei, de unde cometa Halley va putea fi mai bine observată.

Se poate afirma de pe acum că, dacă misiunile amintite vor avea succes, aceasta se va datora în mare măsură cooperării internaționale, fapt ce demonstrează importanța unirii forțelor științifice ale lumii în favoarea progresului științei și tehnicii, al civilizației umane, într-un climat de pace, înțelegere și respect reciproc. Următoarea întîlnire cu cometa Halley, ce va fi așteptată, desigur, cu emoție de savanții generațiilor viitoare, va avea loc în anul 2061.

TUDOR PRELIPCEANU

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2						●				●	
3					●						
4			●								●
5		●			●		●				
6				●		●			●		
7								●		●	
8	●			●			●				
9						●					
10					●						
11								●			

Aero

ORIZONTAL: 1) Intîmpină cea mai mică rezistență din partea aerului. 2) Nu permite să pătrundă nici aerul. Diminutiv de la Ion. 3) Aerul de munte. Un vehicul a cărui viteză e încetinită din cauza frecării cu aerul. 4) Sau. Aerologia, care se ocupă cu studiul fenomenelor meteorologice din atmosferă (pl.). 5) Munte! A introduce aer în masa unui lichid sau material granulos. 6) Prefix cu sensul „egal". Vasile Toader. Perioadă istorică. 7) Motor cu rotor care folosește energia potențială a unui fluid. 8) Notă muzicală. Neon. Numele a două localități din S.U.A. 9) Aerul ca element energetic. Tot felul de flori. 10) Luciu imperfect. Aerian (fig.). 11) Se scoală de dimineață. Vapori din aer (pl.).

VERTICAL: 1) Cade pe Pamînt din spațiul interplanetar. Nu se ridică în aer fără foc. 2) Aer, văzduh (fig.). A nu avea aer. 3) Crustaceu. Operațiune de măcinare a cerealelor, care poate fi servită și de vînt. 4) Cinstit. Pasărea-clopoțel din Noua Zeelandă, iubită pentru glasul ei răsunător. 5) Dese! Galerie subterană. 6) Cu un aer ales (fig.). În sfîrșit, aeriene! Desigur. 7) Plutesc în aer. Din văzduh. Cuvînt care imită zgomotul produs de fîlfîitul aripilor unei păsări. 8) Atîrnat în aer. Acela. 9) Oferă aer ozonat sau, mai sus, rarefiat. Material textil. 10) Ifose. Pește de apă dulce cu solzi mari. 11) Etaj. Aparate de zburat.

DICȚIONAR: ISO, ATCO, UCIU, TUI.

VENERA POPESCU

ÎN VACANȚA DE IARNĂ,
CA ÎN TOATE LUNILE ANULUI
CEL MAI BUN PRIETEN
AL TUTUROR COPIILOR:
REVISTA
„Cutezătorii"
ABONAMENTE PE ANUL 1986
PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R.,
PÎNĂ LA DATA DE 22 DECEMBRIE a.c.

DIN CALENDARUL LUNII DECEMBRIE

L.		2	9	16	23	30
M.		3	10	17	24	31
M.		4	11	18	25	
J.		5	12	19	26	
V.		6	13	20	27	
S.		7	14	21	28	
D.	1	8	15	22	29	

1 Decembrie 1918: Unirea Transilvaniei cu Romania, moment care a încheiat procesul de făurire a statului național unitar.

2 decembrie 1935: S-a născut poetul român Nicolae Labiș.

13 decembrie 1918: În Piața Teatrului Național a avut loc marea demonstrație a muncitorilor români din Capitală.

15 decembrie: Ziua tipografilor.

16 decembrie 1910: A avut loc primul zbor experimental din lume cu un avion cu reacție conceput și pilotat de Henri Coandă.

30 Decembrie 1947: Abolirea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Române.

31 decembrie 1852: A avut loc inaugurarea Teatrului Național din București.

CALEIDOSCOP

CONCURSUL

ARENA MATEMATICIENILOR

2 Roțile

Sa presupunem ca avem un mecanism alcătuit din 10 roți dințate, angrenate în serie, ca în schița. Dacă roata notată cu 1 se mișcă în sensul indicat de săgeată, adică în sensul acelor de ceasornic (numit și „sens direct", spre deosebire de mișcarea inversă, numită și „sens retrograd"), care va fi sensul de mișcare al roților 9 și 10?

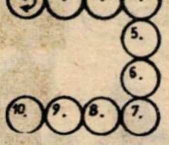

CE ȚI-A PLĂCUT DIN ACEST NUMĂR? CE AI DORI SĂ MAI PUBLICĂM?

CITITORII SE AMUZĂ

Muzicală

CITIND LITERELE CARE CORESPUND PĂRȚII ALBE DIN NOTELE DE PE PORTATIV, AFLAȚI NUMELE A TREI ORAȘE DIN NORD-VESTUL ȚĂRII.

MARIAN PARASCHIV, BUCUREȘTI

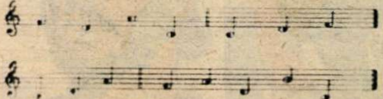

TEST

Stabiliți în 30 de secunde care frunză se înrudește cu fiecare fruct!

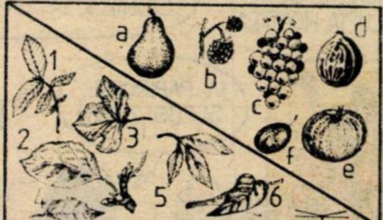

TICUȚĂ CEL UITUC

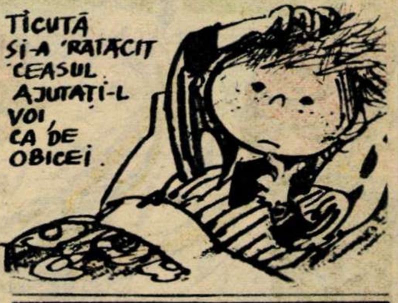
TICUȚĂ ȘI-A RĂTĂCIT CEASUL. AJUTAȚI-L VOI, CA DE OBICEI.

Coperta noastră:
FOTO GRIGORE PREPELIȚĂ

Prieteni ai adevărului științific de la Liceul de științe ale naturii din Cluj-Napoca.

Cutezătorii 48

Redactor șef ION IONAȘCU; Secretar responsabil de redacție: OVIDIU ZOTTA;
Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Responsabil de număr: ION CRÎNGULEANU;
Prezentare tehnică: ION MIHAESCU.

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64–66.

9

8 **Scenariu : TUDOR POPESCU**
Desene: VALENTIN TĂNASE şi RADU VINTILESCU

TAINA PERGAMENTULUI

Rezumatul episodului precedent: Dadas şi Zuro reuşesc să pătrundă în tabăra duşmană deghizaţi în uniforme romane. Astfel află cum se pregătesc de atac romanii.

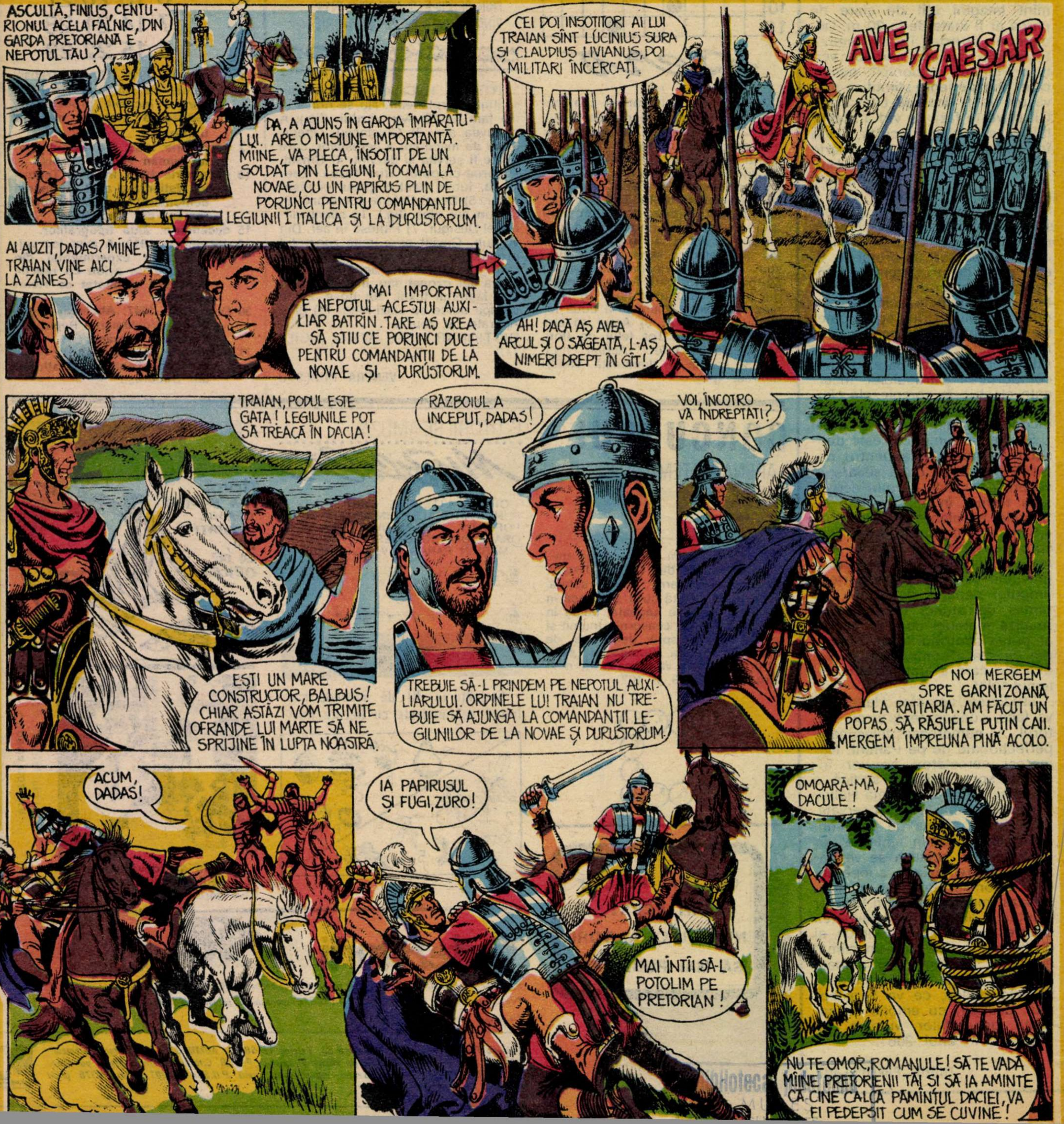
ASCULTĂ, FINIUS, CENTURIONUL ACELA FALNIC, DIN GARDA PRETORIANĂ E NEPOTUL TĂU?
DA, A AJUNS ÎN GARDA ÎMPĂRATULUI. ARE O MISIUNE IMPORTANTĂ. MÎINE, VA PLECA, ÎNSOŢIT DE UN SOLDAT DIN LEGIUNI, TOCMAI LA NOVAE, CU UN PAPIRUS PLIN DE PORUNCI PENTRU COMANDANTUL LEGIUNII I ITALICA ŞI LA DURUSTORUM.
AI AUZIT, DADAS? MÎINE, TRAIAN VINE AICI LA ZANES!
MAI IMPORTANT E NEPOTUL ACESTUI AUXILIAR BĂTRÎN. TARE AŞ VREA SĂ ŞTIU CE PORUNCI DUCE PENTRU COMANDANŢII DE LA NOVAE ŞI DURUSTORUM.
CEI DOI ÎNSOŢITORI AI LUI TRAIAN SÎNT LUCINIUS SURA ŞI CLAUDIUS LIVIANUS, DOI MILITARI ÎNCERCAŢI.
AVE, CAESAR
AH! DACĂ AŞ AVEA ARCUL ŞI O SĂGEATĂ, L-AŞ NIMERI DREPT ÎN GÎT!
TRAIAN, PODUL ESTE GATA! LEGIUNILE POT SĂ TREACĂ ÎN DACIA!
EŞTI UN MARE CONSTRUCTOR, BALBUS! CHIAR ASTĂZI VOM TRIMITE OFRANDE LUI MARTE SĂ NE SPRIJINE ÎN LUPTA NOASTRĂ.
RĂZBOIUL A ÎNCEPUT, DADAS!
TREBUIE SĂ-L PRINDEM PE NEPOTUL AUXILIARULUI. ORDINELE LUI TRAIAN NU TREBUIE SĂ AJUNGĂ LA COMANDANŢII LEGIUNILOR DE LA NOVAE ŞI DURUSTORUM.
VOI, ÎNCOTRO VĂ ÎNDREPTAŢI?
NOI MERGEM SPRE GARNIZOANĂ, LA RATIARIA. AM FĂCUT UN POPAS, SĂ RĂSUFLE PUŢIN CAII. MERGEM ÎMPREUNĂ PÎNĂ ACOLO.
ACUM, DADAS!
IA PAPIRUSUL ŞI FUGI, ZURO!
MAI ÎNTÎI SĂ-L POTOLIM PE PRETORIAN!
OMOARĂ-MĂ, DACULE!
NU TE OMOR, ROMANULE! SĂ TE VADĂ MÎINE PRETORIENII TĂI ŞI SĂ IA AMINTE CĂ CINE CALCĂ PĂMÎNTUL DACIEI, VA FI PEDEPSIT CUM SE CUVINE!

Biblioteca județeană
MU
TIRGU

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

49

JOI, 5 DECEMBRIE 1985,
ANUL XIX (NR. 948)

ÎN ACEST NUMĂR:

- Prefață la încheierea trimestrului I: tezele!
- Oameni și nave sub tricolor și...
  ...o radiogramă pentru voi!
- Noi întîmplări la „Semafor"

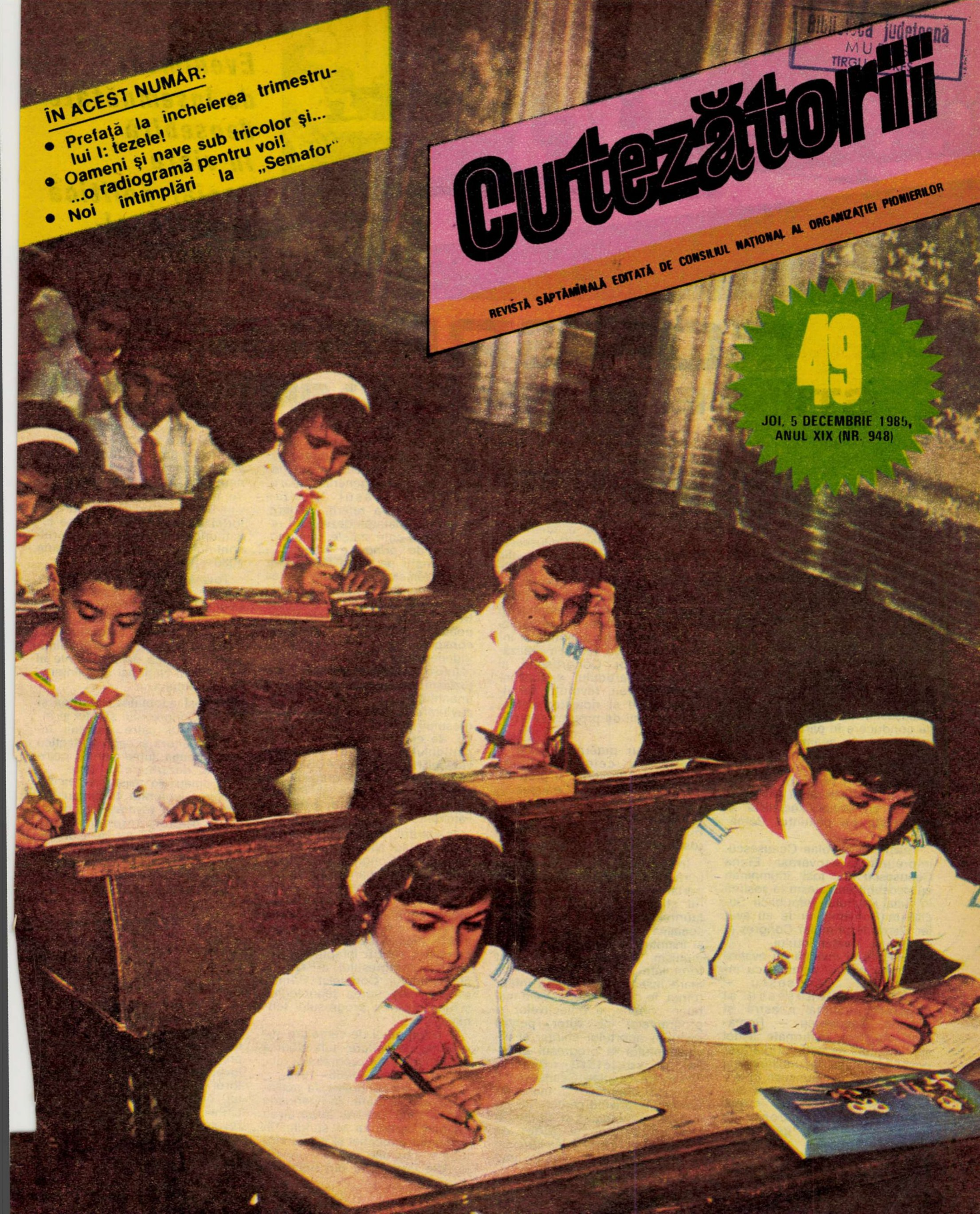

Eveniment de însemnătate deosebită în viața social-politică și cultural-științifică a țării

CONGRESUL ȘTIINȚEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Lucrările Congresului științei și învățămîntului, desfășurate în zilele de 28 și 29 noiembrie, au început în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

Eveniment de mare însemnătate în viața social-politică a țării, acest larg și reprezentativ forum — expresie a profundului democratism ce caracterizează orînduirea noastră socialistă — s-a întrunit în anul în care întregul popor omagiază, cu însuflețire și puternică angajare revoluționară, două decenii de la Congresul al IX-lea al P.C.R., de la alegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția suprema de conducere în partid, perioada celor mai de seamă înfăptuiri, inclusiv în dezvoltarea fără precedent a științei și învățămîntului, ca factori hotărîtori ai progresului multilateral al patriei, ai făuririi civilizației socialiste și comuniste pe pămîntul României.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu au fost întîmpinați cu deosebit entuziasm la sosirea în Sala Palatului Republicii Socialiste România, unde au avut loc lucrările primului Congres al științei și învățămîntului.

Delegații și invitații au ovaționat îndelung, au aclamat cu înflăcărare: „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!", „Stima noastră și mîndria, Ceaușescu — România!" Au fost reafirmate astfel sentimentele de nețărmurită dragoste, de înaltă recunoștință pe care toți cei ce muncesc în domeniul cercetării, ingineriei tehnologice, proiectării, al învățămîntului, întregul popor le poartă secretarului general al partidului.

Participanții au exprimat deosebita prețuire față de prestigioasa activitate desfășurată de tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, eminent om politic, strălucit om de știință.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, care a subliniat că actualul Congres are o mare însemnătate și deschide o perspectivă nouă activității cercetării științifice și învățămîntului, în vederea realizării hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului, privind înfăptuirea noii revoluții tehnico-științifice și ridicarea patriei pe noi culmi de progres și civilizație.

Primit cu puternice urale și ovații, cu cele mai calde simțăminte de stimă și prețuire, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a rostit o amplă cuvîntare.

În expunerea sa, conducătorul partidului și statului a făcut importante aprecieri privind aportul științei și învățămîntului la făurirea cu succes a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism. De asemenea au fost formulate indicații de cea mai mare însemnătate privind înfăptuirea, în continuare, în cele mai bune condiții, a obiectivelor și programelor de viitor, pentru sporirea aportului științei și învățămîntului la progresul general al societății noastre. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a formulat orientări de mare însemnătate privind cercetarea științifică, tehnologică și de pregătire a cadrelor și forței de muncă în cel de-al 8-lea cincinal și, în perspectivă, pînă în anul 2000.

De asemenea, subliniind interdependența dialectică dintre politica internă și cea internațională, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-a referit, pe larg, și la însemnătatea dezvoltării relațiilor cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, a soluționării pe calea tratativelor a problemelor grave din lumea contemporană, arătînd că numai în condiții de pace poporul nostru, ca și toate popoarele lumii, poate progresa, își poate făuri și consolida bunăstarea, libertatea, independența națională.

Într-o atmosferă de mare entuziasm, congresul a adoptat, în unanimitate de voturi, strălucita cuvîntare rostită, în cadrul Congresului științei și învățămîntului, de eminentul conducător al partidului și statului nostru, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, ca document al congresului, ca program de muncă al întregii activități de cercetare și din învățămînt.

În spiritul magistralei cuvîntări a tovarășului Nicolae Ceaușescu delegații la Congres au dezbătut și aprobat, în unanimitate, documentele de pe ordinea de zi:

— Raport cu privire la realizarea planului de cercetare științifică pe perioada 1981—1985 și sarcinile ce revin cercetării pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea tehnologică și introducerea progresului tehnic.

— Programul de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducere a progresului tehnic în perioada 1986—1990.

— Raport cu privire la activitatea desfășurată în perioada 1981—1985 pentru înfăptuirea politicii partidului și statului în domeniul educației și învățămîntului și sarcinile ce revin unităților din învățămînt din hotărîrile Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român cu privire la educarea și pregătirea tineretului. perfecționarea forței de muncă.

— Program privind asigurarea forței de muncă, dezvoltarea învățămîntului și perfecționarea continuă a cadrelor în perioada 1986—1990.

Tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, a fost desemnată, în unanimitate, în funcția de președinte al Consiliului Național al Științei și Învățămîntului.

Au fost adoptate Hotărîrea și Apelul Congresului științei și învățămîntului către oamenii de știință, cultură și cadre didactice din întreaga lume pentru colaborare, dezarmare și pace.

În aplauzele asistenței, la încheierea lucrărilor congresului a luat cuvîntul tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului, președintele Consiliului Național al Științei și Învățămîntului.

Într-o atmosferă înălțătoare, de puternic patriotism, participanții au adoptat textul unei telegrame adresate C.C. al P.C.R., tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, exprimînd vibrant nețărmurita dragoste, profunda prețuire ale slujitorilor științei și învățămîntului față de conducătorul iubit al partidului și statului, care călăuzește cu înțelepciune, clarviziune și cutezanță revoluționară destinele țării, ale națiunii, pe calea socialismulu și comunismului, a bunăstării ș păcii.

Magistrala cuvîntare a tovarăşului Nicolae Ceauşescu deschide vaste şi luminoase perspective ştiinţei şi învăţămîntului din patria noastră

Avem nevoie de oameni cu înaltă pregătire de specialitate tehnică şi profesională în toate domeniile, cu un înalt nivel de cultură generală. Muncitorii, tehnicienii, inginerii, ţăranii, oamenii muncii din toate sectoarele constituie factorul hotărîtor pentru realizarea tuturor planurilor şi programelor de dezvoltare economico-socială a patriei.

Avem un sistem de învăţămînt modern, care asigură pregătirea cadrelor şi forţei de muncă pentru toate domeniile. Acum este necesar să facem totul pentru ridicarea nivelului învăţămîntului la cerinţele noii revoluţii tehnico-ştiinţifice, la cerinţele societăţii socialiste multilateral dezvoltate.

Să se asigure pregătirea tineretului, a tuturor oamenilor muncii pe baza celor mai noi cuceriri ale ştiinţei din toate domeniile!

Să întărim continuu legătura indisolubilă a ştiinţei cu învăţămîntul şi producţia!

Învăţămîntul trebuie să asigure educarea tinerei generaţii în spiritul concepţiilor revoluţionare, pregătirea temeinică a tineretului pentru muncă şi viaţă, pentru a fi un participant activ la edificarea socialismului şi comunismului.

Formarea omului nou, cu o înaltă conştiinţă revoluţionară, comunistă, constituie una din îndatoririle fundamentale ale sistemului nostru de învăţămînt.

În întreaga activitate educativă trebuie să dezvoltăm puternic sentimentul patriotic, de dragoste faţă de popor, faţă de patrie, de solidaritate a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naţionalitate.

CONGRESUL
ŞTIINŢE ÎNVĂŢĂMÎNTULU

PREFAȚĂ LA ÎNCHEIEREA TRIMESTRULUI I

Astăzi avem teza!

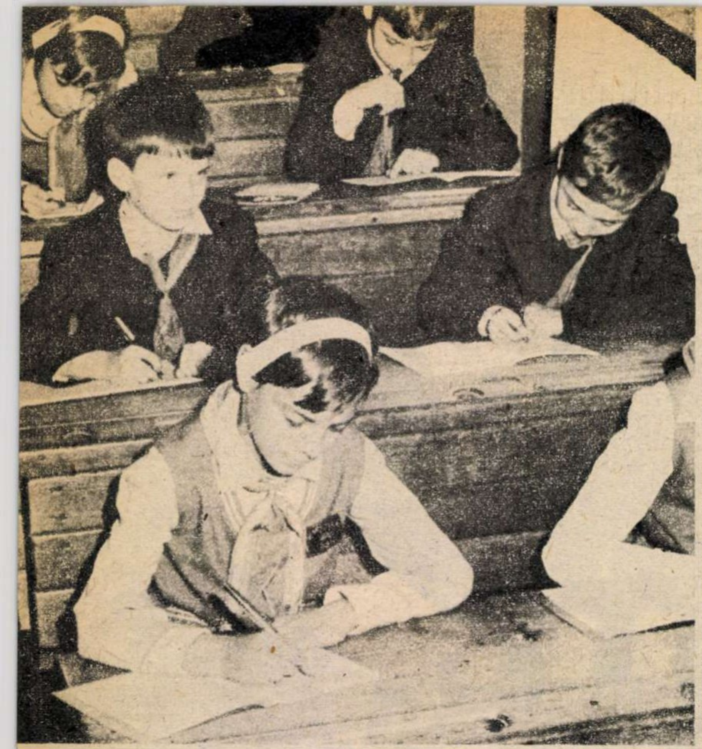

Să depunem toate eforturile pentru a obține cele mai bune rezultate la învățătură, muncă și comportare!

NUMAI SUCCESE? DE CE NU!

În geanta de școlar, toți cei treizeci și nouă de băieți și fete dintr-a VI-a D purtau, azi, caietul subțire, cu pătrățele de matematică. Își caligrafiaseră cu grijă numele pe copertă, liniaseră aproape toate filele și nu uitaseră să treacă pe prima dintre ele: „Lucrare scrisă la matematică. Trimestrul I".

Deși mai era încă mult pînă să înceapă orele, se aflau cu toții, fără nici un întîrziat, la școală. Un zumzet ca de albine plutea în clasă, copiii – strînși grupuri, grupuri în bănci, aplecați deasupra cărților și caietelor – discutau cu aprindere, mai răsfoiau o dată notițele sperînd să nu le scape nimic din vedere. Tiberiu Toth, „matematicianul nr. 1" al clasei, era solicitat cînd de unii, cînd de alții pentru a-și spune părerea în privința unor rezolvări. Tot lui i-am solicitat și noi un scurt interviu, Tiberiu fiind si comandantul detașamentului.

– Am aflat că în unitatea voastră (de la Școala nr. 9 din Sibiu), a VI-a D este una dintre cele mai bune clase. Și totuși se pare că pentru teza de matematică aveți destule emoții. Așa este?

– Într-adevăr. Avem. Dar nu ne este teamă că vom lua note mici. Țintim numai spre cele de la 7 în sus. Este o frumoasă ambiție a detașamentului nostru pentru care luptăm, încă din primele zile de școală. Vreo cinci colegi, dintre care mai ales Florin și Ghiță, trebuiau mereu „trași de mînecă" să nu uite că au de învățat. Se luau cu joaca, cu fotbalul, cu plimbările și numai în cele din urmă se apucau de lecții. Așa că i-am ajutat să-și alcătuiască și să respecte un program riguros de învățătură (i-am convins să participe la meditații, la grupele de întrajutorare), dar am organizat apoi și meciuri sau alte activități distractive.

– Și acum vă așteptați numai la succese?

– Sînt foarte posibile și normale după efortul depus. Dar se mai pot ivi, cine știe, și greșeli mărunte. Important este că nimeni nu se prezintă la teze, nepregătit, cu materia învățată pe apucate, la întîmplare. Cred deci că sînt mari șanse de note bune, pe care... singuri ni le-am pregătit.

LINIȘTE, SE PREGĂTEȘTE TEZA!

Clanța se mișca ușor și după ușa de-abia întredeschisă apare ca un ghemotoc Sebastian. „Am venit să ne jucăm!" spune el fericit că a reușit să se furișeze pînă aici, în camera unde fratele lui mai mare își face lecțiile. În clipa aceea însă apare mama, nemulțumită. Il scoate repede pe „pici" din cameră lasînd pe colțul mesei, plină de cărți și caiete, o farfurioară cu două mere și niște fursecuri. Adrian privește în urma lor cu un fel de duioșie. „Se frămîntă de parcă dînsa ar avea teză la română. Ca și tata, de altfel, chiar daca nu arată deloc." „Ai grija, îi spune din cînd în cînd, clasa a opta nu-i o joacă!" Așa i-a spus și într-a cincea, și într-a șasea, și într-a șaptea. Se convinsese de mult că avea dreptate. Încă dintr-a cincea, cînd în clasa lor totul mergea greu. Nu pentru că așa se obișnuiește să se zică despre această clasă, prima de gimnaziu, ci pentru că într-adevăr, la mijlocul anului, își dăduseră seama că sînt neașteptat de slab pregătiți, ca mulți copii se lăsaseră pe tînjală cu învățătura, considerîndu-se de-acum „mari". Nu le fusese ușor să îndrepte lucrurile, dar în cele din urmă detașamentul reușise să înlăture nepăsarea, dezordinea în tot ce făcuseră ei pînă atunci. Au ieșit astfel la iveală matematicieni talentați ca Liviu Zaharia, pasionați electroniști, ca el, Adrian Cîmpean, organizatori entuziaști ca Cristian Tilihoi, pe care l-au ales și comandant de detașament, neîntrecuți sportivi ca Romulus Marin.

ȘI ACUM, START!

Iata-i acum pe prietenii noștri ajunși în clasa a VIII-a, o clasă bună, poate cea mai bună din Școala nr. 15 din Sibiu, pregătiți sa „înfrunte" teza de matematică. Liviu Zaharia, foarte sigur pe el („pot rezolva orice subiect ne-ar da", spusese la un moment dat). se oferă să le mai arate el o „chichiță" descoperită în gazetele de matematică și care, folosită, poate face mare impresie. Corina Uleșan, bună la toate materiile, dar cam... certăreață, este de data aceasta prietenoasă cu toate fetele, făcînd pronosticuri asupra eventualelor subiecte. Mircea Toader, puțin agitat, nerăbdător îi spune „boxerului" clasei, lui Romulus: „Hai să-ți trimit o directă! Doar în joacă, nu te speria".

Deodată, totul este lăsat la o parte. În clasă a intrat tovarășa profesoară de matematică despre care se știe cît este de exigentă. „Oare ne va da greu?" Ghicindu-le gîndurile, tovarășa profesoară le precizează:

– M-am gîndit ca de data aceasta să vă dau spre rezolvare probleme nu deosebit de dificile, dar mai multe. Se vor putea vedea astfel exercițiul, deprinderea voastră de a exersa, de a lucra mai mult...

În timp ce vorbea, tovarășa profesoară începuse să acopere tabla cu subiectele...

În clasă nu se auzea decît penița alunecînd grăbită pe hîrtie. Nici o șoaptă, nici o privire în stînga sau în dreapta. Tot ce li se dăduse spre rezolvare le era bine cunoscut tuturor. Chiar și lui Marcel, Lidiei și lui Marin (altădată speriați de matematică) le străluceau ochii de bucurie: știau să rezolve totul!

Or fi luat prietenii noștri numai note de 10? Exigența tovarășei profesoare și-a spus, desigur, și de astă dată cuvîntul. Sigur este însă faptul că emoțiile lor au fost urmate de satisfacția succesului, de bucuria unei munci perseverente răsplătite pe măsură.

ELENA MĂNESCU

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

MERIT PIONIERESC

PRIETENII NATURII

În drumul lor spre țările calde, s-au oprit și în această toamnă la **Prundu Mare,** județul **Arad,** stoluri mari de berze negre și lopătari. În timpul verii, cuibăriseră tot acolo stîrci albi și egrete mici.

Vestea am aflat-o de la copiii din comuna **Pecica,** pasionați iubitori și ocrotitori ai naturii.

În orice anotimp, aceștia pot fi întîlniți drumețind spre Bezdin și Prundu Mare pentru a urmări ritmurile biologice din cele două rezervații naturale din județ. La Bezdin, de pildă, unde vara poți crede că te afli în Delta Dunării, ei au efectuat valoroase observații cu privire la condițiile de dezvoltare ale nufărului alb și ale pluticii — plantă acvatică, cu flori galbene, și ea tipică deltei.

La Prundu Mare au urmărit perioadele de cuibărit ale stîrcilor și egretelor mici, alcătuind, totodată, și un calendar cu momentele cele mai importante din viața acestora. Acum, toamna, au efectuat riguroase observații cu privire la perioadele de migrație ale păsărilor.

Radu Novac, Arabela Cizmaș, Daniela Jurja, Florica Vîrtaci, Mihai Ciurea, Sebastian Sălăjan, Doru Dragoș sau oricare dintre membrii cercului „Prietenii naturii", de la Casa pionierilor și șoimilor patriei, pot relata o mulțime de întîmplări din timpul cercetărilor pe care le-au efectuat în această vară cu privire la viața berzelor și a locurilor lor de cuibărit. **Doru Dragoș,** cel mai tînăr membru al cercului, ne dezvăluie și un mic secret: cu toții vor ca anul 1986 — care pentru ecologii ...mari și mici din întreaga lume este anul ocrotirii berzelor — să-i găsească pregătiți cît mai bine. Și chiar dacă petalele nuferilor de la Bezdin s-au scuturat de mult, iar păsările călătoare și-au lăsat cuiburile pustii, copiii din Pecica își continuă activitatea cu egal interes. De curînd au vizitat pădurea din apropiere pentru a stabili locul de amplasare al hrănitoarelor pentru căprioare.

ECATERINA ROȘCA

„BANCA DE ONOARE"

La unitatea de pionieri din localitatea Coșoveni – fruntașă în județul Dolj –, acțiunea „Banca de onoare" atrage tot mai mulți candidați. „Pentru mine – ne mărturisește **Carla Tuță,** din clasa a VIII-a A, comandantă de unitate, „Banca de onoare" înseamnă nu numai notele din catalog. Ea ilustrează eforturi unite, eforturi comune avînd un țel stimulator pentru fiecare în parte și pentru toți: permanenta **autodepășire la învățătură și comportare.** Este un motiv de mîndrie pentru noi că de la o săptămînă la alta în școală sînt tot mai multe „Bănci de onoare". Succesul pe care ni l-am dorit l-am atins cu voință. Dar dorința de autodepășire va constitui și pentru viitor o permanență."

Iat-o pe **Carla Tuță** împreună cu colega ei **Cornela Coanță** în „Banca de onoare". Cele două colege s-au angajat una față de cealaltă într-o competiție strînsă, ceea ce nu exclude întrajutorarea colegială. Instantaneul nostru a surprins un aspect dintr-o pauză, cînd Cornela, avînd unele nelămuriri la o lecție de matematică (poziția relativă a trei plane), a rugat-o pe Carla să-i explice. Interesat de acest moment de lucru, colegul de clasă, Ion Crăciun, s-a oferit să improvizeze „un suport pentru o demonstrație practică".

În clasa a VII-a A, **Liana Vasilcoiu** și **Florina Gavrilă,** după cum și **Vișina Cojocaru** și **Cornel Mirescu** sînt, de asemenea, sîrguincioși deținători ai însemnului „Banca de onoare". Exemple sînt încă multe și ele demonstrează că la Școala Coșoveni acțiunea „Banca de onoare" dă roade meritorii.

M. MICU

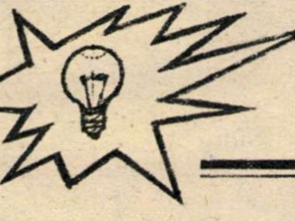

PIONIERI ȘI ȘCOLARI !

- **ACȚIONAȚI CU HOTĂRÎRE, ZI DE ZI, PENTRU ECONOMISIREA RIGUROASĂ A ENERGIEI ELECTRICE!**
- **Pe coridoarele școlii, în ateliere și laboratoare, lumina nu trebuie să ardă fără rost. De folosirea fiecărui kilowatt-oră răspunde fiecare dintre noi.**
- **Pregătindu-vă temele în timpul zilei, contribuiți la economisirea energiei electrice.**
- **Nu uitați că economisind energia electrică, economisiți în același timp și importante cantități de combustibil necesar producerii ei.**
- **SĂ PUNEM, AȘADAR, STOP RISIPEI DE ENERGIE ELECTRICĂ ÎN TOATE ÎMPREJURĂRILE. PROCEDÎND ASTFEL, NE ÎNDEPLINIM O ÎNALTĂ DATORIE CIVICĂ!**

Ritm

● **„COPILĂRIE, ani de împliniri"** — iată genericul acțiunii în cadrul căreia, la Casa pionierilor și șoimilor patriei **Bacău,** și-au dat întîlnire poezia, muzica, teatrul, pictura și filmul. Citām din repertoriul acestui veritabil cenaclu al artelor cîteva sugestive generice: „Bucuriile muzicii", „Fascinația culorilor", „Top cenaclu", „Debuturi", „Șoimii patriei pe scenă", „Micul actor", „Invitații noștri" ● **CINE dorește să cunoască** „Frumusețile comunei Tălmaciu"... în imagini poate vizita expoziția recent vernisată de către membrii cercului foto al Casei pionierilor și șoimilor patriei din această pitorească și înfloritoare localitate sibiană ● **MEMBRII SUBREDACȚIEI „Burnasul"** din **Alexandria** ne anunță că angajamentul de muncă patriotică al pionierilor teleormăneni a înregistrat pînă la această oră frumoase depășiri. Pentru hărnicia și spiritul gospodăresc dovedite în acțiunile de recuperare a materialelor refolosibile ei au ținut să-i evidențieze pe colegii de la **Școlile nr. 1 Alexandria, nr. 2 Turnu Măgurele, nr. 1 Roșiori de Vede, nr. 2 Zimnicea, Blejești, Conțești, nr. 1 Cosmești, nr. 1 Măldăieni, nr. 1 Piatra, Pietroșani, Slobozia Mîndra** și **Troianu** ● **VERONICA MITRĂNESCU** (elevă la **Școala nr. 33** din **Craiova)** venise să-și viziteze bunica (în comuna Leu, județul Dolj). Cum bunica o rugase să-i facă niște cumpărături, Veronica o și porni spre magazin. Tocmai se pregătea să intre, cînd deodată observă în mijlocul șoselei un om cu bastonul alb... care, la auzul virajului unei mașini ce venea dinspre curbă, rămăsese locului descumpănit... Într-o clipă însă, Veronica țîșni spre mijlocul șoselei. O frînă bruscă, un zgomot asurzitor — dar Veronica împreună cu bătrînul se și aflau pe trotuar. Curajoasa pionieră a primit mulțumiri atît din partea bătrînului salvat cît și a șoferului care abia în ultima clipă observase pericolul accidentului... ● **TRADIȚIONALA competiție** de carting dotată cu „Cupa castanelor" a reunit la startul celei de-a XV-a ediții echipaje din **Satu Mare, Sanislău, Carei, Dej, Cehu Silvaniei, Șimleu Silvaniei,** precum și din cele șase case ale pionierilor și șoimilor patriei din județul gazdă — **Maramureș.** Cîștigătorii întrecerii — pionierii din Cehu Silvaniei, Șimleu Silvaniei, Baia Mare și Șomcuta Mare

● **CONSEMNĂM** și o incursiune „În lumea mirifică a electronului" — de fapt un captivant dialog care i-a reunit pe membrii cercurilor cu profil tehnic de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Sectorul 1 al **Capitalei.**

OAMENI ȘI NAVE SUB TRICOLOR

VITEJII DE PE... „VITEAZUL“

Să-l găsești pe „Viteazul" în port e o șansă rară. Navă de salvare marină, vasul acesta se afla mai tot timpul în misiune, plecat pe mare fie pentru o zi-două, fie pentru o săptămînă, uneori chiar și pentru mai mult timp. De data aceasta însă pionierii — prieteni ai marinarilor — de la școlile nr. 6 și 36 din Constanța, care de mult doreau să urce la bordul lui și să stea de vorbă cu marinarii, să afle amănunte despre cutezătoarea navă, au auzit că aceasta urmează să intre în revizie și că, în așteptarea acestui eveniment, se află ancorată la dană. Și numaidecît au pornit spre ea.

„Viteazul" e în port, într-adevăr, dar echipajul lipsește. Marinarii de la bordul lui au fost repartizați, temporar, pe alte vase. Dar copiii au noroc. Le vine în ajutor Mihai Sideri, comandantul lui „Pompier 9", alt vas din aceeași secție a Navromului Constanța — cea de intervenții și salvări marine.

— Îi cunosc bine pe cei de pe „Viteazul". Comandantul acestuia, Nicolae Udriște, mi-e prieten bun. Și cum și noi, cei de pe „Pompier 9", am luat parte la multe dintre acțiunile întreprinse de marinarii de pe acest vas, le știu cu de-amănuntul toate victoriile. Care sînt, într-adevăr, multe, fiecare avînd „istoria" ei.

— Povestiți-ne una dintre aceste întîmplări! Care credeți că este mai interesantă.

— Ba nu. Una e prea puțin. Povestiți-ni-le pe toate!

În careul „Pompierului 9", înconjurat de pionierii care se uită la el cu admirație și respect, Mihai Sideri începe să povestească. Și dintr-o dată copiii pătrund parcă pe alt tărîm, în viața plină de neprevăzut, de fapte deosebite, a celor de pe „Viteazul"...

...Iarnă, noapte, furtună, frig și zloată. O noapte să nu scoți... o navă din port. Și totuși în noaptea aceea, cam pe la orele 23, „Viteazul" a primit ordin să iasă în larg. O navă străină — „Continental Carier", sub pavilion grecesc, aflată undeva, departe, în larg, lansase „S.O.S.".

Cu toți membrii echipajului la bord, fiecare la postul lui, cu motoarele ambalate la maximum, „Viteazul" a pornit imediat la drum. Marea parcă turbase, valurile erau cît casa, dar „Viteazul" înainta... vitejește. După o oră și ceva a ajuns la punctul indicat. Împrejur însă... nimic. Sau de la bordul navei aflate în dificultate fuseseră transmise greșit coordonatele sau...

„Viteazul" însă n-a renunțat, a continuat să caute și a descoperit-o destul de repede, i-a apărut dintr-odată pe ecranul radarului. Se afla în cu totul altă parte, dusă de furtună în dreptul Capului Midia. Fără lumini la bord, cu motoarele amuțite și izbită continuu de valuri, se-nvîrtea debusolată printre niște vase-cisternă, care se fereau de ea ca de foc.

— Pînă la urmă au salvat-o. Dar greu de tot. Am aflat a doua sau a treia zi cît le-a fost de greu. Unii dintre voi, ai căror tați sînt marinari, probabil că știți, ați aflat de la aceștia, că atunci cînd se dezlănțuie furtuna, navele care își așteaptă rîndul să intre în port își ridică ancorele și ies în larg, distanțîndu-se cît mai mult una de alta, pentru a evita pericolul de-a intra în coliziune. „Viteazul" însă, ca vas salvator, trebuie să se apropie de nava care a cerut ajutor, pentru a-i arunca parîma și a putea apoi

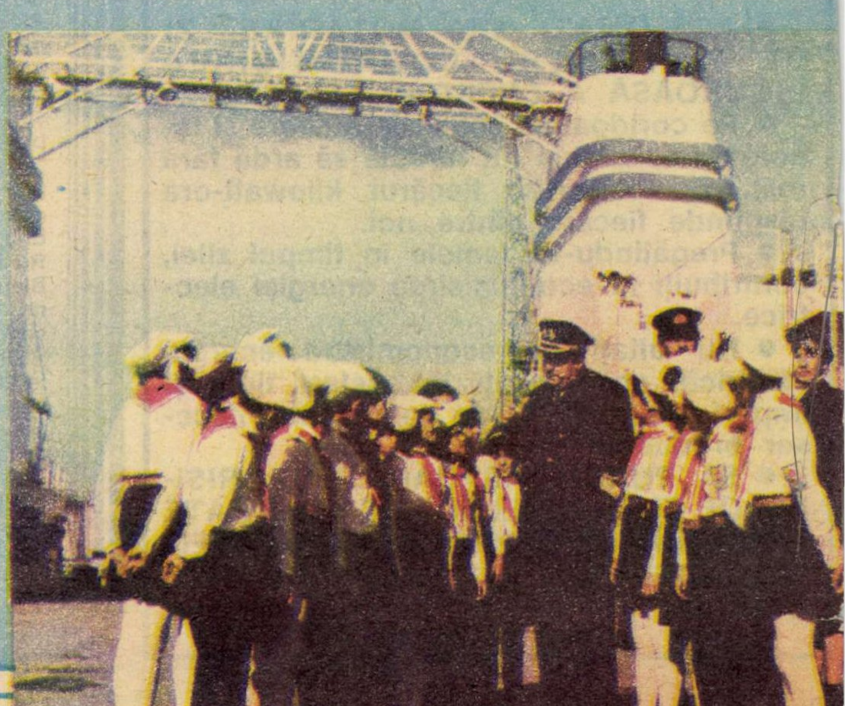

s-o remorcheze pînă în port.

Vă puteți închipui și voi că apropierea asta, pe timp de furtună, e o manevră dintre cele mai complicate și mai riscante. O greșeală cît de mică poate duce, în astfel de condiții, la o catastrofă. Dar pe „Viteazul" sînt marinari pricepuți și îndrăzneți, oameni cu multă experiență, care au participat la o mulțime de astfel de salvări, precum și la unele operațiuni speciale la fel de dificile. De pildă, iarna trecută s-au luptat, împreună cu echipajele altor nave, mai bine de o lună cu sloiurile de gheață de pe Dunăre, degajînd continuu fluviul între Sulina și Galați. Iar în vară au realizat o performanță și mai mare: au transportat în Tunisia o uriașă macara plutitoare. Macaraua era prevăzută să reziste pe mare la o furtună de cel mult 2 grade, pe ei însă i-a prins una de peste 4 grade. Și totuși s-au descurcat, au ajuns cu bine la destinație și s-au întors cu bine acasă.

MARINARI DE CURSĂ LUNGĂ

Ca oamenii de pe „Viteazul" și de pe „Pompier 9" — „marinari de port", după cum li se mai spune — sînt niște viteji, copiii s-au convins pe deplin. Dar cum or fi ceilalți, marinarii de cursă lungă, cei care călătoresc necontenit pe mările și oceanele lumii? Cum lucrează, cum trăiesc ei la bordul navelor lor, cum se simt cînd stau luni de zile departe de țara, de casă și de cei dragi? Pionierii vor neapărat să primească răspuns și la aceste întrebări. Și iată-i, de data aceasta, în vizită pe nava de transport Ro Ro „Tuzla".

Uriașă, nouă și ultramodernă, „Tuzla" e reprezentativă pentru flota noastră comercială de azi, a cărei capacitate a crescut de 7 ori în ultimii 20-de ani, ajungînd de la 600 000 tdw în 1965, la 4,2 milioane tdw în prezent. Pe copii îi impresionează tot ceea ce văd: și cele trei punți pe care pot încăpea, de pildă, mai bine de 400 de tractoare; și cele două gigantice motoare de cîte 12 000 de cai putere fiecare; și stația de emisie-recepție cu ajutorul căreia se poate lua legătura cu țara din orice punct de pe Pămînt; și cabina de comandă dotată cu o mulțime de aparate, între care radarele și pilotul automat le rețin în mod deosebit atenția; și luxoasele cabine, sălile de mese, de sport, de cinema, de jocuri distractive, biblioteca, bucătăria, baia cu sauna... Micii vizitatori sînt, realmente, uimiți și încîntați de tot ceea ce văd.

— Mi-ar place să fiu marinar pe o navă ca asta — zice, pe șoptite, un băiat către vecinul lui.

— Poți să vorbești mai tare, cu mai mult curaj! — îl îndeamnă Gheorghe Drăguț, comandantul „Tuzlei". Dacă chiar vrei să vii la noi peste cîțiva ani, cînd vei termina liceul de marină, te vom primi cu plăcere. Și te asigur că ai să te simți bine, că o să îndrăgești meseria de marinar de cursă lunga.

Și comandantul îi explică, pe îndelete, și de ce. Lui și tuturor celor prezenți. Astfel, copiii află cu acest prilej că „Tuzla", ca toate celelalte nave de transport, este, de fapt, o... întreprindere ca oricare alta. Singura deosebire față de întreprinderile obișnuite e că întreprinderile-nave plutesc. Plutesc și călătoresc pe mări și oceane. Încolo, și pe navă, ca în orice fabrică sau uzină, se lucrează, zilnic, în trei schimburi (cărora aici li se spun „carturi"); și aici se practică o sumedenie de meserii asemănătoare — de mecanic, de electrician, de sudor, de electronist, de radiotelegrafist, de asistent medical, de bucătar, de ospătar și altele; o întreprindere în care directorul acesteia e comandantul navei, iar adjuncții lui sînt ceilalți doi sau trei ofițeri — șeful de echipaj și ofițerii de punte.

— Dumneavoastră însă aveți avantajul că tot timpul călătoriți, că vedeți toată lumea.

— Într-adevăr, vedem zeci, sute de orașe, locuri și monumente celebre, cunoaștem mii și mii de oameni de pe toate meridianele și paralelele globului. Dar nava, oriunde s-ar afla, reprezintă patria. Și în fața întregii lumi nu poți să apari oricum nici cu nava, nici cu oamenii de pe ea. Mă bucur că v-a plăcut cum arată „Tuzla". Ați văzut, strălucește de curățenie, iar ordinea e desăvîrșită. Pentru asta însă oamenii muncesc mult la bord. Îngrijesc tot timpul nava și, în același timp, se preocupă și de ei. Între altele, de pildă, de ținuta lor. Poate că ați văzut și voi că pe unele nave străine marinarii sînt îmbrăcați cam... pestriț. La noi lucrurile stau cu totul altfel. Să vă dau un exemplu. Cu cîțiva ani în urmă am intrat cu nava pe care o comandam atunci în portul stațiunii de odihnă Fowey. Cheiul era atît de aproape încît treceam la cîțiva metri de faleza pe care se aflau mesele unor restaurante și se plimbau mii de oameni. Toți cei prezenți ne-au aplaudat cînd ne-au văzut pe noi, marinarii de la bord, în uniforme albe, impecabile. Aplaudau, de fapt, nava noastră și tricolorul care flutura pe ea. Și ne-am simțit mîndri.

— Eu m-aș face marinar — intervine în discuție un băiat — dar știu că pe mări și oceane sînt și furtuni. Cum vă descurcați cînd vă prinde o furtună dintr-asta?

— Foarte bine ne descurcăm. Azi navele noastre sînt atît de bine și de modern dotate și au o viteză atît de mare, încît noi aflăm, la bord, cu cel puțin 24 de ore înainte zona în care s-a stîrnit furtună, direcția în care se îndreaptă, viteza cu care se deplasează. Și pur și simplu o ocolim.

— Dar dorul de țară, de cei de acasă, nu vă face să suferiți?

— Acesta-i dorul marinarului. Și nu este deloc ușor. Ni-l potolim însă ținînd permanent legătura prin radio cu țara, trimițînd și primind mesaje și scrisori la și din partea familiilor noastre. Dar cu cît dorul e mai mare — și este, recunosc —, cu atît revederea, la întoarcere, este mai plăcută.

Meseria de marinar de cursă lungă e grea, dar nespus de frumoasă. Și pe aceia dintre voi care i se vor dedica, îi asigur că vor avea mari satisfacții și bucurii.

AZI VISURI, MIINE ÎMPLINIRI

Sintem la Școala nr. 6 din Constanța. Școală nouă, mare, și care strălucește de curățenie și ordine ca și nava „Tuzla". Într-una din clase stăm de vorbă cu pionierii de-aici care au participat la această interesantă acțiune. Le punem, tuturor, o singură întrebare:

— Care dintre voi vrea să se facă marinar?

Cu cîteva excepții, toți ridică mîna. Și băieți, și fete deopotrivă.

— Păi, după cîte știm noi, fetele nu pot practica meseria asta. Ea e rezervată doar băieților.

— Ba pot! — susține Daniela Pantea. Tatăl meu e asistent medical pe „Azuga" și mi-a spus că pe cîteva dintre vasele noastre, în postul acesta și în alte cîteva — de frigotehnist, de transmisionist, de bucătar — lucrează femei. Eu vreau să devin, ca și tatăl meu, asistentă medicală și să lucrez pe o navă.

Ca Daniela gîndesc și alte fete. Anca Saghiu, de pildă. Încă nu s-a hotărît cărei meserii să i se dedice, dar visează să lucreze pe una dintre navele noastre — poate chiar pe „Tuzla", care i-a plăcut mult de tot. Pentru băieți lucrurile sînt incomparabil mai simple. Ei știu precis ce vor deveni peste cîțiva ani: Cătălin Silviu Barlovan — ofițer și, poate, chiar comandant de navă; Nicolae Drăgoi — la fel ca Silviu, dar mai ales ca tatăl lui care-i comandant pe mineralierul de 65 000 de tone „Baia de Fier".

Azi, toate intențiile acestor copii sînt visuri. Mîine însă cu siguranță că vor deveni împliniri. Pentru că nici o piedică nu le stă în cale. Pentru că flota noastră comercială, care numără în prezent 252 de nave ce asigură legături cu 1 234 de porturi din peste 150 de țări se va dezvolta, în continuare, în ritm înalt, urmînd ca pînă în 1990 aproape să își dubleze capacitatea, ajungînd de la 4,2 la 7,5—8 milioane tdw. Și e lesne de înțeles că în anii următori va fi nevoie de tot mai mulți marinari. Va fi nevoie de copiii, de pionierii de azi care, încă de pe acum îndrăgostiți de această grea, dar atît de frumoasă meserie de „lup de mare", vor străbate, la bordul navelor noastre, sub faldurile tricolorului, mările și oceanele lumii.

C. DIACONU
Foto: MIHAELA POSTELNICU